

Vård- och omsorgsnämnden

Plats och tid	Sölvesborg, Furulundskolan 15:00-19:25	
Beslutande ledamöter	Lina Jörnkrans S Anders Fransson M Paul Andersson KD Lisa Österbladh SD Jörgen Larsson S Mervi Tillaeus-Andersson KD Anne-Charlotte Fröberg M Camilla Frantz SD Viveka Söderdahl V Rune Andersen SD (i Anna Borgströms frånvaro) Mona Frigura M	
Ej beslutande ersättare	Faire Baubec S Madelene Ekstrand KD Raed Shahan S Percy Persson SD Christel Nilsson S Stefan Welander SoL, §§ 64-71	
Övriga närvarande	Martin Björkquist, IT-samordnare, § 64 Patrik Edvardsson, IT-samordnare, § 64 Egon Brodin, konsult, §§ 64-68 Helena Lindblom, ekonom, §§ 64-71 Annelie Kjellström, förvaltningschef, §§ 64-71 Camilla Ryrstedt, verksamhetschef hemtjänst André Jönsson, verksamhetschef HSL och myndighetsenheten Kate Olsson, verksamhetschef särskilt boende och bemanningsenheten Svenja Andersén, kvalitetsutvecklare Camilla Eriksson, nämndsekreterare	
Justeringsperson	Paul Andersson	
Justeringens plats och tid	Digitalt 2023-10-31	
Underskrifter		
Sekreterare	..... Camilla Eriksson	Paragrafer 64-76
Ordförande	..... Lina Jörnkrans	
Justerare	..... Paul Andersson	

Vård- och omsorgsnämnden

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Vård- och omsorgsnämnden

Sammanträdesdatum

2023-10-26

Datum då anslaget publiceras

2023-10-31

Datum då anslaget avpubliceras

2023-11-21

Förvaringsplats för protokollet

Vård- och omsorgsnämndens kansli

Underskrift

.....

Camilla Eriksson

Vård- och omsorgsnämnden**Ärendelista**

§ 64	Information från övergripande - IT	2023/16	4 - 17
§ 65	Riktlinjer för avgiftshandläggning 2024	2023/94	18 - 74
§ 66	Omsorgsavgift 2024	2023/91	75 - 80
§ 67	Hyror i särskilda boende 2024	2023/91	81 - 83
§ 68	Övriga avgifter 2024	2023/91	84 - 88
§ 69	Ekonomi- och verksamhetsinformation	2023/1	89 - 106
§ 70	Dialog efter föregående sammanträdes rundvandring på Solgården	2023/16	107
§ 71	Budget inklusive mål för vård- och omsorgsnämnden 2024	2023/74	108 - 141
§ 72	Redovisning av "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"	2023/95	142 - 175
§ 73	Kö- och belägningsstatistik 2023	2023/30	176
§ 74	Anmälan av delegationsbeslut	2023/6	177
§ 75	Meddelanden	2023/7	178
§ 76	Övriga frågor	2023/8	179

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 64 Dnr 2023/16

Information från övergripande - IT

BESLUT

Informationen tas till handlingarna.

Ärendet i korthet

Martin Björkquist och Patrik Edvardsson, IT-samordnare, informerar om sitt arbete med verksamhetssystem, digitalisering, välfärdsteknik mm.

Bakgrund

På arbetsutskottet i mars beslutades om ett informationsprogram för fortsatta nämndsmöten 2023. På detta sammanträde är det information från IT som är övergripande i verksamheten.

Beslutsunderlag

Presentation, Martin Björkquist och Patrik Edvardsson, IT-samordnare, 2023-10-26

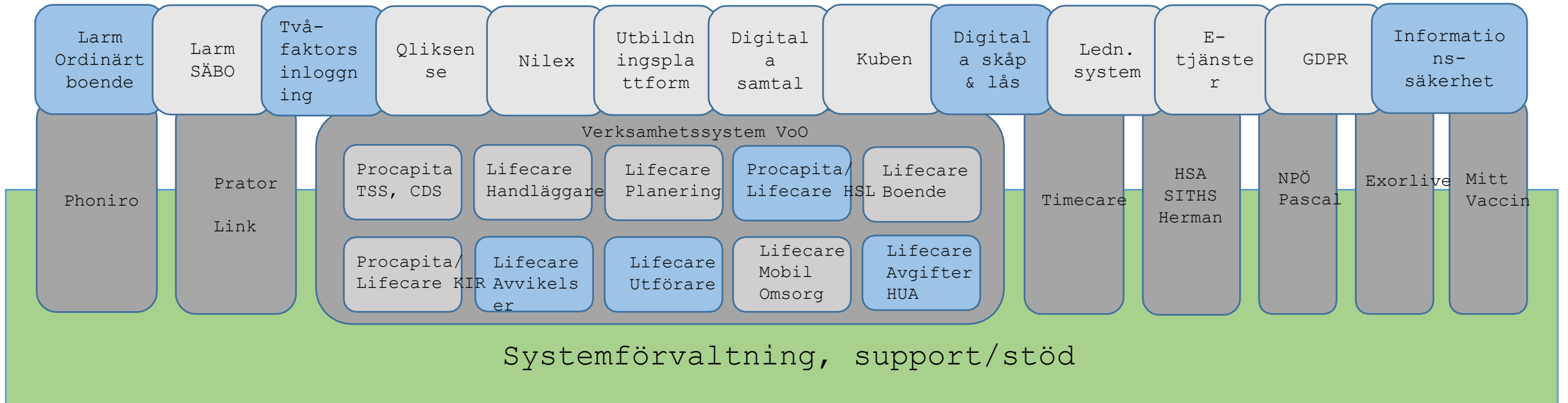
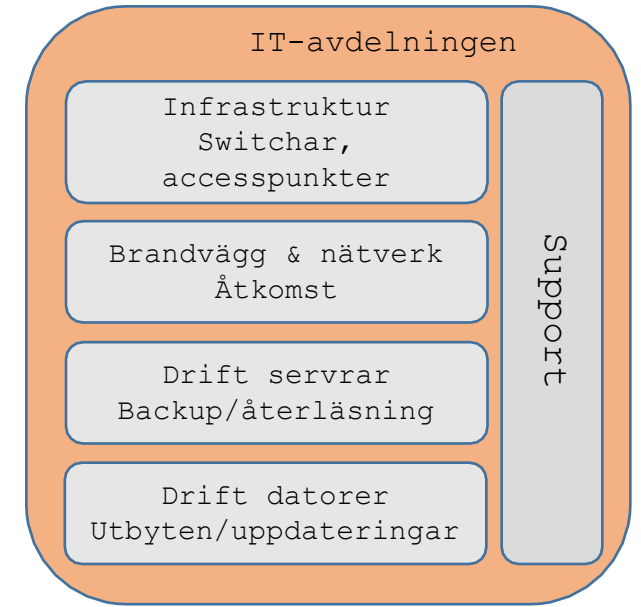
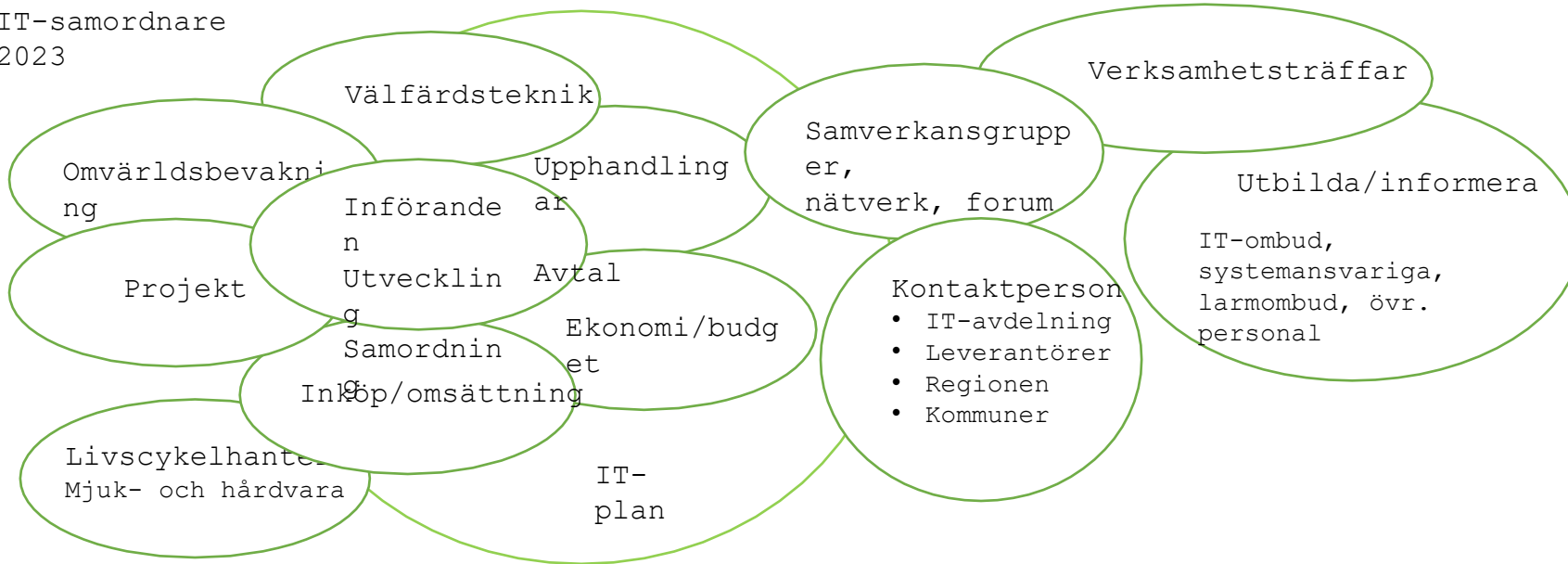
IT-samordnare

Vård- och omsorgsförvaltningen

Vi som jobbar med IT & tekniken

- Martin Björkquist, IT-samordnare
- Patrik Edvardsson, IT-samordnare
- *Pia Carlsson, IT-samordnare Arbete- och välfärdsförvaltningen*
- Marika Nilsson, Teknikteamet
- Jeanette Knutsson, Teknikteamet
- IT-ombud/teknikombud
- Systemansvariga/systemadministratörer
- *Ulf Kjellsson, Telekomsamordnare*
- *IT-avdelningen, support datorer, centrala tjänster*

Vad händer just nu / vad är på gång

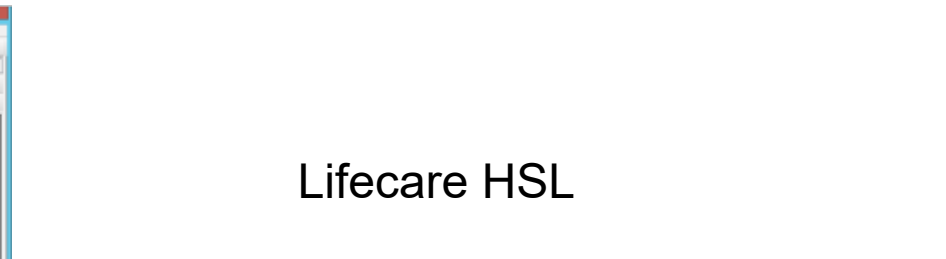
- Ordinärt boende
  - Utbyte/införande nytt trygghetslarm
  - Pilot läkemedelsskåp (full implementering 2024)
- Särskilt boende
  - Läkemedelsskåp
  - Boendelås
  - Pilot digital tillsyn
- Verksamhetssystemet - Procapitas övergång till Lifecare fortsätter
  - Lifecare HSL
  - Lifecare HSL avvikelser
  - Förändringar i bakgrunderna/systemarbete
- Upphandlingar
  - Verksamhetssystem
  - Värdeskåp särskilt boende

Vad händer just nu / vad är på gång

- Tvåfaktorsautentisering
  - SITHS e-ID, mobilt e-ID
  - ID-nycklar
- Nätverk/datakommunikation/IT-support
  - Kvalitet på WiFi/täckning särskilt boende
  - Stor påverkan, tilliten till tekniken drabbas
- Kommunikationstjänster
  - Digitala Samtal - Tjänst för säkra videosamtal (HSL)
  - Dermicus – ”Sår app” (HSL)
- Support/underhåll
  - Stort behov av utbildningar (verksamhetssystem och ny teknik)
  - Systemförvaltning/utveckling/nya moduler och kopplingar till Lifecare

Martin Björkquist
Leg. Sjuksköterska, Testenhet, Sölvesborgs kommun

Martin Björkquists hemskärm

Öppna patientlistan

Öppna patientlistan

Ej signerat
Inget att signera

Ej bekräftade HSL-uppdrag
Väntar på bekräftelse

Öppna patientlistan

Öppna patientlistan

Följ upp

Göra planerade åtgärder

Senast dokumenterat
Sök senaste dokumentation

Immar

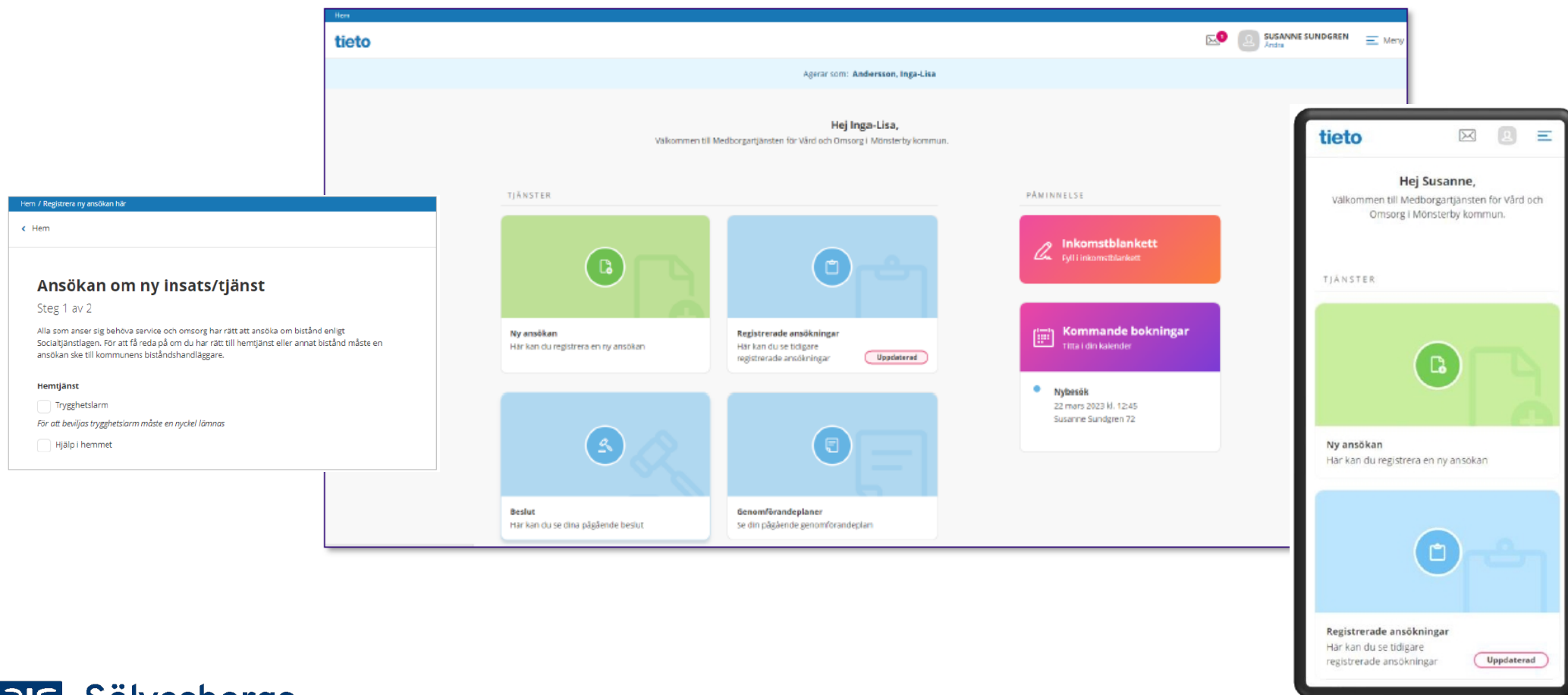
→ Hantera mina patienter

	Efternamn	Förnamn	Organisationsenhet
	Martinsson	Björk	Sommarstugan
	Test	Åslog	Sommarstugan

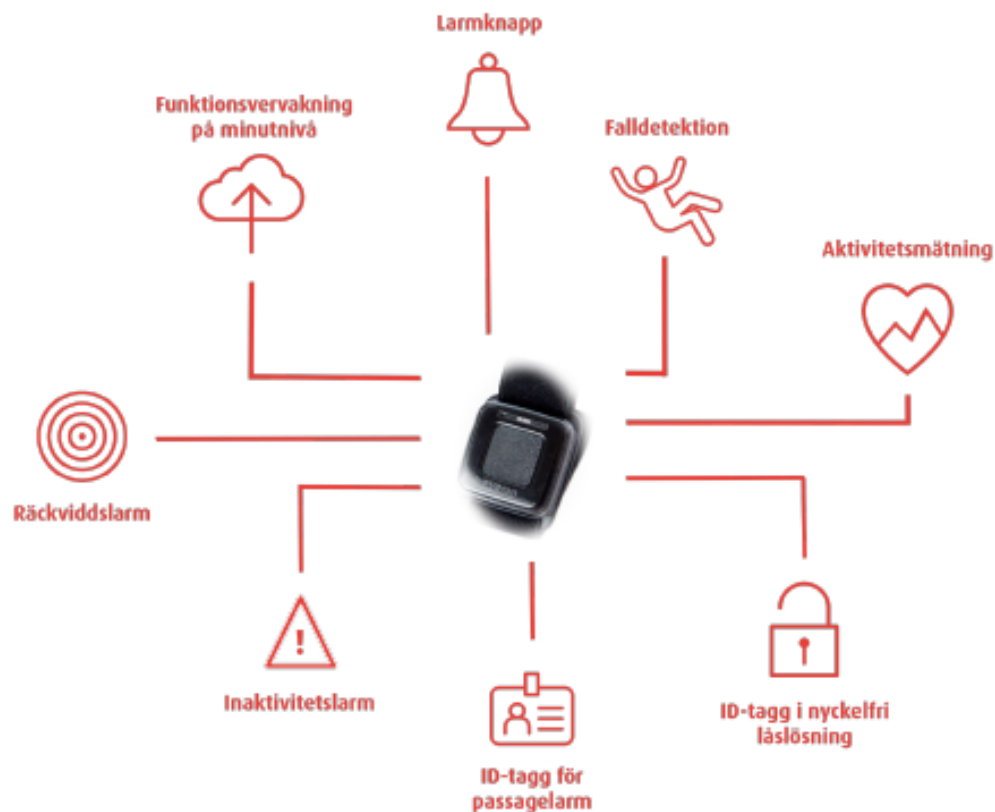
Nästa steg? - Medborgartjänst i Lifecare

Medborgartjänsten är ett sätt att digitalt kunna göra medborgarna och dess närstående delaktiga och aktiva i kommunens vård- och omsorgsarbete.

Framtidens trygghetslarm

Larmknappen är intelligent och anpassad att hantera många olika välfärdsteknologiska tjänster

Välfärdshubb

Samlingspunkt för trygghetsskapande teknik

Välfärdsteknik

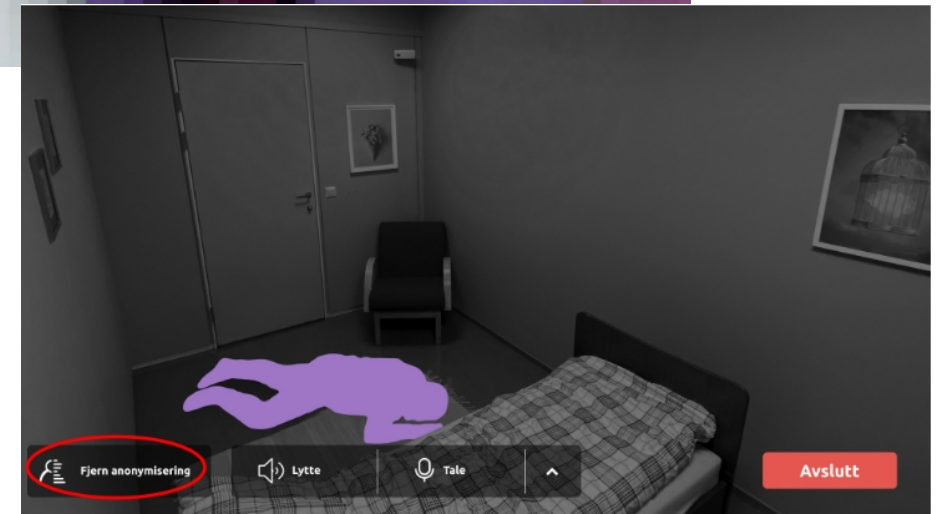
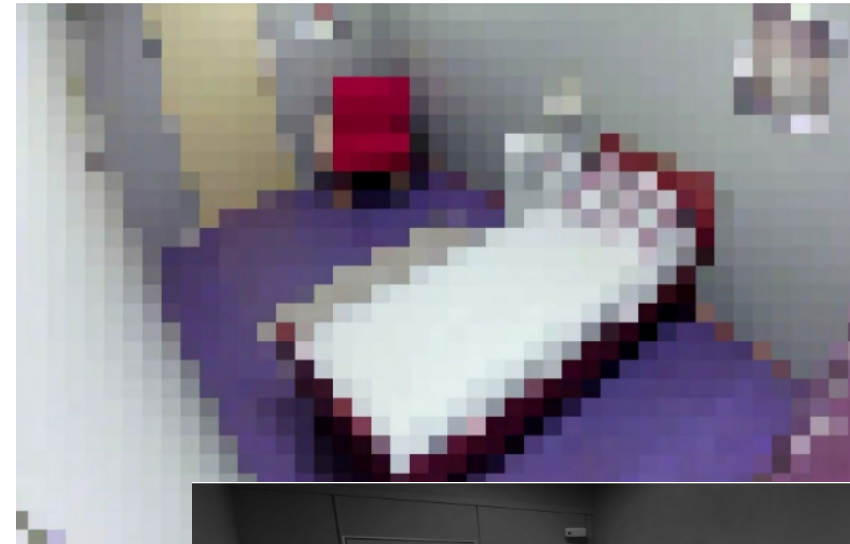

- Sensorer, AI
- Anonymiserad tillsyn
- Läkemedelsrobotar
- Digitala aktiveringsspel

Nattuggla

Ett exempel på anonymiserad tillsyn med AI

Läkemedelsrobot/medicinpåminnare

Smart, liten och behändig.
Nu med snygg design.

VoO tekniksatsningar

Skype

Videosamtal med anhöriga

Anhöriga

Surfplattor på avdelningarna

Visning av film, konserter, bingo, bilder mm. på Smart TV (casting teknik)

Terapikatter

Smart-TV på avdelningarna

Appar som Youtube, SVTPlay m.m.

Fotoramar till alla Säbo lägenheter

Anhöriga skickar bilder via telefonapp med små hälsningar

Medicinskåp

För säkrare läkemedelshantering

Tågupéer på Säbo

Digitala tågresor i mysiga tågupéer

Seniorkanalen

Livesänd egenproducerad underhållning på webben (konserter, allsång, bingo mm.)

Tovertafel/OmiVista

Aktivitetsspel genom interaktiva ljusprojektioner till Säbo

"Kim" simuleringsdocka

Träning av patientbedömning och vård

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 65 Dnr 2023/94

Riktlinjer för avgiftshandläggning 2024

FÖRSLAG – Kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta nya riktlinjer för avgiftshandläggning inom vård- och omsorgsförvaltningen för insatser beslutade jämlikt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen gällande från och med 2024-01-01.

Avgiftskonstruktion avseende vård- och omsorgsnämndens verksamheter, senast uppdaterad av kommunfullmäktige 2020-11-23, KF § 158, upphävs.

Ärendet i korthet

Nuvarande avgiftskonstruktion upphävs och ersätts av föreslagna riktlinjer för avgiftshandläggning.

Bakgrund

Myndighetsenheten har med konsult hjälp, enligt beslut i arbetsutskottet 2022-09-08, sett över såväl avgiftskonstruktionen som det regelverk som avgiftskonstruktionen vilar på, detta för att säkerställa att korrekt avgift tas ut hos brukare/medborgare.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, André Jönsson, verksamhetschef, 2023-10-12.

Sammanfattning av de förändringar som föreslås jämfört med nuvarande regelverk och som återfinns i de nya riktlinjerna, bilaga 1.

Förslag på nya riktlinjer för avgiftshandläggning inom vård- och omsorgsförvaltningen för insatser beslutade jämlikt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, bilaga 2.

Nivåer, belopp och avgifter i nuvarande nivåer och föreslagna avseende 2024, bilaga 3.

Sammanställning av intäktsökningarna med anledning av de nya riktlinjerna, bilaga 4.

Mall på hyreskontrakt, enligt önskemål på von 231026, bilaga 5.

VON AU § 32/2023

Exp.

Kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden

Handläggare
André Jönsson,
andre.jonsson@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse – Riktlinjer för avgiftshandläggning enligt SoL/HSL

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta nya riktlinjer för avgiftshandläggning inom vård- och omsorgsförvaltningen för insatser beslutade jämligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen gällande från och med 2024-01-01.

Avgiftskonstruktion avseende vård- och omsorgsnämndens verksamheter, senast uppdaterad av kommunfullmäktige 2020-11-23, KF § 158, upphävs.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Beslutet påverkar vård- och omsorgsförvaltningens brukare, det vill säga ej barn och ungdomar.

Bakgrund

År 2002 beslutade Riksdagen om ny lagstiftning gällande avgifter för insatser beslutade enligt socialtjänstlagen, 8 kap 3-9 §§ samt 16 kap 3 §. Denna trädde i kraft 2002-07-01. Beträffande beräkningen av avgiftsunderlag, SoL 8 kap 4 §, skulle denna träda i kraft 2003-01-01.

I anslutning till den förändrade lagstiftningen i socialtjänstlagens 8 och 16 kapitel antog kommunfullmäktige 2002-05-27, gällande från och med 2002-07-01, dokumentet "Avgiftskonstruktion avseende omsorgsnämndens verksamheter". Beräkningen av avgiftsunderlag skulle träda i kraft 2003-01-01.

Förutom den indexering gentemot prisbasbeloppet som enligt socialtjänstlagen gäller minimibelopp och högkostnadsskydd fanns i kommunfullmäktiges beslut inga andra indexeringar. Följaktligen har omsorgsnämnden, sedermera vård- och omsorgsnämnden, och kommunfullmäktige årligen i särskilda beslut, efter utredning inom

förvaltningen, beslutat om förändringar i avgiftskonstruktionen och av de olika avgifter, taxor och hyror som förekommer inom verksamheterna.

Högekostnadsskyddet i SoL 8 kap 5 § höjdes från 48 % till 53,92 % av prisbasbeloppet från och med 2016-07-01 (SFS 2015:967) och samtidigt minskade statsbidraget i den kommunalekonomiska utjämningen med totalt 148 miljoner per helår. Detta medförde att statsbidraget för Sölvesborgs kommun minskade med omkring 260 000 (17 400 invånare/9 923 000 invånare x 148 miljoner = 259 518) kronor per helår. Sölvesborgs kommun beslutade dock att inte följa med i högekostnadsskyddets höjning utan stanna kvar på det tidigare, lägre, högekostnadsskyddet. Detta har inneburit att kommunens avgiftsintäkter inte höjts i den takt som lagstiftningen varit avsedd för samtidigt som statsbidraget minskat.

Bedömning

Vård- och omsorgsförvaltningen har via omvärldsbevakning och konsult hjälp gjort sig bekant med andra kommuners avgiftssystem och vill med föreliggande förslag övergå till ett regelverk som är mer strukturerat, förutsägbart, och i enlighet med gällande regelverk.

En total översyn av regelverket kring avgifter och rutiner inom äldreomsorgen har genomförts vilket medfört att ett nytt dokument (avgiftskonstruktion) skapats:

”Riktlinjer för avgiftshandläggning inom vård- och omsorgsförvaltningen i Sölvesborgs kommun för insatser beslutade jämlikt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen”

De mest omfattande förändringarna är följande:

- Sölvesborgs kommun ansluter sig till den nivå på högekostnadsskyddet som socialtjänstlagen anger.
- Genom indexeringar gentemot prisbasbeloppet följer avgifterna med i den allmänna löne- och prisutvecklingen.
- Hyrorna i särskilt boende förändras med samma procentsats som förändringar sker i det avtal om blockuthyrning som vård- och omsorgsförvaltningen har med Sölvesborgshem.
- Avgifter för kost knyts till ett fast procentbelopp, 80 %, av kommunens beräknade självkostnad.

De förslag på förändringar som föreslås återfinns i bilaga 1.

Sammanställning av intäktsökningarna som följer av förslagen i bilaga 1 återfinns i bilaga 4.

André Jönsson
Verksamhetschef

Bilagor

1. Sammanfattning av de förändringar som föreslås jämfört med nuvarande regelverk och som återfinns i de nya riktlinjerna.
2. Förslag på nya riktlinjer för avgiftshandläggning inom vård- och omsorgsförvaltningen för insatser beslutade jämlikt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen.
3. Nivåer, belopp och avgifter i nuvarande nivåer och föreslagna avseende 2024.
4. Sammanställning av intäktsökningarna med anledning av de nya riktlinjerna.

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag på förändringar i riktlinjerna

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår att nuvarande riktlinjer förändras på följande områden. De olika områdena, 1-22, är sorterade i den ordning som de återfinns i de nya riktlinjerna.

Intäktsförändringarna är beräknade från utgångspunkten att cirka 50 % av en insats' debiterade avgift slår igenom för brukarna. I vissa fall har, när det bedömts nödvändigt, en annan schablonnivå använts i beräkningarna. Brukaren kan ha andra insatser som begränsar ett fullt avgiftsuttag eller ett avgiftsutrymme som inte medger att den nya avgiften kommer att debiteras fullt ut. Erfarenhetsmässigt ligger intäktsförändringen i intervallet 45-55 % av den debiterade avgiften.

Efter varje förändring som föreslås och som medför ekonomiska konsekvenser beskrivs dessa, både för brukarna och för omsorgsförvaltningen.

I verksamhetssystemet Lifecare, som vård- och omsorgsförvaltningen utnyttjar, finns numera funktionen med automatiska tillägg till minimibeloppet vid debitering av kost inbyggd och färdig att utnyttjas vid behov. Denna funktion kommer att aktiveras under punkterna fyra, fem och sex nedan.

1. Företrädare. Ny rutin.

I nuvarande regelverk framgår inte hur företrädare för brukarna ska registreras eller vilka befogenheter de har.

I den nya rutinen framgår hur anhörigbehörighet (jämlikt Föräldrabalkens 17 kapitel), fullmakt (enligt Avtalslagens 2 kapitel), legal företrädare (god man och förvaltare jämlikt Föräldrabalkens 11 kapitel) och framtidsfullmakter (jämlikt Lag om framtidsfullmakter) ska behandlas.

Konsekvenser för brukarna och omsorgsförvaltningen: Handläggningen kan i vissa fall försenas. Mer rättssäker handläggning

Se avsnitt 1.2.4

2. Anpassning till Socialtjänstlagens högkostnadsskydd för avgifter - tak för högsta avgiftsnivå.

Riksdagen har genom Socialtjänstlagen (8 kap 5 § 1 p) beslutat om ett högkostnadsskydd, så kallad maxtaxa, för de insatser som en brukare kan erhålla. Högkostnadsskyddet omfattar även de insatser som kommunen utför jämlikt Hälso- och sjukvårdslagen (se avsnitt 1.1.2). Från 2002-01-01 uppgick högkostnadsskyddet till 48 % av prisbasbeloppet delat med 12 per månad. När denna procentsats ändrades till 53,92 % av prisbasbeloppet från 2016-07-01 (SFS 2015:967) beslutade vård- och omsorgsförvaltningen i Sölvesborg att inte föreslå att kommunens högkostnadsskydd skulle följa lagstiftningen. Den tidigare nivån bibehölls därmed och har inte heller därefter förändrats.

För år 2023 innebär detta att omsorgsförvaltningen går miste om intäkter i storleksordningen 1,2 miljoner kronor $((2359-2100=259 \text{ kr/månad}) \times 800 \text{ kunder} \times 12 \text{ månader} \times 0,5 \text{ schablon}) = 1,25 \text{ miljoner kronor}$.

Kommunfullmäktige har 2022-11-28 beslutat att avseende år 2023 bibehålla den lägre nivån på högkostnadsskyddet. Vård- och omsorgsförvaltningen framförde i sitt yttrande i det nämnda ärendet intentionen att under de kommande åren fram till 2026 succesivt anpassa högkostnadsskyddet till det lagstadgade. I nu aktuellt ärende föreslår vård- och omsorgsförvaltningen att Sölvesborgs kommun anpassar sig till det högkostnadsskydd som återfinns i Socialtjänstlagen 8 kap 5 § punkt 1: ” Den enskildes avgifter får 1. för hemtjänst och dagverksamhet, tillsammans med avgifter som avses i 17 kap. 8 § första stycket 1 och 2 hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp”.

Prisbasbeloppet avseende år 2024 kommer att uppgå till 57 300 kr, en ökning med 9,1 %. Om Sölvesborgs kommun beslutar att behålla den lägre nivån på högkostnadsskyddet, 48 % av prisbasbeloppet, för år 2024 kommer detta att uppgå till 2 292 kronor per månad. Om en anpassning sker till socialtjänstlagens nivå, 53,92 % av prisbasbeloppet, kommer högkostnadsskyddet att uppgå till 2574 kronor per månad. Skillnaden mellan dessa belopp, 283 kronor, medför en skillnad i intäkterna på minst 1,3 miljoner kronor/år. $((2574-2292) \times 12 \text{ månader} \times 800 \text{ kunder} \times \text{schablon } 0,5 = 1\,353\,600 \text{ kr/år})$.

Det bör påpekas att Socialtjänstlagens bestämmelser om beräkning av förbehållsbelopp och Pensionsmyndighetens beräkningar och beslut om bostadstillägg, särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd **garanterar** att brukaren varje månad **alltid** har kvar sitt minimibelopp (förbehållsbelopp) för sina personliga omkostnader. Detta minimibelopp kommer för en ensamstående pensionär 2024 att uppgå till 7 062 kronor/månad och påverkas alltså inte av högkostnadsskyddets nivå.

TietoEvry är leverantör av vård- och omsorgsförvaltningens verksamhetssystem Lifecare. Av de omkring 140 kommuner man levererat sitt verksamhetssystem till, så servar man 80 av dessa system med manuella uppdateringar årligen. Av dessa 80 kommuner är det två som har kvar det lägre högkostnadsskyddet – varav Sölvesborg är den ena...

Konsekvenser för brukarna: Under 2024 ökar avgifterna med som högst 283 kronor per månad. Detta berör inte dem som har ett beräknat avgiftsutrymme som inte når upp till högkostnadsskyddets tak.

Konsekvenser för Vård- och omsorgsförvaltningen: Intäkterna per år ökar med minst 1,3 miljoner kronor.

Se avsnitt 2.1.

3. Boendeavgift enligt SOL 8 kap 5 § 2p.

Den boendeformen som socialtjänstlagen hänvisar till finns inte i Sölvesborgs Kommuns boenden men regelverket bör vara med i Riktlinjerna i det fall man placerar brukare i externa boenden där hyra inte är fastställd enligt Hyreslagen (detta avser vanligen två- eller flerbäddsrums). Det går inte att benämna denna avgift som ”hyra” vilket sker i nuvarande Avgiftskonstruktion.

Konsekvenser för brukarna och omsorgsförvaltningen: Mer rättssäker hantering av bostadskostnaden när brukare placeras i externa boenden.

Se avsnitt 2.2.

4. **Avgifter för kost knyts till kommunens självkostnad.**

Kommunens självkostnad för kost beräknas varje år av kostenheten och ekonomikontoret. Därefter har vård- och omsorgsförvaltningen gjort en bedömning av hur höjningen av självkostnaden ska påverka brukarnas avgifter. Förslaget har sedan behandlats av vård- och omsorgsnämnden och kommunfullmäktige. 2023 medför detta att avgifterna för matdistribution (72 kr per måltid) uppgår till 77 % av kommunens självkostnad medan avgiften för kost i särskilt boende (146 kr per dygn) uppgår till 83 % av kommunens självkostnad. Förvaltningens förslag är att samtliga avgifter för kost fortsättningsvis ska uppgå till 80 % av kommunens självkostnad. Det bör betonas att för de merkostnader som uppstår när brukarna betalar kost erhåller de samtidigt ett tillägg till sitt minimibelopp för att kompenseras för den merkostnad man betalar utöver råvarukostnaderna. För den enskilde brukaren blir därför skillnaden i avgiften liten.

Konsekvenser för vård- och omsorgsförvaltningen: Arbetsbesparande. Intäkterna kommer nominellt att förändras från 77 % respektive 83 % till 80 % av självkostnaden. Med systemet med tillägg till minimibeloppet kommer denna intäktsförändring inte att innebära några större förändringar av intäkterna.

Konsekvenser för brukarna: Kosten för matdistribution kommer att öka med 3 kr/måltid. Fullkosten i särskilt boende kommer att minska med 5 kr/dag. Med systemet med tillägg till minimibeloppet kommer denna avgiftsförändring inte att innebära några större förändringar av nettokostnaden.

Se avsnitt 3.1, 3.2.1.10 och 3.2.2.1

5. **Förändrad hantering av tillägg till minimibeloppet vid matdistribution.**

Mellanskillnaden mellan vad maten kostar för brukaren och Konsumentverkets beräkning av råvarukostnaden för denna ska medföra ett tillägg till minimibeloppet. Detta ska enligt propositionen kompensera brukaren för merkostnaden. Detta tillägg beräknas enligt nuvarande Avgiftskonstruktion i fyra olika nivåer beroende på antalet planerade portioner under månaden. Detta bör förändras så att tillägget motsvarar antalet levererade portioner. Omsorgsförvaltningen föreslår att tillägget till minimibeloppet ska motsvaras av antalet levererade portioner.

Konsekvenser för brukarna och omsorgsförvaltningen: Mer rättssäker och enklare hantering av tillägget till minimibeloppet.

Se avsnitt 3.1.

6. **Dagverksamhet**

Insatsen dagverksamhet debiteras ingen avgift medan däremot debiteras brukarna för den lunch som serveras, 72 kronor per dag. Deltagarna anländer dock tidig förmiddag och serveras då frukost samt avreser sen eftermiddag då de dessförinnan erhållit mellanmål. Enligt Konsumentverkets beräkning innehåller middagen 25-35 % av dagens näringsinnehåll varför återstående måltider, serverade i dagverksamheten, innehåller resterande, totalt cirka 70 %. Dessa tre måltider bör debiteras 70 % av vad full kost debiteras i särskilt boende. 70 % av 141 kr innebär år 2023 att brukaren borde debiteras 99 kronor. Detta belopp kompenseras sedan genom tillägg till minimibeloppet för avgift överstigande råvarorna, enligt Konsumentverkets beräkning. 20-25 personer erhåller varje månad sysselsättning i dagverksamheten. Dessa serveras i genomsnitt 110 måltider per månad.

Konsekvens för brukarna: Den mat som serveras i dagverksamheten blir 27 kronor dyrare per dag.

Konsekvens för omsorgsförvaltningen: En något högre intäkt. $110 \text{ måltider} \times 27 \text{ kronor (99-72 kr)} \times 12 \text{ månader} = 36\,000/\text{år}$

Se avsnitt 3.1.4 och 3.2.1.4.

7. Ny avgift för planerad men icke avbeställd hemtjänst..

Planerad hemtjänst som brukaren inte avbeställer minst 24 timmar i förväg bör fortsättningsvis debiteras med en avgift motsvarande en halv timmes utförd hemtjänst. Denna avgift ingår inte i högkostnadsskyddet/maxtaxan då ingen insats har utförts. Sjukdom eller liknande är skäl att inte debitera avgiften.

2024 innebär detta att 144 kronor kommer att debiteras för en hemtjänstinsats som planerats men inte blivit utförd då brukaren inte avbeställt den minst 24 timmar i förväg. Hemtjänsten får tyvärr inte så sällan vända i dörren när hemtjänsten ringer på för att utföra den planerade hemtjänsten.

Konsekvens för brukarna: Större krav på att avanmäla planerad hemtjänst. Kan bli kostsamt om brukaren ofta missar att avanmäla den planerade hemtjänsten. Avgift om 144 kronor debiteras separat, utanför högkostnadsskyddet.

Konsekvens för omsorgsförvaltningen: Marginell intäktsökning. Bättre planeringsförutsättningar för hemtjänsten.

Se avsnitt 3.2.1.1.

8. Ny avgift för installation av trygghetslarm.

År 2021-2022 utförde vård- och omsorgsförvaltningen omkring 210 larminstallationer per år. Erfarenhetsmässigt är detta den första insats som en brukare erhåller och som då i de flesta fall innebär att full avgift debiteras. Förslaget är att varje larminstallation ska debiteras med 287 kronor (0,5 % av prisbasbeloppet). Någon installationsavgift ska inte debiteras vid installation av endast extra larmklocka. Avgiften omfattas av högkostnadsskyddet/ maxtaxan.

Konsekvens för brukarna: Varje ny kund som får trygghetslarm installerat debiteras en engångsavgift på cirka 287 kronor.

Konsekvens för omsorgsförvaltningen: Beräknad merintäkt: $210 \text{ installationer} \times 287 \text{ kronor} \times 0,8 \text{ schablon} = 48\,000 \text{ kr/år}$

Se avsnitt 3.2.1.3.

9. Förändring av debitering av Hemsjukvård

Hemsjukvård utförs av sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut samt debiteras för närvarande med 141 kr/besök med ett tak på 380 kr/månad. 141 kronor motsvarar 2023 0,27 % av prisbasbeloppet medan 380 kr motsvarar 0,66 % av prisbasbeloppet. I och med att avgiften knyts till prisbasbeloppet blir det lättare att förstå hemsjukvårdstaxan om ett visst antal besök maximalt debiteras – och inte knyts till ett visst belopp. Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår att ett hemsjukvårdsbesök ska uppgå till 0,27 % av aktuellt prisbasbelopp och att högst tre besök per månad debiteras. Avgiften för hemsjukvård där brukaren har ett eller två besök/månad förblir därmed oförändrad. Avgiften för ett besök kommer 2024 att uppgå till 155 kronor.

Konsekvens för brukarna: Avgiften för dem som erhåller minst tre besök per månad kommer att öka med cirka 25 kronor/månad ((155-141 kr) x 3 besök x schablon 0,6). Det blir lättare att förstå taxan.

Konsekvens för omsorgsförvaltningen: Marginellt ökade intäkter.

Se avsnitt 3.2.1.5.

10. Nya regler om avgift för bokad men ej utnyttjad tid på korttidsboende/växelvård samt vid frånvaro i detta boende.

För bokad men ej utnyttjad tid på korttidsboende/växelvård debiteras brukaren avgift för omsorg och kost som uppgår till samma belopp per dag som avgifterna för den tidsperiod som brukaren erhållit besked om att vistelsen ska pågå. Avbokning av inbokad tid 14 dagar innan den påbörjas samt sjukdom eller annan orsak som brukaren inte har kunnat råda över är skäl till att medge befrielse från de avgifter som skulle debiterats. Sker avbokning senare än 14 dagar före vårdens början debiteras avgiften för de dagar som förflutit sedan tidsfristen 14 dagar passerats.

Om den enskilde påbörjar en planerad vistelse på korttids/växelvårdsplats och under denna vistelse väljer att åka hem på "permission" för att sedan under samma period återkomma till korttids/växelvårdsplatsen görs inga avdrag. Inga avdrag medges heller om den enskilde väljer att komma senare än planerat eller åker hem i förtid från en korttids/växelvårdsvistelse, såvida det inte beror på sjukdom. Vid senare ankomst eller tidigare avfärd på grund av sjukdom debiteras varken avgift för korttid/växelvård eller kostnad för kost. Med sjukdom jämföras andra förhållanden som brukaren inte har kunnat råda över.

Konsekvenser för brukarna: Större krav på avbokning av korttids/växelvårdsplats.

Konsekvenser för vård- och omsorgsförvaltningen: Bättre planering av platserna på korttid/växelvård.

Se avsnitt 3.2.1.10.

11. Nya avsnitt om vad som gäller när brukare tillfälligt flyttar till eller från kommunen.

Enligt Socialstyrelsen Meddelar 3/2011 sid 5-6 ska personer som tillfälligt vistas i annan kommun än bosättningskommunen under en period av högst sex månader kunna lyda under bosättningskommunens regelverk. Detta gäller även avgiftshanteringen.

Se avsnitt 3.2.1.11 och 3.2.1.12.

12. Nytt regelverk för hantering av hyror i särskilt boende samt nya hyreskontrakt.

Hur hyrorna i särskilt boende ska regleras finns inga bestämmelser om i nuvarande avgiftskonstruktion eller annat regelverk inom vård- och omsorgsförvaltningen. Vård- och omsorgsförvaltningen har hittills varje år beslutat om de hyresnivåer som ska gälla i de olika boendena.

Vård- och omsorgsförvaltningen bör övergå till hyreskontrakt som är utformade enligt hyreslagen (Jordabalkens 12 kap) och där hyran förändras i takt med de förändringar som sker i det avtal om blockuthyrning som vård- och omsorgsförvaltningen har med Sölvesborgshem. Samtidigt sker specificeringar i hyreskontraktet vilka ordningsregler som gäller i boendet. Det finns bestämmelser i hyreslagen om uppsägningstid i

samband med dödsfall som vi inte kan bortse ifrån. Däremot kan vi ge incitament till tidig tömning och städning av lägenheten genom att hyresförhållandet avslutas tidigare än vad hyreslagen anger, varefter ingen hyra behöver betalas. I det hyreskontrakt som upprättas avtalas om att hyresförhållandet upphör inom tio dagar från dödsfallet. Om lägenheten är tömd och städad dessförinnan kan en ny hyresgäst få tillgång till den. I detta fall avslutas hyresdebiteringen vid den nya hyresgästens inflyttning.

Om dödsboet hävdar att hyreslagens regelverk om längre uppsägningstid ska gälla kommer detta att medges.

Konsekvenser för både brukarna och vård- och omsorgsförvaltningen: Större rättssäkerhet om vad som gäller vid hyra av lägenheter i särskilt boende.

Avsnitt 3.3.1.

13. Precisering av regelverket för avgifter när det gäller medboende/parboende.

Enligt SOL 4 kap 1c §, gällande från och med 2018-11-01, har makar rätt att fortsätta sammanbo om den ena parten beviljas särskilt boende. Bakgrundsresonemangen om medboende återfinns i proposition 2011/12:147 "Rätten att åldras tillsammans".

Även Sölvesborgs kommun har arbetat fram riktlinjer för hur medboende/parboende ska hanteras.

I nuvarande avgiftskonstruktion finns inga instruktioner hur dessa ska hanteras varför ett nytt avsnitt i Riktlinjerna hanterar detta. Detta avsnitt ansluter till ovanstående lagstiftning och dokument.

Se avsnitt 3.3.5.

14. Precisering av beräkningen av makars inkomster.

I nuvarande avgiftskonstruktion återfinns två olika slags beräkningar av makars inkomster - beroende på om makarna är sammanboende eller om den ene befinner sig i särskilt boende. Enligt SOL 8 kap 4 § ska makars inkomster räknas samman och delas varefter debitering sker med utgångspunkt i den delade inkomsten. Avsikten med detta beräkningssätt har sin grund i makars försörjningsplikt gentemot varandra jämlikt Äktenskapsbalken. I SOL 8 kap 6 § betonas detta när makar tvingas bo åtskilda genom skrivningen "När avgifterna fastställs skall kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation." Genom denna skrivning/beräkning ska den hemmaboende garanteras medel att bo kvar i deras tidigare gemensamma boende. Det finns inga skäl till att ha olika sätt att beräkna makars inkomster då båda genom ovanstående lagstiftning tillerkänns de medel de behöver för sina levnadsomkostnader.

Se avsnitt 5.2 och 5.8

15. Precisering av beräkningen av sammanboendes inkomster när den ene flyttar till särskilt boende.

I Sol 8 kap 6 § står att "När avgifterna fastställs skall kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation." Genom denna skrivning/beräkning ska den hemmaboende garanteras medel att bo kvar i deras tidigare gemensamma boende. I nuvarande avgiftskonstruktion finns inte detta alternativ med utan de sammanboende räknas här

helt och hållet kunna klara sig ekonomiskt var och en på sitt håll. Detta förändras i de nya riktlinjerna som ansluter till regelverket i föregående avsnitt.

Se avsnitt 5.8.

16. Precisering av vad som ingår/inte ingår i hyreskostnaden i ordinärt boende.

I nuvarande avgiftskonstruktion finns inga regler om hur en brukares hyra ska beräknas. I de nya riktlinjerna bör detta avsnitt infogas:

”För hyreslägenhet ska hyresbeloppet anses vara boendekostnaden. Om hyresgästen utöver grundhyran ska bekosta t ex värme, vatten etc. ska dessa kostnader i första hand beräknas efter hyresvärdens räkningar/beräkningar och i andra hand enligt Pensionsmyndighetens schabloner avseende uträkning av bostadskostnader. Andra kostnader, avseende till exempel garage, parkeringsplats, hyresgästförening, kabel-tv eller bredband, får inte räknas med som bostadskostnad. Kan någon av dessa kostnader inte väljas bort får de anses ingå i hyran. Hushållsel ingår inte i hyran utan ingår i brukarens minimibelopp.”

Se avsnitt 6.2.1.

17. Generell höjning av minimibeloppet för brukare under 61 år.

Minimibelopp är det belopp som brukaren garanteras ha kvar för sina personliga omkostnader när bostadskostnad och avgifter till vård- och omsorgsförvaltningen är betalda.

I nuvarande avgiftskonstruktion görs skillnad på om brukaren, som är under 61 år, har en funktionsnedsättning eller inte. Enligt propositionen, sidan 41, anses yngre personer generellt ha behov av ett högre minimibelopp, omkring 10 %, då de har kostnader som inte alla äldre har, t ex för bosättning, resor och familjebildning. Yngre personer har även högre kostnader för maten. I nuvarande avgiftskonstruktion ska, med utgångspunkt i Konsumentverkets hushållsbudget, en individuell beräkning göras i varje enskilt fall. En generell regel som gäller alla under 61 år är arbetsbesparande. Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår följande skrivning i Riktlinjerna:

”Nivån på minimibeloppet ska uppgå till de belopp som anges i SOL 8 kap 7 § där varje uträkning delas med 12 för att erhålla rätt belopp per månad:

1. För ensamstående 61 år och äldre uppgår minimibeloppet till det som anges i 7 § 2 stycket 1 punkten

2. För vardera makar/sammanboende 61 år och äldre uppgår minimibeloppet till det som anges i 7 § 2 stycket 2 punkten

Undantag från ovanstående sker för personer 18-60 år enligt nedanstående:

3. För ensamstående fr.o.m. 18 år t o m 60 år uppgår minimibeloppet till det som anges i 7 § 2 stycket 1 punkten med ett tillägg om 10 % av det framräknade beloppet

4. För vardera makar/sammanboende fr.o.m. 18 år t o m 60 år uppgår minimibeloppet till det som anges i 7 § 2 stycket 2 punkten med ett tillägg om 10 % av det framräknade beloppet.”

Med 2023 / 2024 års prisbasbelopp (52 500 / 57 300 kr) som grund medför detta följande nivåer på minimibeloppet per månad:

1. 6 470 / 7 061 kr för ensamstående 61 år och äldre

2. 5 279 / 5 761 kr för vardera makar/sammanboende 61 år och äldre

3. 7 117 / 7 767 kr för ensamstående fr o m 18 år t o m 60 år

4. 5 806 / 6 337 kr för vardera makar/sammanboende fr o m 18 år t o m 60 år

Konsekvenser för brukarna: Förutsägbara minimibelopp. Brukarna behöver inte ansöka om tillägg i varje enskilt fall.

Konsekvenser för vård- och omsorgsförvaltningen: Mindre administration
Se avsnitt 7.2

18. Ett tydligare regelverk för höjning av minimibeloppet på grund av särskilda omständigheter.

I SOL 8 kap 8 § anges att ”Kommunen ska höja minimibeloppet i skälig omfattning om den enskilde på grund av särskilda omständigheter **varaktigt** har behov av ett **inte oväsentligt** högre belopp än det som anges i 7 § andra stycket.” I nuvarande avgiftskonstruktion anges ”Förbehållsbeloppet ska höjas vid fördyrade levnadsomkostnader om dessa är varaktiga (minst 6 månader och uppgår till ett inte oväsentligt belopp (minst 300 kronor/månad). Den enskilde måste kunna styrka sina kostnader om fördyrade levnadsomkostnader.” För behov som understiger detta belopp eller som pågår under kortare tidsperiod än tre månader får brukaren bekosta av sitt minimibelopp.

Propositionen anger som exempel ett antal orsaker som kan vara skäl till höjning av minimibeloppet, t ex kostnader för rehabilitering eller habilitering, höga kostnader för arbetsresor, fördyrade kostnader för mat, kostnader för god man, underhållskostnad för barn samt övriga kostnader som ”för den enskilde är viktiga och därför inte bör avstå ifrån”.

En ny blankett för ansökan om tillägg till minimibeloppet har utarbetats och som innehåller den information som nu återfinns i Riktlinjerna. Nivån på det lägsta belopp som godkänns bör uppgå till 0,6 % av prisbasbeloppet vilket 2024 innebär 343 kronor/månad. **Se avsnitt 7.3.**

19. Precisering av barns inkomster och kostnader.

Regelverket kring hur barns inkomster och kostnader ska beräknas behöver preciseras. Barns inkomster får aldrig ingå i någon av föräldrarnas avgiftsberäkningar. De ska dock, när det gäller barnbidrag, flerbarnstillägg, underhållsstöd och underhållsbidrag ingå i barnets egen inkomstberäkning. Beräkning av barnets kostnader ska utgå från Konsumentverkets beräkningar av varje barns individuella kostnader samt andel i hushållets kostnader med tillägg för eventuella avgifter för förskola/fritidshem. Det underskott som i de flesta fall uppstår fördelas lika mellan föräldrarna – som ett tillägg till deras minimibelopp.

Se avsnitt 7.3. sista stycket.

20. Elektricitet bör inte ingå i hyran i särskilt boende utan endast betalas av hyresgästen genom avdrag på minimibeloppet.

För närvarande debiterar vi hyresgästerna i särskilt boende dubbelt för elförbrukningen – dels genom att den, enligt nuvarande hyreskontrakt, ingår i hyreskostnaden och dels genom att den ingår i avdraget för de förmåner man erhåller i det särskilda boendet. Propositionen (2000/01:149 sidan 40) anger som ett skäl till att sänka minimibeloppet är om förmåner erhålls kostnadsfritt. Vid eventuella större förändringar av elkostnaden är det enklare att förändra detta avdrag än att omförhandla hyrorna. Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår att elkostnaden för brukarna endast ska ingå i det avdrag för förmåner som brukarna erhåller i särskilt boende.

Konsekvens för hyresgästerna: Bostadstillägget ökar när elkostnaden inte längre ingår i hyran men det gör även avgiftsutrymmet, vilket kommunen kan använda för debitering av avgifter. För de flesta brukare blir detta ett nollsummespel.

Konsekvenser för kommunen: Ökade intäkter i storleksordningen 180 000 kr/år.

Se avsnitt 7.4.

21. Precisering av vad som ingår i avdraget på minimibeloppet i särskilt boende samt nivån på detta.

Enligt SOL 8 kap 8 § får kommunen minska minimibeloppet i skälig omfattning om den enskilde inte har en kostnad för poster som ingår i minimibeloppet och som ingår i hyran/avgiften eller tillhandahålls avgiftsfritt. Minimibeloppet ska enligt 7 § täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel. I Sölvesborgs kommun har omfattningen inte preciserats i avgiftskonstruktionen utan varje år beräknats manuellt av vård- och omsorgsförvaltningen. Under åren 2022-2023 uppgår avdraget till 715 kronor/månad (cirka 1,4 % av prisbasbeloppet för år 2023). Efter utredning har vård- och omsorgsförvaltningen kommit fram till att avdraget ska omfatta följande poster: rengöringsmedel, tvättmedel, tvättlappar, personalens skyddskläder, toalettpapper, hushållspapper, ljuskällor till fasta armaturer, städutrusning, förbandsartiklar och sjukvårdsmaterial (med undantag för individuellt ordinerat material), tekniska hjälpmedel, elektricitet, utflykter och underhållning, bredbandsanslutning, vårdäng inklusive madrass samt kostnader för utbyte och reparation av möbler och hushållsapparater i de gemensamma utrymmena. Lakan och handdukar ingår inte i ovanstående utan detta får kunden själv ansvara för och bekosta inom ramen för sitt minimibelopp. Avdraget bör ligga kvar på nuvarande nivå men justeras automatiskt då prisbasbeloppet förändras. Detta medför att för år 2024 kommer avdraget för ovan nämnda förmåner i särskilt boende att uppgå till 780 kronor/månad.

Konsekvenser för brukarna och vård- och omsorgsförvaltningen: Förutsägbara och klara regler om vad avdraget omfattar samt dess nivå.

Se avsnitt 7.4

22. Undantag från krav på att skicka ut avgiftsbeslut.

När förhållanden förändras, som medför en ändring av avgiften, ska ny avgiftsberäkning ske och ett nytt avgiftsbeslut skickas till brukaren. Detta borde inte vara nödvändigt om det nya avgiftsbeslutet medför en mindre förändring av avgiften. Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår att om den avgift brukaren ska betala per månad förändras med högst 50 kr ska inte något nytt avgiftsbeslut skickas ut. Om den enskilde brukaren begär ett nytt avgiftsbeslut ska detta skickas ut.

Konsekvenser: Enklare administration.

Se avsnitt 10.2.

Skapat av Egon Brodin

Dokumentet senast förändrat 2023-10-20 13:08

Senast utskrivet 2023-10-30 11:04

Dokumenttyp Riktlinjer avgiftshandläggning	Beslutad av (datum och §)	Giltig fr o m 2024-01-01
Dokumentansvarig	Gäller för Myndighetsutövning SoL	Senast reviderad

Riktlinjer för avgiftshandläggning inom vård- och omsorgsförvaltningen i Sölvesborgs kommun för insatser beslutade jämligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen

Innehållsförteckning

1. Övergripande riktlinjer
  - 1.1. Lagar och regler som styr avgiftshandläggningen
    - 1.1.1. Socialtjänstlagen (SOL)
    - 1.1.2. Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
    - 1.1.3. Övriga lagar som styr avgiftshandläggningen
    - 1.1.4. Övriga styrdokument
    - 1.1.5. Prejudicerande domar
    - 1.1.6. Prisbasbelopp
  - 1.2. Allmänt om handläggning
    - 1.2.1. Sekretess
    - 1.2.2. Myndighetsutövning vid avgiftshandläggning
    - 1.2.3. Myndigheternas serviceskyldighet
    - 1.2.4. Företrädare för brukare
      - 1.2.4.1 Anhörigbehörighet
      - 1.2.4.2 Fullmakt
      - 1.2.4.3 Legal företrädare
      - 1.2.4.4 Framtidsfullmakt
    - 1.2.5. Dokumenthanteringsplan
2. Huvudprinciper i avgiftssystemet
  - 2.1. Högkostnadsskydd för avgifter – tak för högsta avgiftsnivå
  - 2.2. Högkostnadsskydd för boendeavgift – tak för högsta avgiftsnivå
  - 2.3. Minimibelopp
  - 2.4. Avgiftsunderlag
  - 2.5. Avgiftsutrymme
  - 2.6. Handläggning av avgifter
3. Avgifter
  - 3.1. Kost
    - 3.1.1. Kost i ordinärt boende
    - 3.1.2. Kost i Särskilt boende
    - 3.1.3. Icke biståndsbedömd kost
    - 3.1.4. Kost i dagverksamhet
  - 3.2. Ordinärt boende
    - 3.2.1. Avgifter inom högkostnadsskyddet/maxtaxan
      - 3.2.1.1 Hemtjänst (omsorg och service)
      - 3.2.1.2 Trygghetslarm
      - 3.2.1.3 Installationsavgift för trygghetslarm

- 3.2.1.4 Dagverksamhet
  - 3.2.1.5 Hemsjukvård
  - 3.2.1.6 Ledsagning
  - 3.2.1.7 Avlösning av anhörig
  - 3.2.1.8 Trygghetsuppringning/Telefonservice
  - 3.2.1.9 Trygg hemgång
  - 3.2.1.10 Korttidsboende och växelvård
  - 3.2.1.11 Insatser i annan kommun
  - 3.2.1.12 Tillfälliga vistelser i Sölvesborgs Kommun
- 3.2.2 Avgifter utanför högkostnadsskyddet/maxtaxan
  - 3.2.2.1 Kost
  - 3.2.2.2 För sen avbeställning av planerad hemtjänst
  - 3.2.2.3 Medboendes ej biståndsbedömda tjänster
- 3.3 Avgifter i särskilt boende
  - 3.3.2 Hyra
  - 3.3.3 Kost
  - 3.3.3 Sondmat
  - 3.3.4 Omsorgsavgift
  - 3.3.5 Medboende/Parboende
  - 3.3.6 Transport av avliden
  - 3.3.7 Hämtning av hjälpmedel
  - 3.3.8 Frånvaro i särskilt boende
- 3.4 Avgiftsfria insatser
  - 3.4.1 Avgiftsfri avlösning
  - 3.4.2 Dubbelbemanning.
  - 3.4.3 Kontaktperson
  - 3.4.4 Fixartjänst
  - 3.4.5 Dagverksamhet
  - 3.4.6 Uppsökande verksamhet
  - 3.4.7 Avgiftsfri ledsagning
  - 3.4.8 Äldrekurator
  - 3.4.9 Frivilligarbetare
  - 3.4.10 Boendestöd
  - 3.4.11 Trygghetskamera
- 4 Avgiftsberäkning
  - 4.1 Avgiftsgrundande inkomster
  - 4.2 Inkomster som inte är avgiftsgrundande
  - 4.3 Inkomstuppgifter
    - 4.3.1 Inkomstblankett

- 4.3.2 Uppgifter från myndigheter
- 4.4 Beräkning av avgiftsutrymmet
- 4.5 Reducering av avgifter om avgiftsutrymme saknas.
- 4.6 Retroaktiv avgiftsberäkning och debitering
- 4.7 Återbetalning av avgift
- 5 Avgiftsberäkning för olika hushållstyper
  - 5.1 Ensamboende
  - 5.2 Sammanboende makar och registrerade partners
  - 5.3 Särboende makar och registrerade partners
  - 5.4 Sammanboende
  - 5.5 Vuxna syskon
  - 5.6 Barnfamiljer med barn som föräldrarna är underhållsskyldiga för
  - 5.7 Vuxna hemmavarande barn
  - 5.8 Särboende makar/registrerade partners vid flytt till särskilt boende
  - 5.9 Sammanboende som flyttar isär
- 6. Boendekostnader
  - 6.1 Förbehåll för boendekostnad
  - 6.2 Beräkning av boendekostnad
    - 6.2.1 Hyreslägenhet
    - 6.2.2 Bostadsrättslägenhet
    - 6.2.3 Eget enfamiljshus/ägarlägenhet
    - 6.2.4 Eget tvåfamiljshus
    - 6.2.5 Jordbruksfastighet
    - 6.2.6 Bostad i vård- och omsorgsboende
- 7. Förbehållsbelopp – Minimibelopp
  - 7.1 Kostnadsposter i minimibeloppet
  - 7.2 Nivån på minimibeloppet
  - 7.3 Höjning av minimibeloppet (individuella tillägg)
  - 7.4 Avdrag på minimibeloppet för brukare i särskilt boende
  - 7.5 Beslut om förbehållsbelopp
- 8. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse
  - 8.1 Nedsättning av avgifter vid inflyttning i särskilt boende
    - 8.1.1 Nedsättning med anledning av dubbla boendekostnader för ensamstående vid inflyttning i särskilt boende
    - 8.1.2 Nedsättning med anledning av att en av två makar/sammanboende flyttar till särskilt boende
    - 8.1.3 Flyttning från hyrd bostad
    - 8.1.4 Flyttning från ägd bostad

- 9 Debitering av avgifter
  - 9.1 Påminnelseersättning och inkassoavgift
- 10 Avgiftsbeslut och omprövning/ändring av avgifter
  - 10.1 Årlig omprövning
  - 10.2 Ändring av beslut om avgifter
  - 10.3 Inhämtning av uppgifter
  - 10.4 Delegering av olika beslut om avgifter
  - 10.5 Utformning av avgiftsbeslut
- 11 Överklagande
  - 11.1 Överklagande av kommunens avgiftssystem
  - 11.2 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut
- 12 Förändring av riktlinjerna

1. Övergripande riktlinjer

Nedanstående föreskrifter ligger som grund vid beräkning av avgifter för insatser inom vård- och omsorgsförvaltningens ansvarsområde, beslutade jämlikt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). I varje enskilt ärende görs, om brukaren inkommer med relevanta uppgifter om sin ekonomi och sina bostadskostnader, en individuell beräkning.

Utgångspunkten för avgiftssystemet är att avgifter för vård- och omsorgsinsatser inte får uppgå till så höga belopp att den enskilde inte har kvar medel för sina personliga behov.

När det i dokumentet hänvisas till "Riktlinjerna" avses detta dokument.

- Skälig avgift för hemtjänst*, dagverksamhet, särskilt boende som ej omfattas av 12 kap jordabalken eller annan liknande social tjänst, får tas ut med stöd av 8 kap 2 § SoL. Vid fastställande av avgift gäller 8 kap 3-9 §§ SoL.
- Avgifter för hemtjänst och dagverksamhet får inte, tillsammans med avgifter som avses i 26 § 6 stycket HSL, uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov, boendekostnader och andra normala levnadsomkostnader.
- När avgift fastställs ska kommunen om möjligt försäkra sig om att den sökandes make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.
- Avgifter och ersättningar som debiteras brukaren får inte överstiga kommunens självkostnad.
- Alla avgifter, både för insatser och kost, omräknas årligen enligt gällande prisbasbelopp och fastställda riktlinjer för avgiftshandläggning utan att taxan tas upp på nytt för beslut i kommunfullmäktige.
- Revidering och översyn av riktlinjer för avgiftshandläggning ska göras vid behov och då fastställas av kommunfullmäktige.

*) Begreppet "hemtjänst" omfattar enligt lagstiftningen och förarbetena behovsprövade och beviljade omvårdnads- och serviceinsatser i ordinärt (eget) boende och särskilt boende, trygghetslarm, korttidsboende/växelvård samt avlösning av närstående.

1.1 Lagar och regler som styr avgiftshandläggningen

1.1.1 Socialtjänstlagen (SoL)

I den nya socialtjänstlagen (2001:453) som trädde i kraft 2002-01-01, regleras avgifter i kapitel 8 för insatser enligt socialtjänstlagen (SoL). De nya lagreglerna har inneburit nya bestämmelser för avgifter (SFS 2001:847). Detta gäller bl a beräkning av minimibelopp/förbehållsbelopp, avgiftsunderlag och

högkostnadsskydd/maxtaxa samt rätt för den enskilde att överklaga sitt avgiftsbeslut genom förvaltningsbesvär. De nya bestämmelserna trädde i kraft 1 juli 2002 med undantag för bestämmelserna om beräkning av avgiftsunderlag (8 kap. 4 § SoL) som trädde i kraft 1 januari 2003.

1.1.2 Hälso- och sjukvårdslag (HSL)

I hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som trädde i kraft 2017-04-01 regleras frågan om avgifter i 17 kap. Den vård som kommunen tillhandahåller enligt 17 kap 8 § HSL ska i avgiftshänseende samordnas med de insatser som avgiftsbeläggs enligt SoL. De insatser det rör sig om är all hälso- och sjukvård inom den kommunala omsorgen, upp till läkarnivå (vård utförd av läkare ingår således inte). Kommunens maxtaxa ska således omfatta insatser enligt båda lagarna.

1.1.3 Övriga lagar som styr avgiftshandläggningen

- IL Inkomstskattelagen (1999:1 229)
- Kommunallagen (2017:725)
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- Lag om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten (2001:454)
- Förvaltningslagen (2017:900)
- Socialförsäkringsbalken (2010:110) (kap 96-98 och 100-103)
- Dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016
- Lagen om vissa kommunala befogenheter (2009:47)
- Lag om framtidsfullmakter (2017:310)
- Föräldrabalken (1949:381)
- Avtalslagen (1915:218)

1.1.4 Övriga styrdokument

- Regeringens proposition 2000/01:149 Avgifter inom äldre- och handikappomsorg.
- Socialstyrelsens meddelandeblad nr 7/2002 och 14/2002.
- Socialstyrelsens meddelandeblad nr 3/2011 Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun.
- Socialstyrelsens allmänna råd SOSFS 2002:8 Avgifter inom äldre och handikappomsorgen.
- Svenska Kommunförbundets cirkulär 2001:149.
- Socialstyrelsens årligen utgivna meddelandeblad Uppgifter för beräkning av avgifter inom äldreomsorgen.

- Pensionsmyndighetens regelbundet utgivna föreskrifter om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad.
- Konsumentverkets årligen utgivna vägledning "Koll på pengarna" för beräkning av råvarukostnaden för kost och barns individuella kostnader.
- Vård- och omsorgsförvaltningens dokumenthanteringsplan.
- Sölvesborgs kommuns delegationsordning.
- Avtal mellan Region Blekinge och Blekinges kommuner om övertagande av hemsjukvården, gällande från och med 2013-01-01.
- Riktlinjer för handläggning inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområden, utgiven av Sölvesborgs kommun.

1.1.5 Prejudicerande domar

Avgiftshandläggningen ska i möjligaste mån följa de prejudicerande domar som Kammarrätter och Högsta Förvaltningsdomstolen (tidigare Regeringsrätten) meddelat.

1.1.6 Prisbasbelopp, PBB

Nya PBB beslutas av regeringen och träder i kraft vid den tidpunkt som regeringen beslutar. Prisbasbeloppet beräknas enligt 2 kap 6 o 7 § socialförsäkringsbalken.

Prisbasbeloppet styr, enligt SoL, högkostnadsskydd (se avsnitt 2.1) och den enskildes minimibelopp (se avsnitt 7.2).

Det styr även i Sölvesborgs kommun den minsta höjning som minimibeloppet kan höjas per månad om särskilda omständigheter förekommer (se avsnitt 7.3) samt de avgifter som debiteras enligt dessa riktlinjer (se avsnitt 3.2.1 och 3.2.2).

1.2 Allmänt om handläggning

1.2.1 Sekretess

Samtliga uppgifter som inkommer till vård- och omsorgsförvaltningen registreras, bearbetas och dokumenteras. Uppgifterna är sekretessbelagda enligt 26 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen: "Sekretess gäller inom socialtjänsten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men." Uppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.

1.2.2 Myndighetsutövning vid avgiftshandläggning

Avgiftshandläggning sker av avgiftshandläggare som, enligt Sölvesborgs kommuns delegationsordning, erhållit delegation för dessa uppgifter.

Vid följande beslut om insatser handläggs avgifter och debiteringar av handläggare vid vård- och omsorgsförvaltningen:

- Biståndsbeslut avseende service-, vård- och omsorgsinsatser enligt SoL
- Biståndsbeslut avseende kost enligt SoL
- Insatser som utförs enligt HSL av vård- och omsorgsförvaltningens sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter.

1.2.3 Myndigheternas serviceskyldighet

Förvaltningslagens 6 § anger att ”En myndighet ska se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälp ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Den ska ges utan onödigt dröjsmål.”

Vård- och omsorgsnämnden är skyldig att informera den enskilde brukaren om gällande avgiftssystem och tillämpningsföreskrifter.

Om den enskilde behöver hjälp att fylla i de blanketter som behövs för att avgift ska kunna fastställas är kommunen skyldig att tillhandahålla denna hjälp.

Om den enskilde behöver hjälp att överklaga ett fattat avgiftsbeslut är kommunen skyldig att hjälpa denne med detta.

1.2.4 Företrädare för brukare

1.2.4.1 Anhörigbehörighet

Enligt föräldrabalkens 17 kapitel, gällande från 2017-07-01 (Lag 2017:311), får en anhörig företräda en person om det är uppenbart att denne på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande inte längre har förmåga att ha hand om sina **ekonomiska angelägenheter**. Den anhörige är behörig att för den enskilde vidta ordinära rättshandlingar med anknytning till **dennes dagliga livsföring**. Behörigheten gäller i tur och ordning för 1. make eller sambo, 2. barn, 3. barnbarn, 4. föräldrar, 5. syskon, och 6. syskonbarn. Vid kontakt med vård- och omsorgsförvaltningen ska det framgå hur denne är släkt med brukaren. Detta bevisas enklast genom ett utdrag ur folkbokföringen eller kommunens invånarregister (KIR) där släktskapet framgår. I förekommande fall ska den anhörige förklara varför turordningen enligt lagtexten inte följs.

Behörigheten för en anhörig gäller inte i de frågor där den enskilde företräds av en god man, en förvaltare eller en framtidsfullmaktshavare, se nedan.

1.2.4.2. Fullmakt

Om en brukare önskar att någon annan än någon av ovanstående personer ska företräda denne i kontakterna med vård- och omsorgsförvaltningen ska en

fullmakt utfärdas (avtalslagen (Lag 1915:218) 2 kap.). Denna fullmakt ska undertecknas av brukaren.

Medgivande/fullmakt att handla på brukarens vägnar i avgiftsfrågor kan även utfärdas på inkomstblanketten. Enligt propositionen (2016/17:30) ska den anhörige inte ha behörighet att företräda den enskilde i mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet. Detta innebär att vid överprövning av avgifter jämlikt SoL 16 kap ska alltid fullmakt begäras.

1.2.4.3. Legal företrädare

Legal företrädare, god man eller förvaltare, är automatiskt ombud för brukare även om denne inte lämnat någon fullmakt.

Om det kommer till avgiftshandläggarens kännedom att brukare har svårt att sköta sin ekonomi, och detta inte kan ombesörjas av anhöriga, bör detta delges brukarens biståndshandläggare eller berörd enhetschef. Dessa har möjlighet att initiera ansökan om legal företrädare; förvaltare eller god man.

1.2.4.4. Framtidsfullmakt

Framtidsfullmakter hanteras enligt Lag om framtidsfullmakter (SFS 2017:310).

1.2.5. Dokumenthanteringsplan

Arkivering och gallring utförs enligt av vård- och omsorgsnämnden beslutad dokumenthanteringsplan.

2. Huvudprinciper i avgiftssystemet

2.1. Högkostnadsskydd för avgifter – tak för högsta avgiftsnivå

Riksdagen har genom SoL (8 kap 5 § 1 p) beslutat om ett högkostnadsskydd, så kallad maxtaxa, för de insatser som en brukare kan erhålla.

Högekostnadsskyddet omfattar även de insatser som kommunen utför jämlikt HSL (se avsnitt 1.1.2)

Högekostnadsskyddet i Sölvesborgs kommun ansluter sig till socialtjänstlagens nivå.

2.2. Högkostnadsskydd för boendeavgift – tak för högsta avgiftsnivå

En högsta avgift för bostäder i särskilt boende där hyreslagen inte är tillämplig (vanligen två- eller flerbäddsrums) är fastställd i SoL (8 kap 5 § 2 p). Denna avgift för boende ska behandlas som en avgift och således sänkas om det uträknade avgiftsutrymmet inte räcker till. Boendeformen finns inte inom Sölvesborgs kommuns vård- och omsorgsboenden men kan förekomma i tillfälliga externa boenden där hyra inte är fastställd. Sölvesborgs kommuns högekostnadsskydd för avgift för boende ansluter sig till socialtjänstlagens angivna nivå.

2.3. Minimibelopp

SoL 8 kap 7 § föreskriver att den enskilde varje månad ska förbehållas ett visst belopp, så kallat minimibelopp, för sina omkostnader när bostadskostnad och avgifter till vård- och omsorgsförvaltningen betalats. Beträffande minimibeloppens nivåer, se vidare avsnitt 7.

2.4 Avgiftsunderlag

Enligt SoL 8 kap 4 § avses med avgiftsunderlag den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelad med lika belopp varje månad. I den praktiska hanteringen fördelas inkomsterna under ett kalenderårs olika månader med lika andel varje månad.

2.5 Avgiftsutrymme

Avgiftsutrymme är det belopp som kvarstår enligt nedanstående beräkning:

- + Bruttoinkomst
- Skatter och avgifter (t ex public serviceavgift) som uttaxeras enligt skattelagstiftningens regler innevarande år
- Aktuell begravningsavgift och kyrkoavgift, se avsnitt 4.1
- + Bostadstillägg/motsvarande
- = **Nettoinkomst**

- + Bostadskostnad
- + Minimibelopp
- + Eventuellt tillägg till minimibeloppet
- Eventuellt avdrag på minimibeloppet
- = **Förbehållsbelopp**

Nettoinkomst minus Förbehållsbelopp = Avgiftsutrymme.

Avgiftsutrymmet kan i inkomstberäkningen resultera i belopp från noll kronor och uppåt.

2.6 Handläggning av avgifter

Handläggning av avgifter enligt dessa riktlinjer gäller även då vården/insatsen utförs av annan vårdgivare på uppdrag av kommunen.

Den enskilde ska i samband med vårdens/insatsens början och, när större förändringar sker, informeras om kommunens avgiftssystem.

En ekonomisk utredning ska göras i varje enskilt ärende. Detta innebär att uppgifter om inkomster, familjeförhållanden och bostadskostnad ska inhämtas från den enskilde via blanketten Inkomstförfrågan samt via datamedia från Skatteverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Sölvesborgs kommuns fastighetsregister. Om den enskilde inte uppger de uppgifter som

behövs för att ett korrekt avgiftsbeslut ska kunna utfärdas fastställs avgiften utifrån fastställda kriterier, se avsnitt 10.3.

Omräkning av avgiften sker alltid en gång per år, vid årsskifte, på grund av förändringar i prisbasbelopp och skatteberäkning samt brukarens förändrade inkomstförhållanden och bostadskostnader, se avsnitt 10.1. Avgift får ändras utan föregående underrättelse om ändringen beror på förändringar i prisbasbeloppet (SoL 8 kap 9 § p 1).

Vård- och omsorgsförvaltningen är även skyldig att ändra avgiften under pågående kalenderår om något förhållande som påverkar avgiften har ändrats eller om kommunen tidigare erhållit felaktiga uppgifter. Samtliga uppgifter som lämnas av brukaren ska kunna styrkas.

Den enskilde ska ges information om möjligheten att ansöka om höjning av minimibeloppet (beräknat enligt SoL 8 kap 7 §), se avsnitt 7.3. Denna ansökan görs på därför avsedd blankett.

Den enskilde ska alltid, när insatser ges enligt SoL och HSL erhålla ett skriftligt avgiftsbeslut där det framgår vem som har fattat beslutet och kontaktuppgifter till denne.

Av avgiftsbeslutet ska framgå hur avgiften har beräknats och hur den enskilde kan besvara sig över beslutet.

Separata avgiftsbeslut ska fattas för varje make/registrerad partner om båda har insatser och ska betala avgift.

3. Avgifter

Kostnader för mat och elektricitet är kostnader som ingår i minimibeloppet. Se avsnitt 7.1.

Kostnad för hyra i vård- och omsorgsboende räknas inte som en avgift.

Avgift för beslutad insats som ingår i högkostnadsskyddet jämligt socialtjänstlagen börjar respektive upphör att debiteras enligt för varje insats beslutade regler.

Samtliga avgifter debiteras månadsvis efter att insatserna utförts.

Hyra i särskilt boende debiteras i förskott.

Ändring av avgifter – se avsnitt 10.2.

Avgifter uträknade enligt dessa riktlinjer avrundas till närmaste krontal enligt lagen om avrundning av vissa öresbelopp. Detta innebär att samtliga avgifter avrundas till närmaste helt krontal.

Avgifter som inte avser insatser som beslutats jämligt socialtjänstlagen är normalt momspliktiga. Undantag kan, enligt Skatteverket, ske om det rör sig om en social tjänst som kan jämföras med biståndsbeslutad insats. Moms debiteras därför inte de insatser som utförs för medboende, se avsnitt 3.3.5.

Krontal för insatserna redovisas i bilagan till dessa riktlinjer.

Avgift debiteras inte personer under 18 år.

Avgifter får inte överstiga kommunens självkostnad (kommunallagen 2 kap 6 §). Denna beräknas med utgångspunkt från de nyckeltal som varje år fastställs i kommunens budget/bokslut. Till grund för nyckeltalen ligger personalkostnader, lokalkostnader och övriga kostnader som kan hänföras till respektive verksamhet. För att få fram självkostnaden läggs overheadkostnaden, det vill säga gemensamma kostnader för t ex administration, som procentuellt fördelas på respektive verksamhet, på de fastställda nyckeltalen.

3.1 Kost

Enskildas utgifter för kost omfattas inte av högkostnadsskyddet enligt socialtjänstlagen 8 kap 5 § punkt 1.

Kost ingår i det lagstadgade minimibeloppet varför brukaren alltid ska betala råvarukostnaden, angiven enligt Konsumentverkets beräkningar för aktuellt år. Utgångspunkt för prissättning av kost är kommunens självkostnad; råvaror, omkostnader samt overheadkostnader.

Avgiften för brukarna ska motsvara 80 % av kommunens självkostnad. För den merkostnad brukaren debiteras för kosten, utöver råvarukostnaden, erhåller denne ett tillägg till minimibeloppet på mellanskillnaden. Se SoL 8 kap § 8 samt proposition 2000/01:149 sidan 59.

De råvarukostnader ska gälla som Konsumentverket räknat ut avser personer 61 år och äldre. Ovanstående gäller oavsett i vilket sammanhang kosten distribueras; som matdistribution, i särskilt boende eller vid växelvård/korttidsboende.

3.1.1. Kost i ordinärt boende

Kost för personer som bor i ordinärt boende kan erhållas som matdistribution, vid korttidsvistelse/växelvård samt vid dagverksamhet. Avgifterna anges under respektive avsnitt.

Sondmat rekvideras av brukaren via dietist eller läkare. Hemsjukvården bistår med det material som behövs för distribution av sondmaten där ingen kostnad debiteras brukaren.

3.1.2. Kost i särskilt boende

Avgiften för helkost uppgår till 80 % av kommunens självkostnad per dag. I särskilt boende, oavsett regi, tillhandahålls samtliga måltider av vårdgivaren och kostnad för helkost/sondmat, debiteras för dygnets samtliga måltider.

3.1.3. Icke biståndsbedömd kost

- De måltider som inte är biståndsbedömda och som serveras inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamhet (till anhöriga och personal) prissätts med utgångspunkt i de priser som beslutats för biståndsbeviljad kost.

- Icke biståndsbedömd kost är momspliktig. Vid en förändring av momssatsen kommer denna förändring att påverka portionspriserna.

3.1.4 Kost i dagverksamhet.

Frukost, lunch och fika serveras för en avgift som uppgår till 70 % av den avgift som debiteras vid korttidsvistelse/växelvård.

3.2 Ordinärt boende

Varje person med biståndsbeslut betalar avgift. Två sammanboende betalar båda avgift om de har beviljade insatser och enligt sitt biståndsbeslut. Dessa kan få betala var sin avgift, d.v.s. upp till högkostnadsskyddet per person. Insatser debiteras från och med respektive till och med den dag/månad som anges under respektive insats.

3.2.1 Avgifter inom högkostnadsskyddet/maxtaxan

Högkostnadsskyddet enligt SoL omfattar i ordinärt boende samtliga insatser av vård, omsorg och service samt HSL-insatser som ges inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter. Det gäller både för insatser i ordinärt boende som på korttid/växelvårdsplats (Se SoL 8 kap 5 § 1 stycket) Samma avgift debiteras oberoende av vilken utförare som verkställer insatserna; kommunen, privat utförare eller anhöriganställd.

3.2.1.1 Hemtjänst (vård, omsorg och service)

Avgiften per hemtjänsttimme uppgår till 0,5 % av prisbasbeloppet. Avgiften i ordinärt boende grundas på det antal timmar hemtjänst som beviljats brukaren och omfattar insatserna personlig omvårdnad, egenvård, tvätt och klädvård, städning, inköp, måltidsstöd, social aktivering samt tillsyn. Planerad hemtjänst som brukaren inte avbeställer minst 24 timmar i förväg debiteras med en avgift motsvarande en halv timmes utförd hemtjänst. Denna avgift ingår inte i högkostnadsskyddet/maxtaxan. Sjukdom eller liknande är skäl att inte debitera avgiften.

Dubbelbemanning se avsnitt 3.5.2.

Hos makar/sammanboende som båda beviljats serviceinsatser fördelas verkställigheten av dessa enligt var och ens biståndsbeslut. Debitering sker därefter utifrån varje brukares avgiftsberäkning.

3.2.1.2. Trygghetslarm

En månatlig avgift om 0,52 % av prisbasbeloppet debiteras för varje installerat trygghetslarm. Avgiften omfattar den tekniska utrustningen, de insatser som

utförs för att larmen ska fungera, t ex larmtest, byte av larm eller batteribyte samt de hembesök och insatser som utförs när larm utlösts.

Hel månadsavgift debiteras den kalendermånad larmet installeras under dag 1-15 i månaden. Halv månadsavgift debiteras om installation sker dag 16-31.

Halv månadsavgift debiteras den månad som avinstallation sker dag 1-15. Hel månadsavgift debiteras om avinstallation sker dag 16-31.

Trygghetslarm i bostad där mer än en brukare erhållit larmklocka debiteras vardera brukaren hälften av den månatliga avgiften, det vill säga 0,26 % av prisbasbeloppet.

3.2.1.3. Installationsavgift för trygghetslarm

Vid varje installation av trygghetslarm debiteras en avgift som uppgår till 0,50 % av prisbasbeloppet. Ingen installationsavgift debiteras vid installation av endast larmklocka.

När brukare begär installation av trygghetslarm i mer än en bostad, fast eller tillfällig, ska avgift utgå för varje installation samt därefter en månatlig avgift för varje aktivt larm.

3.2.1.4. Dagverksamhet

Dagverksamhet för personer med demens är avgiftsfri. Kostnader som brukaren har för resor med allmänna kommunikationsmedel till och från verksamheten bekostas av denne. Avgift för färdtjänst till dagverksamheten debiteras per enkelresa med ett belopp motsvarande det taxiföretagen debiterar för en färdtjänstresa inom en zon inom Sölvesborgs kommun.

Frukost, lunch och fika serveras för en avgift som uppgår till 70 % av den avgift som debiteras vid korttidsvistelse/växelvård.

3.2.1.5. Hemsjukvård

En avgift om 0,27 % av prisbasbeloppet debiteras per besök av legitimerad personal. Dock ska högst tre besök per månad debiteras.

Hemsjukvård som utförs av kommunen jämlikt hälso- och sjukvårdslagen regleras i avtal med Region Blekinge, vilket trädde i kraft 2013-01-01.

Hemsjukvård initieras av kommunalt anställd/inhyrd legitimerad personal eller av läkare. Samtlig legitimerad personal, sjuksköterskor, distriktssköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter anses utföra hemsjukvård.

Hembesök av legitimerad personal när det gäller uppföljning av tidigare förskrivning av hjälpmedel debiteras inte.

Patienter inskrivna vid ASIH (avancerad sjukvård i hemmet) debiteras av vård- och omsorgsförvaltningen för hemsjukvård som utförs av kommunalt anställd legitimerad personal.

Avgiften omfattas av det gemensamma högkostnadsskydd som gäller enligt HSL 26 § 6 stycket och SoL 8 kap 5 § 1 p.

Riktlinjer för debitering av hemsjukvård regleras i separat dokument.

3.2.1.6. Ledsagning

Den beviljade insatsen ledsagning är utan avgift de första 15 timmarna per månad. Timmar däröver debiteras som hemtjänst, se avsnitt 3.2.1.1.

3.2.1.7. Avlösning av anhörig

Den beviljade insatsen avlösarservice är utan avgift de första 16 timmarna per månad (fyra timmar per vecka). När insatsen kombineras med växelvård debiteras avgift när insatsen överstiger fyra timmar per vecka. Avgift debiteras per timme enligt samma taxa som hemtjänst, se avsnitt 3.2.1.1.

3.2.1.8. Trygghetsuppringning/telefonservice

Den biståndsbedömda insatsen telefonservice debiteras med 0,31 % av prisbasbeloppet per månad.

Hel månadsavgift debiteras den kalendermånad insatsen påbörjas oavsett när under månaden detta inträffar. Ingen avgift debiteras den kalendermånad insatsen upphör oavsett när under månaden detta inträffar.

3.2.1.9. Trygg hemgång

Den biståndsbedömda insatsen Trygg hemgång, vilken utförs av ett team med speciellt utsedda undersköterskor, debiteras per dag med 1/30-del av det högkostnadsskydd per månad som beslutats av kommunen. Se avsnitt 2.1.

3.2.1.10. Korttidsboende och växelvård

Under vistelsen i dessa boenden debiteras avgifter avseende hemtjänst/omsorg och kost. Avgifterna debiteras dagen från och med dagen efter att brukaren påbörjar vistelsen till och med sista dagen för vistelsen. Enbart hela dagar debiteras.

Hyra debiteras inte i dessa boenden.

Omsorgsavgift debiteras per dag uppgående till 1/30-del av det högkostnadsskydd per månad som beslutats av kommunen. Se avsnitt 2.1.

Avgiften för kost uppgår till 80 % av kommunens självkostnad per dag.

Vårdgivaren tillhandahåller samtliga måltider och kostnad för helkost/sondmat debiteras omfattande dygnets samtliga måltider.

För bokad men ej utnyttjad tid på korttidsboende/växelvård debiteras brukaren avgift för omsorg och kost som uppgår till samma belopp per dag som avgifterna för den tidsperiod som brukaren erhållit besked om att vistelsen ska pågå. Avbokning av inbokad tid 14 dagar innan den påbörjas samt sjukdom eller annan orsak som brukaren inte har kunnat råda över är skäl till att medge befrielse från de avgifter som skulle debiterats. Sker avbokning senare än 14

dagarna före vårdens början debiteras avgiften för de dagar som förflutit sedan tidsfristen 14 dagar passerats.

För vård på köpt vårdplats av annan vårdgivare gäller samma regler för debitering som på de egna boendena.

Frånvaro i korttidsboende och växelvård.

Om den enskilde påbörjar en planerad vistelse på korttids/växelvårdsplats och under denna vistelse väljer att åka hem på "permission" för att sedan under samma period återkomma till korttids/växelvårdsplatsen görs inga avdrag. Inga avdrag medges heller om den enskilde väljer att komma senare än planerat eller åker hem i förtid från en korttids/växelvårdsvistelse, såvida det inte beror på sjukdom. Vid senare ankomst eller tidigare avfärd på grund av sjukdom debiteras varken avgift för korttid/växelvård eller kostnad för kost. Med sjukdom jämföras andra förhållanden som brukaren inte har kunnat råda över.

3.2.1.11 Insatser i annan kommun

Brukare vars bosättningskommun är Sölvesborg, och som tillfälligt vistas i annan kommun, debiteras under de första sex månaderna samma avgifter som om denne fortfarande är bosatt här. Om brukaren fortsättningsvis vistas i annan kommun övergår debiteringsansvaret till den mottagande kommunen och kommer då att debiteras enligt den kommunens avgiftsbestämmelser. (Se Socialstyrelsens meddelandeblad 3/2011 sid 5-6).

3.2.1.12 Tillfälliga vistelser i Sölvesborgs Kommun

Brukare med hemvist i annan kommun, och som tillfälligt vistas i Sölvesborgs kommun, debiteras avgift enligt hemkommunens avgiftsregler. När vistelsen kontinuerligt pågått under sex månader övertar Sölvesborgs kommun debiteringen av avgifterna.

(Se Socialstyrelsens meddelandeblad 3/2011 sid 5-6).

3.2.1.13 Avgifter utanför högkostnadsskyddet/maxtaxan

Nedanstående insatser utförs av kommunens personal, men debiteras fullt ut eftersom de inte omfattas av högkostnadsskyddet i socialtjänstlagen.

3.2.2.1 Kost

Kost omfattas inte av högkostnadsskyddet i socialtjänstlagen. Den debiteras med 80 % av kommunens självkostnad. Den del av kostnaden som överstiger Konsumentverkets beräkningar på råvarukostnaden erhåller brukaren som ett tillägg till minimibeloppet.

3.2.2.2 För sen avbeställning av planerad hemtjänst

Planerad hemtjänst som brukaren inte avbeställer minst 24 timmar i förväg debiteras med en avgift motsvarande en halv timmes utförd hemtjänst. Denna avgift ingår inte i högkostnadsskyddet/maxtaxan. Sjukdom eller liknande är skäl att inte debitera avgiften.

3.2.2.3 Medboendes icke biståndsbedömda insatser

De insatser som en medboende erhåller i ett särskilt boende, till exempel städning och kost, och som inte är biståndsbedömda får denne betala utan några begränsningar på grund av högkostnadsskyddet. Se vidare avsnitt 3.3.5.

3.3 Avgifter i särskilt boende

Avgifter debiteras av Sölvesborgs kommun oavsett om verksamheten drivs i kommunal regi eller i enlighet med upprättat avtal med annan huvudman.

3.3.1 Hyra

Hyra i särskilt boende, lägenhet och enbäddsrumsrum, fastställs enligt hyreslagen. Lägenheter i boenden som drivs av vård- och omsorgsförvaltningen hyrs ut i andra hand. Hyrorna är satta med utgångspunkt från bostadens storlek och standard, läge och tillgång till gemensamhetsutrymmen. Hyran förändras med samma procentsats som förändringar sker i det avtal om blockuthyrning som vård- och omsorgsförvaltningen har med Sölvesborgshem.

Hyror i entreprenaddrivna boenden förändras enligt upprättat avtal med vård- och omsorgsförvaltningen.

För varje lägenhet upprättas ett separat kontrakt. Vid flytt mellan lägenheter upprättas nytt kontrakt.

Debitering av hyra sker genom vård- och omsorgsförvaltningens försorg. Hyra betalas i förskott. Hyra under inflyttnings- och utflyttningsmånaden debiteras per dag. De dagar som under utflyttningsmånaden inte utnyttjas återbetalas till dödsboet.

Kostnad för elektricitet ingår inte i den avtalade hyran. Denna, tillsammans med andra förmåner brukaren erhåller i det särskilda boendet, betalas genom avdrag på det lagstadgade minimibeloppet. (Se avsnitt 7.4)

Hyra börjar debiteras från och med den planerade inflyttningsdagen till lägenheten, dock inte före den dag som den är klar för inflyttning. Om hyresgästen avlider eller avflyttar kommer hyresavtalet att upphöra efter tio dagar, vid vilken tidpunkt även bohaget ska vara utflyttat och lägenheten flyttstädad. Om dödsboet insisterar på att hyreslagens regler ska gälla så är det dessa som gäller. Det är brukaren eller dennes anhöriga/företrädare som är ansvariga för att lägenheten städas efter att boendet avslutats. Vid dödsfall bör den avlidnes anhöriga/företrädare, med tanke på den efterfrågan som finns på lägenheter i vård- och omsorgsboende, påminnas att skyndsamt se till att slutstädning sker.

Tidsfrister vid dödsfall eller avflyttning regleras i upprättat hyreskontrakt. På upphandlade vårdplatser tillämpas de tidsfrister som anges i de kontrakt som vårdgivaren upprättar med brukarna. Föreligger inget hyresavtal mellan den boende och vårdgivaren debiteras avgift för boende jämlikt SoL 8 kap 5 § 2 p. Hyresgäster ska uppmanas att hos Pensionsmyndigheten ansöka om bostadstillägg samt inneha egen hemförsäkring.

3.3.2 Kost

Allmänt om debitering av kost, se avsnitt 3.1. Kost debiteras från och med dagen efter inflyttning och till och med den dag brukaren flyttar/avlider. Vid vård i livets slutskede kan debitering av mindre än full kost debiteras. Beslut om detta fattas av enhetschefen för boendet.

3.3.3 Sondmat

Sondmat debiteras som helkost, se avsnitt 3.3.2.

3.3.4 Omsorgsavgift

Omsorgsavgift debiteras enligt högkostnadsskyddets högsta belopp (maxtaxan). Omsorgsavgift debiteras per dag med 1/30-del av maxtaxan. Debitering sker från och med dagen efter inflyttning och till och med den dag brukaren flyttar/avlider.

3.3.5 Medboende/parboende

Definitioner:

Parboende: Makar/sambor som båda erhållit beslut om bistånd till särskilt boende.

Medboende: Make/maka/sambo som inte erhållit beslut om bistånd till särskilt boende. Den av paret som erhållit bistånd kan ansöka om att maken/makan/sambon ska erhålla bostad på samma boende som den som erhållit bistånd till särskilt boende.

Enligt SoL 4 kap 1c §, gällande från och med 2018-11-01, har makar rätt att fortsätta sammanbo om den ena parten beviljas särskilt boende.

Bakgrundsresonemangen om medboende återfinns i proposition 2011/12:147 "Rätten att åldras tillsammans".

I dokumentet "Riktlinjer för handläggning inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområden 2022" utgiven av Sölvesborgs kommun och gällande från och med 2022-01-01 återfinns under avsnitt 15 "Riktlinjer för rätten att få åldras tillsammans – medboende och parboende".

Om den medboende beviljas hemtjänstinsatser omfattas denne av avgiftsreglerna enligt sitt eget biståndsbeslut.

Medboende, som inte har egna biståndsbeslutade insatser, omfattas inte av avgiftsreglerna i SoL 8 kap.

Om den medboende har egen lägenhet i det särskilda boendet debiteras hyra enligt eget hyreskontrakt. Makar/sambor boende i samma lägenhet delar på hyran.

Enligt lagen om vissa kommunala befogenheter 2 kap 7 § får kommuner utan föregående individuell behovsprövning tillhandahålla servicetjänster, vilka är avsedda att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa och som inte utgör personlig omvårdnad åt personer som fyllt 67 år.

Om makarna bor i samma lägenhet är det den medboendes ansvar att ta hand om tvätt, städning och inköp. Om den medboende bor i eget rum/lägenhet är denne ansvarig för att själv ta hand om sin tvätt, städning och inköp.

Om makarna bor i samma lägenhet får de välja om den medboende ansvarar för parets mathållning eller om de väljer helpension. Om den medboende bor i egen lägenhet får denne välja mellan helpension eller att lösa sina måltider på annat sätt. Det bör påpekas att den medboende inte kan erhålla någon kompensation genom tillägg till minimibeloppet för kostavgiften utan debiteras fullt ut.

Om makarna/samborna bor i samma lägenhet erhåller de båda minimibelopp som sammanlevande, jämlikt SoL 8 kap 7 §.

Avgifterna som avser medboende kan inte överklagas enligt SoL 16 kap. Avtal om helpension upprättas mellan den medboende och chefen på boendeenheten. Inga avgiftsbeslut meddelas.

Ovanstående avgift är enligt Skatteverkets bedömning att betrakta som social omsorg och därmed inte momspliktig.

Den medboende ska vara folkbokförd i Sölvesborgs kommun samt sakna eget biståndsbeslut om särskilt boende.

3.3.6. Transport av avliden

I särskilt boende, där kommunen enligt avtal med Region Blekinge har sjukvårdshuvudmannansansvaret, meddelas de anhöriga om dödsfallet och uppmanas att själva ansvara för kontakt med begravningsbyrå för att transport sker.

I de fall ingen anhörig finns att kontakta erhåller den begravningsbyrå som vård- och omsorgsförvaltningen skrivit avtal med uppdraget att transportera den avlidne till bårhus vid sjukhus eller kyrka/begravningsplats. Dödsboet debiteras den kostnad som transportören debiterar vård- och omsorgsförvaltningen.

3.3.7. Hämtning av hjälpmedel

Se avsnitt 3.2.2.1.

3.3.8. Frånvaro i särskilt boende

Avdrag vid sjukhusvistelse sker för varje dag brukaren inte är närvarande med 1/30-del av månadsavgiften för kost och omsorg. Avdrag sker från och med dagen efter första frånvarodagen till och med dagen för återkomsten. Avdrag görs endast för hela dagar.

Avdrag vid övrig frånvaro sker, avseende kost, för varje hel dag som brukaren är borta från boendet. För att avdrag ska ske måste frånvaron meddelas boendet minst tre dagar i förväg.

Debitering avseende både omsorg och kost avslutas den dag brukaren avlider.

3.4 Avgiftsfria insatser

3.4.1 Avgiftsfri avlösning

Den biståndsbedömda insatsen avlösning utförs utan avgift de första 16 timmarna per månad. Tid därutöver debiteras enligt hemtjänsttaxan, se avsnitt 3.2.1.1.

3.4.2 Dubbelbemanning

Dubbelbemanning inom hemtjänsten och hemsjukvården som beror på vårdtyngd eller annan arbetsmiljöaspekt medför ingen extra avgift för brukaren.

3.4.3 Kontaktperson

Den biståndsbedömda insatsen kontaktperson utförs utan avgift för brukaren.

3.4.4. Fixartjänst

Den fixarthjälp som vård- och omsorgsförvaltningen erbjuder pensionärer, sjukpensionärer och personer med funktionsnedsättning i Sölvesborgs kommun är avgiftsfri.

Syftet med fixarthjälp är att förebygga fallskador, bränder och liknande i det egna hemmet genom att hjälpa till med enklare och mindre sysslor i hemmet som inte är fackmannamässiga arbeten. För en mer detaljerad beskrivning av tjänsten hänvisas till hemsidan: <https://solvesborg.se/omsorg-och-stod/aldre/hjalp-i-hemmet-.html>

3.4.5 Dagverksamhet

För dagverksamhet för personer med demens, se avsnitt 3.2.1.5, debiteras inga avgifter.

3.4.6 Uppsökande verksamhet

Den uppsökande verksamhet där personer över 80 år erbjuds hembesök är avgiftsfri.

3.4.7 Avgiftsfri ledsagning

Ledsagning upp till och med 15 timmar per månad medför ingen avgift. Tid därutöver debiteras enligt hemtjänsttaxan, se avsnitt 3.2.1.1.

3.4.8 Äldrekurator

Samtalskontakt med äldrekurator är utan avgift.

3.4.9 Frivilligarbetare

Insatser från frivilligarbetare/volontärer debiteras inte någon avgift.

3.4.10 Boendestöd

Boendestöd, beviljat jämlikt SoL, debiteras ingen avgift.

3.4.11 Trygghetskamera

Trygghetskamera debiteras ingen avgift

4. Avgiftsberäkning

4.1 Avgiftsgrundande inkomster

Inkomst beräknas enligt SoL 8 kap 4 § 2 st och dess hänvisning till socialförsäkringsbalken (SFB)

Inkomsten ska grundas på aktuella inkomster enligt nämnda lagrum och omfattar:

1. Överskott av inkomster i inkomstslagen tjänst, näringsverksamhet och kapital.

*** Tjänst**

- lön, arvoden, sjukpenning och andra skattepliktiga ersättningar, t ex aktivitetsersättning och sjukersättning.
- pensioner (exempelvis garantipension, tilläggspension, inkomstpension, tjänstepension, premiepension, änkepension, trygghetspension, etc.)
- livränta (både skattepliktig och skattebefriad)

*** Näringsverksamhet**

- Som inkomst av näringsverksamhet räknas inkomst från enskild firma, enkelt bolag eller handelsbolag. Underskott i näringsverksamhet påverkar inte inkomstberäkningen.

* Kapital

- ränteinkomster (bankmedel, obligationer och andra fordringar)
- utdelningar (på fonder, aktier och andelar)
- kapitalvinster (realisationsvinster) vid försäljning av tillgångar (fastighet, bostadsrätt, aktier, andelar i aktiefonder eller blandfonder och lös egendom)
- ersättning vid uthyrning av privatbostad

De skattepliktiga kapitalinkomster som ska ligga till grund för avgiftsutredningen ska baseras på den faktiska inkomsten per den 31 december föregående år och avser alltså året innan den enskilde får sina insatser utförda. De skattepliktiga inkomsterna specificeras i deklarationsblanketten, vilken ska medfölja inkomstblanketten, se avsnitt 4.3.1.

2. Vissa inkomster som inte är skattepliktiga enligt inkomstskattelagstiftningen, såsom stipendier, studiebidrag, avtalsgruppsjukförsäkringar och livränta.
3. Inkomster som inte är skattepliktiga i Sverige, bland annat utländsk inkomst och pension. Den utbetalda nettointkomsten ingår i inkomstberäkningen.
4. Bostadstillägg, särskilt bostadstillägg, bostadsbidrag, boendetillägg enligt 95-103 kap SFB.
5. Äldreförsörjningsstöd enligt 74 kap SFB.
6. Bidrag, som utbetalas av Pensionsmyndigheten eller Försäkringskassan, oavsett om de är beskattningsbara eller inte, t ex särskilt pensionstillägg enligt 73 kap SFB och omvårdnadsbidrag enligt 22 kap SFB och som inte är ersättning för merkostnader, se avsnitt 4.2.

Om inkomsten inte går att beräkna på ovanstående sätt bör taxerad inkomst användas.

Från inkomster under punkt 1 görs avdrag för skatter, avgift till trossamfund, begravningsavgift och public service-avgift, allt beräknat enligt skattelagstiftningens regler för innevarande år.

Beträffande beräkning av avgiften till trossamfund ska den högsta förekommande kyrkoavgiften i kommunen ingå i beräkningen. Om brukare uttryckligen önskar att denna avgift inte ska ingå i avgiftsberäkningen ska önskemålet medges och avgiften beräknas till noll procent.

Förmögenhet (t ex bankmedel, aktier, fonder och obligationer) i sig påverkar inte avgiftsberäkningen (se Proposition 2000/01:149 sidan 46). Däremot räknas avkastning (t ex räntor, utdelningar och kapitalvinster) av kapital som inkomst.

4.2 Inkomster som inte är avgiftsgrundande

Följande inkomster ska inte ingå i inkomstberäkningen:

- Försörjningsstöd som utbetalas jämlikt SoL.
- Introduktionsersättning för flyktingar.
- Handikappersättning och merkostnadsersättning.
- Assistansersättning.
- Den del av vårdbidrag/omvårdnadsbidrag som utgör ersättning för merutgifter.
- Eventuella övriga bidrag som utgör ersättning för merutgifter.
- Schablonintäkter och schablonbeskattningar.
- Utbetalningar från kapitalförsäkringar.
- Inkomstpensionstillägg (utbetalas fr.o.m. augusti 2021 och ska enligt förarbetena inte påverka avgifter till kommunen).
- Allmänna avdrag i deklarationen räknas inte med vid inkomstberäkningen.

Privaträttsliga underhållsavtal kan inte ingå i avgiftsunderlaget.

4.3 Inkomstuppgifter

4.3.1 Inkomstblankett

Vård- och omsorgsförvaltningen inhämtar från den enskilde vid insatsernas början och därefter varje år aktuella uppgifter om inkomst, bostadskostnad, familjestruktur, med flera uppgifter som underlag för beräkning av avgiftsunderlag, förbehållsbelopp och avgifter. Brukaren ska kunna verifiera de uppgifter denne lämnar och ska på uppmaning inkomma med de dokument som styrker uppgifterna, t ex deklaraionsblankett, uppgifter om avtals- och utlandspensioner, hyresavi/hyreskontrakt samt beslut från överförmyndare om arvode och omkostnader.

Brukaren är skyldig att kontinuerligt lämna uppgifter till vård- och omsorgsförvaltningen om någon uppgift som lämnats förändras under årets lopp.

Högsta avgift enligt riktlinjerna kommer att debiteras om brukaren inte lämnar in inkomstblanketten, inte lämnar de uppgifter som avgiftshandläggaren begär in eller inte samtycker till att förvaltningen får inhämta uppgifter om inkomst, bostadsuppgifter, boendekostnad och bostadstillägg/motsvarande från berörda myndigheter.

I avvaktan på att inkomstblanketten inkommer debiteras högsta avgift enligt dessa riktlinjer. Detta justeras retroaktivt när inkomstblanketten inkommer,

dock som längst för innevarande debiteringsmånad och ytterligare två månader.

Om brukaren väljer att inte uppge sina förhållanden kommer inga uppgifter att inhämtas från utomstående myndigheter och denne accepterar då att debiteras maximala avgifter enligt dessa riktlinjer. För insatser som omfattas av högkostnadsskyddet blir detta den högsta avgiften som kan debiteras.

För makar/registrerade partners inhämtas uppgifter om bådas förhållanden. Detta behövs för att uträkningarna om förbehållsbelopp ska bli rätt. Om dessa uppgifter inte redovisas kommer maximala avgifter enligt riktlinjerna att debiteras.

4.3.2 Uppgifter från myndigheter

Vård- och omsorgsförvaltningen inhämtar regelbundet uppgifter om inkomster, bostadskostnader, bostadstillägg/bostadsbidrag samt uppgifter om fastigheter från berörda myndigheter, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Sölvesborgs kommuns fastighetsregister. Detta förutsätter att brukaren på inkomstblanketten medgett att vård- och omsorgsförvaltningen får inhämta uppgifterna.

4.4 Beräkning av avgiftsutrymmet

Se avsnitt 2.4 för en schematisk framställning om hur beräkningen av avgiftsutrymmet sker.

Se avsnitt 4.1 för en beskrivning av vilka inkomster som ligger till grund för avgiftsunderlaget.

Det uträknade avgiftsutrymmet är det högsta belopp inom vilket avgifter kan debiteras. Upp till högkostnadsskyddets tak kan avgiftsutrymmet utnyttjas för debitering av avgifter jämlikt SoL och HSL.

4.5 Reducering av avgifter om avgiftsutrymme saknas.

Om de beslutade avgifterna för en brukare överstiger avgiftsutrymmet ska avgifterna reduceras till att som mest uppgå till avgiftsutrymmet.

Om avgiftsutrymmet är noll eller ett minusbelopp kan avgift för vård och omsorg inte tas ut.

Bestämmelserna i SoL kap 8 innebär inte ett allmänt försörjningsstöd.

Kommunen har alltså ingen skyldighet att med automatik betala ut medel till brukaren för att denne ska nå upp till förbehållsbeloppets minimibelopp.

Om ett större underskott i beräkningen uppstår (och detta inte går att hänföra till ett lågt bostadstillägg på grund av att brukare har kapitaltillgångar som påverkar bostadstilläggets storlek) bör avgiftshandläggare hänvisa brukare till Pensionsmyndigheten för ansökan om bostadstillägg/äldreförsörjningsstöd eller till socialförvaltningen för ansökan om försörjningsstöd eller budgetrådgivning/skuldsanering.

4.6 Retroaktiv avgiftsberäkning och debitering

Om brukaren inkommer med begäran om ändrad beräkningsgrund för avgifter (inkomster och/eller bostadskostnad) eller ansökan om tillägg till minimibeloppet ska retroaktiv beräkning kunna ske för en tid av högst tre månader.

Har brukaren eller dennes företrädare uppgett felaktiga inkomstuppgifter och därmed debiterats för låg avgift ska retroaktiv debitering kunna ske för en tid av högst ett år.

Om insatser verkställts men rapport om detta inte inkommit till avgiftshandläggaren inom tre månader kommer ingen avgift att debiteras för insatser som är äldre än tre månader. Även i övriga fall där kommunen orsakat att för låg avgift debiterats, till exempel genom felaktig beräkning eller felregistrering, ska den enskilde inte krävas på mellanskillnaden för tid längre tillbaka än tre månader.

Om den enskilde fått beslut om högsta avgift enligt reglerna i avsnitt 4.3.1 ska avgiften rättas för en tid av som längst innevarande månads debitering samt ytterligare två månader.

4.7. Återbetalning av avgift

Om brukaren har betalat för hög avgift på grund av att uppgifter blivit felaktigt registrerade eller att handläggaren missuppfattat de uppgifter den enskilde lämnat ska Vård- och omsorgsförvaltningen kreditera mellanskillnaden mellan den felaktigt för höga avgiften och den korrekta avgiften, dock för en tid av högst ett år.

5. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper

5.1 Ensamboende

Avgiften beräknas på den beräknade nettoinkomsten enligt avsnitt 4.1. Brukaren tillräknas minimibelopp som ensamstående.

5.2 Sammanboende makar och registrerade partners

För makar och registrerade partners, som är folkbokförda på samma adress, beräknas avgiften på den sammanlagda inkomsten (se avsnitt 4.1) delat med två (se SoL 8 kap 4 § 3 st). Var och en i hushållet tillräknas minimibelopp som sammanboende och bostadskostnaden fördelas lika mellan dem.

5.3 Särboende makar och registrerade partners

Bådas inkomster räknas samman och fördelas lika mellan parterna innan avgiftsberäkning sker. Vardera parten tillräknas minimibelopp som ensamstående och är själv betalningsansvarig för sin bostadskostnad.

5.4 Sammanboende

För sammanboende, som båda är folkbokförda på samma adress, beräknas inkomsterna var för sig då det inte finns någon lagstadgad underhållsskyldighet dem emellan. Var och en i hushållet tillräknas däremot minimibelopp som sammanboende och bostadskostnaden fördelas lika mellan dem.

5.5 Vuxna syskon

Vuxna syskon, som är folkbokförda på samma adress, räknas som sammanboende, se avsnitt 5.3. Var och en i hushållet tillräknas minimibelopp som sammanboende och bostadskostnaden fördelas lika mellan dem.

5.6. Barnfamiljer med barn som föräldrarna är underhållsskyldiga för

Underhållsskyldigheten upphör när barnen fyller 18 år. Går barnet i skolan vid denna tidpunkt eller återupptas skolgången innan barnet fyller 19 år, är föräldrarna dock intill dess barnet fyller 21 år underhållsskyldiga så länge skolgången pågår. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan eller annan jämförlik grundutbildning. Bostadskostnaden fördelas endast mellan föräldrarna.

Se avsnitt 7.3 (sista stycket) beträffande föräldrars tillägg till minimibeloppet för de merkostnader barnen medför.

5.7. Vuxna hemmavarande barn

Hemmavarande vuxna barns, där föräldrarna inte längre har någon underhållsskyldighet, eventuella inkomster medräknas inte när insatserna avser förälder/föräldrar. Var och en i hushållet tillräknas minimibelopp som sammanboende och bostadskostnaden fördelas lika mellan dem. Detta gäller även om insatserna avser det vuxna hemmavarande barnet.

5.8 Särboende makar/registrerade partners

Om en av makarna flyttar från bostaden, där de delat på bostadskostnaden, till särskilt boende övertar den kvarboende maken hela boendekostnaden. Den kvarboende ska vid avgiftsberäkningen tillförsäkras medel så att denne kan bo kvar i deras tidigare gemensamma bostad. Se SoL 8 kap 6 §: "När avgifterna fastställs ska kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation."

I avgiftshänseende räknas deras inkomster samman, jämlikt SoL 8 kap 4 § 3 st, och delas därefter lika dem emellan innan avgiftsberäkning sker. Även om makar/registerade partners bor på olika adresser ska deras inkomster räknas samman, se avsnitt 5.2, innan avgiftsberäkning sker.

Ett eventuellt underskott i den kvarboendes avgiftsberäkning kompenseras genom att omsorgsavgiften för brukaren i särskilt boende minskas med detta underskott. Skulle underskottet överstiga omsorgsavgiften kan detta inte ytterligare kompenseras.

Minimibelopp beräknas som ensamboende.

5.9 Sammanboende där den ene flyttar till särskilt boende

Om en av de sammanboende flyttar från bostaden, där de delat på bostadskostnaden, till särskilt boende övertar den kvarboende sambon hela boendekostnaden. Den kvarboende ska vid avgiftsberäkningen tillförsäkras medel så att denne kan bo kvar i deras tidigare gemensamma bostad. Se SoL 8 kap 6 §: "När avgifterna fastställs skl kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make *eller sambo* inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation." Om ett underskott uppkommer för den hemmaboende sambon ska den andres omsorgsavgift minskas med detta underskott. Skulle underskottet överstiga omsorgsavgiften kan detta inte ytterligare kompenseras. När även den andre sammanboende flyttar från den tidigare gemensamma bostaden upphör samboskapet och den gemensamma avgiftsberäkningen.

Minimibelopp beräknas för båda som ensamboende. Om man bor kvar och skriftligen meddelar själv, eller genom företrädare, att samboskapet upphört så upphör samboskapet även när det gäller avgiftsberäkningen.

6. Boendekostnader

6.1 Förbehåll för boendekostnad

För brukarens boendekostnad ska förbehåll göras så att denne kan betala denna kostnad. Inga begränsningar görs här när det gäller bostadens storlek eller hyra/bostadskostnad utan den faktiska bostadskostnaden ska ingå i beräkningen (Se proposition 2000/01:149 sidan 39). Endast kostnader för den bostad vårdtagaren är permanent bosatt i/folkbokförd på får ingå i bostadskostnaden, inte sommarstuga el dyl.

Varje vuxen person folkbokförd i bostaden beräknas bekosta sin andel av den totala bostadskostnaden. För ungdomar beräknas dessa bekosta sin andel av bostadskostnaden när föräldrarnas försörjningsansvar upphört.

Hushållsel ingår inte i boendekostnaden utan omfattas av minimibeloppet. (Se avsnitt 7.1)

6.2 Beräkning av boendekostnad

6.2.1 Hyreslägenhet

För hyreslägenhet ska hyresbeloppet anses vara boendekostnaden. Om hyresgästen utöver grundhyran ska bekosta t ex värme, vatten etc. ska dessa kostnader i första hand beräknas efter hyresvärdens räkningar/beräkningar och i andra hand enligt Pensionsmyndighetens schabloner avseende uträkning av bostadskostnader. Andra kostnader, avseende till exempel garage, parkeringsplats, hyresgästförening, kabel-tv eller bredband, får inte räknas med som bostadskostnad. Kan någon av dessa kostnader inte väljas bort får de anses ingå i hyran. Hushållsel ingår inte i hyran utan ingår i brukarens minimibelopp.

6.2.2 Bostadsrättslägenhet

Kostnad för bostadsrättslägenhet är den aktuella månadsavgiften med tillägg av den nettoränta brukaren betalar för eventuella lån med bostaden som säkerhet.

6.2.3 Eget enfamiljshus/ägarlägenhet

Följande kostnader ingår i bostadskostnaden:

- + Kostnader för värme- och driftkostnader enligt Pensionsmyndighetens schablonbelopp.
- + Den nettoränta brukaren betalar för eventuella lån med fastigheten som säkerhet.
- + Fastighetsavgift.
- + Eventuell tomträttsavgäld.

Om brukaren inte accepterar den uträknade bostadskostnaden som gjorts med ovan nämnda schabloner kan denne genom att lämna in samtliga räkningar avseende föregående år erhålla en individuell beräkning av den faktiska bostadskostnaden.

Kostnader för åtgärder som höjt bostadens värde/ökat antal standardpoäng får inte räknas in i underhållskostnaderna; t ex byte till värmepump eller högre standard på kök, badrum, tak, fasad etc.

6.2.4 Eget tvåfamiljshus

Samma beräkning som för enfamiljshus men minskat med hyresintäkter för den uthyrda lägenheten. Hyreskontrakt för den uthyrda delen av huset ska redovisas.

6.2.5 Jordbruksfastighet

Driftskostnader och lånekostnader beräknas för fastighetens bostadsbyggnad enligt samma grunder som för enfamiljshus.

Fastighetsavgift beräknas på den del av taxeringsvärdet som avser byggnads- och tomtmarksvärde avseende bostadsbyggnaden.

6.2.6 Bostad i Vård- och omsorgsboende

Hyra fastställs enligt kontrakt. Se i övrigt avsnitt 3.3.1.

7. Förbehållsbelopp – Minimibelopp

Enligt SoL 8 kap 7 § ”ska kommunen bestämma den enskildes förbehållsbelopp genom att beräkna den enskildes levnadskostnader, utom boendekostnaden, med ledning av ett minimibelopp. Boendekostnaden ska beräknas för sig och läggas till minimibeloppet.”

Med förbehållsbelopp (=minimibelopp + bostadskostnad + individuellt tillägg – individuellt avdrag) avses det belopp som den enskilde ska ha rätt att behålla av sina egna medel innan avgift får tas ut för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård.

Det är kommunens ansvar att utreda om avgiften behöver sättas ned så den enskilde har kvar sitt förbehållsbelopp för sina personliga omkostnader enligt ovan. Den enskilde, dennes anhöriga eller legal företrädare måste dock vara behjälplig med att lämna kommunen uppgifter till grund för denna prövning. Avgiftsreglerna innebär inte ett allmänt försörjningsstöd. Vård- och omsorgsnämnden har ingen skyldighet att betala ut medel till en person för att hon eller han ska nå upp till det minimibelopp som anges i lagen. Om den enskilde inte når upp till angivet minimibelopp jämkas avgifterna för de insatser brukaren erhåller, som mest ner till noll kronor. Avgiftssystemet är inte avsett att täcka utgifter för skulder, oavsett om dessa ligger för utmätning hos kronofogdemyndighet eller inte. Genom denna senare myndighets försorg erhåller den enskilde vid utmätning ett fastställt belopp för existensminimum. Detta förutsätter att brukaren till kronofogdemyndigheten översänder det aktuella avgiftsbeslutet. Om brukaren upplever sig ha sådana ekonomiska problem att denne inte kan betala sina avgifter bör denne erhålla hjälp att kontakta socialtjänsten för samtal om försörjningsstöd, budgetrådgivning eller skuldsanering.

7.1 Kostnadsposter i minimibeloppet

Enligt SoL 8 kap 7 § 3 st ska minimibeloppet täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

7.2 Nivån på minimibeloppet

Nivån på minimibeloppet för grupperna under punkt 1 och 2 nedan anges i SoL 8 kap 7 § 2 st. För personer yngre än 60 år nämns i propositionen (2000/01:149 Avgifter inom äldre- och handikappomsorg, sidan 41) att dessa har behov av ett högre minimibelopp på grund av familjebildning, bosättning samt andra fritidssysselsättningar än äldre. Yngre personer har även högre kostnader för kost. Man föreslår där att minimibeloppet bör höjas med 10 % för dessa brukare, vilket Sölvesborgs kommun räknar med.

1. För ensamstående 61 år och äldre uppgår minimibeloppet till det som anges i 7 § 2 stycket 1 punkten.
2. För vardera makar/sammanboende 61 år och äldre uppgår minimibeloppet till det som anges i 7 § 2 stycket 2 punkten.
3. För ensamstående fr.o.m. 18 år t o m 60 år uppgår minimibeloppet till det som anges i 7 § 2 stycket 1 punkten med ett tillägg om 10 % av det framräknade beloppet.
4. För vardera makar/sammanboende fr.o.m. 18 år t o m 60 år uppgår minimibeloppet till det som anges i 7 § 2 stycket 2 punkten med ett tillägg om 10 % av det framräknade beloppet.

7.3 Höjning av minimibeloppet (individuella tillägg)

I de fall den enskilde har varaktiga merkostnader som inte ryms inom minimibeloppet ska kommunen, enligt SoL 8 kap 8 §, ta hänsyn till detta i en individuell prövning av schablonbeloppet.

Höjning av minimibeloppet kan ske om brukare på grund av särskilda omständigheter under en period av minst sex månader per år har ett behov som per månad överstiger 0,6 % av prisbasbeloppet. Om behovet per månad understiger detta belopp eller pågår kortare tid än sex månader kommer ansökan att avslås.

Ansökan om höjning av minimibeloppet ska ske på därför avsedd blankett. Brukaren eller dennes företrädare ska där meddela de omständigheter denne vill åberopa för sin begäran. Denne måste bifoga de intyg från läkare, domstol, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, överförmyndare eller annan myndighet/huvudman som behövs för att bedöma behovet.

Enligt propositionen 2000/01:149 bör kommunen "också beakta kostnader som följer av andra aktiviteter eller ändamål som den enskilde av olika anledningar inte kan eller bör avstå ifrån". En individuell bedömning görs i varje enskilt ärende när brukaren inkommit med sin ansökan.

Exempel på merkostnader:

- Kostnader för rehabilitering/habilitering som inte ersätts av handikapp-/merkostnadsersättning, bilstöd eller annat bidrag.
- Fördyrade kostnader för arbetsresor.

- Fördyrade kostnader för livsmedel/kost som inte är biståndsbedömd.
- Fördyrade kostnader för de poster som enligt SoL kap 8 § 7 st 3 ska täckas av minimibeloppet.
- Kostnader för legal företrädare (förvaltare eller god man) – enligt senast tillgängligt arvodesbeslut från överförmyndaren. Om den enskilde kompenseras för hela eller delar av kostnaden för sin legale företrädare, eller får göra avdrag i sin inkomstdeklaration för kostnader därför, godtas ifrågavarande mellanskillnadsbelopp som utgift.
- Underhållskostnad för barn – enligt avtal eller dom.
- El-kostnader för medicinsk utrustning i bostaden (t ex syrgas- eller dialysmaskin).
- Den merkostnad som behov av specialkost kan medföra godkänns enligt de schabloner som Konsumentverket räknat fram för aktuellt år.

För fördyrade kostnader för mat i särskilt boende eller vid matdistribution erhåller brukarna automatiskt en höjning av minimibeloppet och därför behövs ingen ansökan.

För att tillförsäkra att barn erhåller de ekonomiska medel de behöver för sitt uppehälle ska föräldrarna erhålla tillägg till sina minimibelopp. Detta tillägg utgår ifrån Konsumentverkets beräkningar av varje barns individuella kostnader samt andel i hushållets kostnader med tillägg för eventuella avgifter för förskola/fritidshem minskat med det barnbidrag som utbetalas och eventuellt underhållsbidrag/underhållsstöd. Det underskott som uppstår fördelas lika mellan föräldrarna – som ett tillägg till deras minimibelopp. Ett eventuellt överskott får inte ingå i någon av föräldrarnas avgiftsberäkningar.

7.4 Avdrag på minimibeloppet för brukare i särskilt boende

För de förmåner brukare erhåller i vård- och omsorgsboende, och som man normalt själv bekostar om man bor hemma, görs ett avdrag på minimibeloppet. Avdraget per månad uppgår till 1,36 % av prisbasbeloppet. Avdraget omfattar rengöringsmedel, tvättmedel, tvättlappar, personalens skyddskläder, toalettpapper, hushållspapper, ljuskällor till fasta armaturer, städutrusning, förbandsartiklar och sjukvårdsmaterial (med undantag för individuellt ordinerat material), tekniska hjälpmedel, elektricitet, utflykter och underhållning, bredbandsanslutning, vårdsäng inklusive madrass samt kostnader för utbyte och reparation av möbler och hushållsapparater i de gemensamma utrymmena. Lakan och handdukar ingår inte i ovanstående utan detta får kunden själv ansvara för och bekosta inom ramen för sitt minimibelopp.

7.5 Beslut om förbehållsbelopp

I det beslut om avgifter som skickas ut när en avgiftsberäkning genomförts ska det framgå hur förbehållsbeloppet har räknats ut.

8. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse

Brukare ska i möjligaste mån alltid garanteras sitt minimibelopp för sina personliga omkostnader (se avsnitt 7.1) samt för de bostadskostnader denne har. För att möjliggöra detta ska nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse kunna ske. Om de avgifter som debiteras en månad överstiger högkostnadsskyddet enligt SoL 8 kap 5 § eller det eventuellt lägre avgiftsutrymme som brukaren har ska jämkning av avgifterna ske ner till det lägsta av dessa framräknade belopp. Ovanstående gäller inte råvarukostnaden för mat som brukaren alltid får betala då det omfattas av minimibeloppet.

Det underlag som avgiftshandläggaren har om den sökandes ekonomi ska ligga till grund för den utredning som görs när brukare ansöker om jämkning av avgifter. Upptäcks felaktigheter i detta underlag ska omräkning ske innan jämkningen prövas. Om brukaren begär förändring i beräkningarna har denne att inkomma med de underlag som behövs.

8.1 Nedsättning av avgifter vid inflyttning i särskilt boende

8.1.1 Nedsättning med anledning av dubbla boendekostnader för ensamstående vid inflyttning i särskilt boende

Inflyttning i särskilt boende medför ofta att brukaren under en tid får betala dubbla boendekostnader. För att brukaren inte ska drabbas för hårt ekonomiskt bör jämkning av avgiften kunna ske (Propositionen sidan 58).

Vid flyttning mellan olika boenden behövs ingen ansökan om jämkning.

Brukaren ska hos vård- och omsorgsförvaltningen på avsedd blankett ansöka om jämkning för dubbla boendekostnader.

Jämkning kan, som huvudregel, endast beviljas om sökanden är ensamstående/ensamboende när denne flyttar till särskilt boende.

Dödsbodelägare äger inte rätt att ansöka om jämkning för dubbla boendekostnader.

Medboende utan egna beslutade insatser (parboende) kan inte beviljas jämkning.

Jämkning ska inte medges om brukaren har tillgångar som överstiger två prisbasbelopp.

Jämkning beviljas oavsett vilken huvudman som är ansvarig för det särskilda boendet.

En individuell jämkningsberäkning genomförs när ansökan inkommit. För att denna beräkning ska kunna ske måste brukaren inkomma med de underlag som erfordras.

Vid jämningsberäkningen ingår den högsta av bostadskostnaderna i förbehållsbeloppsberäkningen varefter beräkning av avgiftsutrymmet sker. Den lägsta boendekostnaden dras av vid debiteringen.

8.1.2 Nedsättning med anledning av att en av två makar eller sambos flyttar till särskilt boende

Den partner som bor kvar i paret tidigare gemensamma bostad bör genom avgiftssystemet ges förutsättningar att ekonomiskt klara av att bo kvar och inte tvingas att flytta. För att jämkning ska ske krävs att paret under längre tid, minst sex månader, varit boende/folkbokförda i samma bostad.

Kvarboendeskyddet innebär att en ekonomisk utredning måste göras även för den kvarboende. Kvarboende partner som inte har några vård- och omsorgsinsatser enligt SoL ska förbehållas tillräckliga medel för personliga behov i nivå med minimibelopp och verklig bostadskostnad. I detta fall överförs hela boendekostnaden, inklusive fastighetsavgift, till den kvarboende makan/sambon.

Skulle den hemmavarande partners ekonomiska uträkning medföra ett negativt avgiftsutrymme ska den andres avgifter för hemtjänst i vård- och omsorgsboendet kunna minskas med detta underskott. Om den hemmavarande partnern beviljats avgiftsbelagda insatser inom högkostnadsskyddet jämkas först dessa avgifter till noll kronor innan eventuell jämkning görs för den make som flyttat till särskilt boende.

8.1.3 Flyttning från hyrd bostad

Jämkning kan beviljas om sökanden är ensamstående/ensamboende och lägenheten är uppsagd inom fem vardagar efter acceptans av inflyttning i ett särskilt boende.

Jämkning kan som längst beviljas under tre månader efter inflyttning om brukaren flyttar från hyreslägenhet.

Om brukaren har bott i fastighet som ägs av annan godtas kostnader för drift och värme, enligt Pensionsmyndighetens schabloner, om ett hyresförhållande är styrkt genom kontrakt och dessa kostnader ska betalas av hyresgästen. Betalda hyror ska verifieras.

8.1.4 Flyttning från ägd bostad

Vid ägd bostad kan jämkning beviljas om denna är till försäljning senast en månad efter att brukaren accepterat boendet. Detta ska styrkas med skriftlig kopia av mäklarpdrag eller motsvarande.

Ingen jämkning beviljas om fastighet/bostadsrätt/ägarlägenhet ges bort som gåva.

9. Debitering av avgifter

Debitering av avgifter sker varje månad och avser innevarande månad.

Debitering av hyra i särskilt boende debiteras i förskott.

9.1 Påminnelseersättning och inkassoavgift

Vid utebliven betalning tillämpas de rutiner som Sölvesborgs kommun antagit när det gäller påminnelse- och inkassoavgifter.

10. Avgiftsbeslut och omprövning/ändring av avgifter

10.1 Årlig omprövning

Omräkning av avgifter sker när förändring sker av prisbasbelopp eller skattebestämmelser. Detta sker som regel från den 1 januari varje år. Enligt SoL 8 kap 9 § ska avgiften räknas om utan föregående underrättelse om ändringen beror på förändringar i prisbasbeloppet.

I början på varje år erhåller varje brukare som erhåller avgiftsbelagda insatser från vård- och omsorgsförvaltningen uppmaning att inkomma med en ifylld inkomstblankett, se vidare avsnitt. 4.3.1.

10.2 Ändring av beslut om avgifter

Avgiften ska räknas om när

- inkomsten förändras
- insatserna förändras
- familjeförhållandena förändras (t ex make/maka avlider eller flyttar)
- bostadskostnaden förändras
- brukaren erhåller tillägg på minimibeloppet efter att beslut tagits om detta
- förändrade skatteregler
- förändrat prisbasbelopp
- avgifter förändras efter beslut av kommunfullmäktige

När förhållanden förändrats som medför en ändring av avgiften ska ny avgiftsberäkning ske och ett nytt avgiftsbeslut skickas till brukaren.

Avgiftsbeslut skickas inte ut om en omräkning har verkställts och denna utmynnar i en total avgift per månad som avviker med högst 50 kronor/månad jämfört med den tidigare avgiften.

Brukare är skyldig att kontinuerligt lämna uppgifter om förändrade förhållanden som kan påverka avgifterna.

”Ändring av avgift skall gälla från och med månaden efter den månad då anledning till ändringen uppkommit. En ändring av avgiften ska dock gälla från

och med den månad under vilken de förhållanden har uppkommit som föranleder ändringen, om förhållandena avser hela månaden.” (SoL 8 kap 9 § 2 st). Enligt propositionen, sidan 49, kan avgiftsändring ”bli aktuell i flera olika situationer, t ex om inkomstförhållandena ändras, om äktenskap ingås eller upplöses, om behov av högre förbehållsbelopp uppkommer eller om bostadstillägg eller liknande bidrag beviljas eller upphör att utgå. Avgiftsändring får ske såväl till fördel som till nackdel för den enskilde.”

10.3 Inhämtning av uppgifter

Vård- och omsorgsförvaltningen inhämtar regelbundet uppgifter om inkomster, bostadskostnader, bostadstillägg/bostadsbidrag från berörda myndigheter, dels manuellt och dels via datamedia. Uppgifter om fastigheter inhämtas vid behov från Sölvesborgs kommuns fastighetsregister. Detta sker regelmässigt när insatser påbörjas, efter varje årsskifte samt vid behov.

Om brukaren inte medger att uppgifter inhämtas från andra myndigheter kommer samtliga avgifter att debiteras med högsta tillåtna belopp.

10.4 Delegering av olika beslut om avgifter

Samtliga beslut om avgifter fattas enligt delegationsordning beslutad av vård- och omsorgsnämnden.

10.5 Utformning av avgiftsbeslut

Den enskilde ska få ett skriftligt avgiftsbeslut där storleken på avgifterna framgår, vilket avgiftsunderlag som har använts och hur avgifterna har beräknats. Beslutet ska vara underskrivet av avgiftshandläggare samt ska kontaktuppgifter framgå av beslutet.

Avgiftsbeslutet ska vara försett med besvärshänvisning.

11. Överklagande

11.1 Överklagande av kommunens avgiftssystem

Beslut om kommunens avgiftssystem för vård och omsorg fattas av kommunfullmäktige. Kommunens beslut kan överklagas (inom tre veckor) av alla kommunmedlemmar och bli föremål för s.k. laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen. Prövningen kan utmyнна i att beslutet upphävs men inte att beslutet ersätts med ett annat. Se proposition 2000/01:149 sid 50 och 61.

11.2 Överklagande av enskilt avgiftsbeslut

Enligt SoL 16 kap 3 § kan vård- och omsorgsnämndens individuella avgiftsbeslut, fattade med SoL 8 kap 4-9 §§ som grund, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol genom förvaltningsbesvär.

Detta avser beslut om avgiftsunderlag (inkomstberäkning), högkostnadsskydd (maxtaxa), minimibelopp och förbehållsbelopp, makars ekonomiska situation, höjning/minskning av förbehållsbeloppet samt avgiftsförändring.

I proposition 2000/01:149 sid 50-51 och 61 finns beskrivet bakgrunden till detta.

I förvaltningslagen (2017:900) anges i §§ 40-49 hur överklagandet ska handläggas.

Överklagandet ska ha inkommit inom tre veckor från det att beslutet mottagits av brukaren. Beslutet kan endast överklagas av den som berörs av beslutet, av den som erhållit fullmakt att företräda brukaren (fullmaktshavaren), anhörigbehörig eller av legal företrädare. Den som överklagar ett beslut ska så noggrant som möjligt ange hur denne önskar att beslutet ändras. Besvärsskrivelsen skall adresseras till Förvaltningsrätten men lämnas till

Sölvesborgs kommun
Vård- och omsorgsförvaltningen
294 80 Sölvesborg.

Inkommer överklagandet vid en senare tidpunkt än tre veckor efter att det kommit brukaren, fullmaktshavaren, anhörigbehörig eller den legale företrädaren tillhanda ska detta avvisas. En besvärshandling som inkommit i rätt tid ska utredas och omprövas.

Förvaltningslagen 46 §: "Om överklagandet inte avvisas ska beslutsmyndigheten skyndsamt överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till överinstansen.

Om en myndighet ändrar ett beslut som har överklagats, ska den överlämna även det nya beslutet till överinstansen. Överklagandet ska anses omfatta det nya beslutet."

Enligt delegationsordning (punkt 1.27 – 29), beslutad av vård- och omsorgsnämnden, är prövning av att överklagande skett i rätt tid, avvisning av överklagande som kommit inför sent, beslut huruvida omprövning ska ske, omprövning av beslut och yttrande i ärendet där ursprungsbeslutet fattats av delegaten i ursprungsärendet, det vill säga avgiftshandläggaren, delegerade till denne.

Vidare handläggning av överklaganden om förvaltningsrätt eller annan domstol ändrar kommunens beslut är delegerat till nämndens ordförande (punkt 1.30).

Kostnad för mat och hyra kan inte överklagas genom förvaltningsbesvär. Hyra kan prövas av Hyresnämnden.

12. Förändring av riktlinjerna

Förändringar av dessa riktlinjer sker genom beslut i vård- och omsorgsnämnden. Berör förändringen förändrade avgifter ska detta slutligen beslutas av kommunfullmäktige.

	År 2023
Prisbasbelopp:	52 500 kr
Sbgs HK-skydd 48 % av PBB	2100 kr
HK-skydd jml SOL 53,92 % av PBB	2359 kr
Minimibelopp ensamst > 60 år	6470 kr (dvs + 517 kr jfr med 2022)

2024
57 300 kr (+9,1%)
2292 kr
2575 kr
7062 kr (dvs +592 kr jmf med 2023)

Insats	2023 års taxa enligt KF-beslut 22-11-28			Förslag till ny taxa 2024, % av PBB		2024 års taxa enligt förslag		
Hemtjänst	263	Kronor	/timme	0,5	/timme	287	Kronor	/timme
Trygghetslarm	298	Kronor	/larm	0,52	/larm	298	Kronor	/larm
Extra larmklocka	163	Kronor	/larmklocka	0,26	/larmklocka	149	Kronor	/larmklocka
Installationsavgift Larm				0,5	/installation	287	Kronor	/installation
Hemsjukvård	141	kronor	/besök (max 380 kr)	0,27	/besök	155	Kronor	/besök
Avlösning > 16 tim/månad	263	Kronor	/timme	0,5	/timme	287	Kronor	/timme
Ledsagning > 15 tim/månad	263	Kronor	/timme	0,5	/timme	287	Kronor	/timme
Trygghetsuppringning/ telefonservice	163	Kronor	/månad	0,31	/månad	178	Kronor	/månad
Trygg hemgång	70	kronor	/dag	1/30 av HKSkydd	/dag	86	kronor	/dag
Korttid/växelvård	70	kronor	/dag	1/30 av HKSkydd	/dag	86	kronor	/dag
Omsorgsavgift Särsk Bo	70	kronor	/dag	1/30 av HKSkydd	/dag	86	kronor	/dag
Kost i korttid/växelvård	146	kronor	/dag	80 % av självkostnaden		145	kronor	/dag
Kost Ord Bo/matdistribution	72	kronor	/dag	80 % av självkostnaden		76	kronor	/dag
Kost utan biståndsbeslut, Inkl 12 % moms	81	kronor	/dag	80 % av självkostnaden avseende priset för matdistribution + moms		85	kronor	/dag
Kost Särbo/matabonnemang	146	kronor	/dag	80 % av självkostnaden		145	kronor	/dag
Kost i dagverksamhet	72	kronor	/dag	70 % av kostnaden i särsk bo (fullkost)		102	kronor	/dag
Avdrag för förmåner i SB	715	Kronor	/månad	1,36	/månad	779	Kronor	/månad
Lägsta belopp för att erhålla tillägg till minimibeloppet	300	Kronor	/månad	0,6	/månad	344	Kronor	/månad

Trygghetslarm delat med 2

 (Max 3 besök debiteras, 465 kr)

Omfattas av högkostnadsskyddet

Sammanställning av intäktsökningarna vilka följer av förslagen i bilaga 1

Punkt i Bilaga 1	Benämning	Ökad intäkt (50 %)	(53,92%)
2	Anpassning till SOLs högkostnadsskydd	+ 450 000	+ 1 350 000
8	Avgift för installation av trygghetslarm	+ 44 000	+ 44 000
6	Kost i dagverksamheten	+ 40 000	+ 40 000
21	El ingår i avdraget för förmåner i särskilt boende	+ 180 000	+ 180 000
	Summa	+ 714 000	+ 1 614 000

Samtliga beräkningar är gjorda i 2024 års prisbasbeloppsnivå.

Redigerat 2023-10-10 10:41

Utskrivet 2023-10-30 11:04

Propositionens intentioner bör följas

Följ socialtjänstlagen (kap 8 o 16)

Följ kommunallagen: Kap 1 § 3: Likabehandling
§ 5: Rätt att ta ut avgifter. § 6: Självkostnadsprincipen
Kap 13 §§ 1-2: Laglighetsprövning

**I möjligaste mån vara
lätt att förstå sig på**

**Följ Socialstyrelsens
anvisningar (i möjligaste mån)**

**Vara ekonomiskt försvarbar ur
kommunalekonomisk synvinkel**

**Medföra en rimlig arbetsbelastning
för personal och handläggare**

Avgiftssystemet

Upplevas som hyfsat "rättvist"

**VONs ansvar gentemot kommunmedborgarna (skattemedel)
och brukarna (kvalité och ekonomi)**

**Ta hänsyn till Kommun-
förbundets cirkulär**

**Leva upp till kammarrätts- och
Regeringsrätts/Högsta förvaltningsrätts domar**

Många Fallskärmar

Beslut som tas av Kommunen

Förbehållsbeloppet (7 062 kr/mån) för personliga omkostnader

Höjt förbehållsbelopp vid särskilda behov

**Båda makar/samboende garanteras
förbehållsbelopp (5 761 kr/person/månad)**

**Högekostnadsskyddet
(2 359 kr/mån)**

**Hemmavarande make garanteras bostadskostnaden
(verkliga kostnaden)**

Beslut som tas av Pensionsmyndigheten

Bostadstillägg beräknas på hyror upp till 7 500 kr/månad. Vid denna hyresnivå uppgår bostadstillägget till 6 540 kr/månad. Om personen inte når upp till ”skälig levnadsnivå”, 6 719 kr/månad, utgår Äldreförsörjningsstöd som ska kompensera så att pensionären uppnår denna skäliga levnadsnivå.

Inkomstpensionstillägg om 25-600 kr/månad *som inte ingår i avgiftsberäkningen* och kommer, helt eller delvis, dem till del som har en pension uppgående till 9 500-17 000 kr/månad.

Ovanstående belopp gäller under 2023

Von protokol 231026

(Signerat, SHA-256 44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADDC3E327631E4D178E8916D85A9C920048)

Hyresvärd	Sölvesborgs kommun 212000-0852 genom Vård- och Omsorgsnämnden 29480 Sölvesborg	Telefon 0456-816000
Hyresgäst	Namn Kalle, Test	Personnummer 20010101TF01
Medsökande	Namn	Personnummer
Lägenhet Lägenheten hyrs ut i andra hand för att användas som bostad inom vård- och omsorgsboende.	Fastighetsbeteckning Testbostad 1:1	Lägenhetsnummer Testlgh 1
Lägenhetens storlek	Antal rum 1 rum	Boyta 0,00
Hyrestid och hyra Värme, hushållsel och varmvatten ingår i hyran.	Inflyttning från och med 2022-03-24 Uppsägning sker skriftligen tidigast till det månadsskifte som inträffar närmast efter tre månader från uppsägningen. Om hyresgästen avlider kan alltid uppsägning ske till tio dagar från dödsfallet.	Hyra 1000

Hyresbetalning

Hyran betalas mot faktura i förskott sista vardagen i respektive månad. Vid sen betalning tillkommer dröjsmålsränta enligt lag samt ersättning för betalningspåminnelse enligt vad som stadgas för inkassokostnader.

Förhandlingsklausul

Hyresvärden har rätt att utan uppsägning av detta hyresavtal reglera hyreshöjning eller annat hyresvillkor som motsvarar den hyreshöjning eller de villkor som för varje tidsperiod beslutas av fastighetsägaren.

Övriga bestämmelser

På omstående sida angivna villkor gäller för hyresavtalet.

Hantering av personuppgifter

Jag som hyresgäst godkänner att Sölvesborgs kommun behandlar mina personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR). För ytterligare information se www.solvesborg.se

Detta hyresavtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna erhållit var sitt.

Hyresvärdens underskrift

Hyresgästens/-ernas underskrift

_____
(ort/datum)

_____
(ort/datum)

_____
(ort/datum)

_____
(namnteckning)

_____
(namnteckning)

_____
(namnteckning)

_____
(namnförtydligande)

_____
(namnförtydligande)

_____
(namnförtydligande)

AVTALSVILLKOR

Allmänna villkor

Hyresvärden svarar för normalt underhåll och skador som är följd av funktionshinder eller användning av hjälpmedel. Hyresgästen ansvarar för behov av underhåll av lägenheten eller fastigheten p g a ökat slitage eller skador som beror på dennes vållande eller genom vårdslöshet eller försummelse.

Kommunen tecknar inte hemförsäkring för lägenheten. Hyresgästen uppmanas att teckna egen hemförsäkring.

Hyresgästen har inte rätt till nedsättning av hyran i samband med att hyresvärden utför sedvanligt underhåll av lägenheten eller fastigheten i övrigt.

Hyresgästen får inte utan hyresvärdens medgivande företa ändringsarbeten i bostaden.

Hyresgästen har tillgång till boendets gemensamma utrymmen. Hyresgästen ansvarar för skada eller förlust av inventarier som uppkommer genom dennes vållande eller genom vårdslöshet eller försummelse.

Hyresgästen ska väl vårda lägenheten, de gemensamma utrymmena och inventarierna som tillhör boendet.

Hyresgästen, som disponerar lägenheten enligt beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen, har inte rätt att överlåta eller upplåta lägenheten eller del av den. Lägenheten får inte överlåtas genom arv.

Hyresgästen får inte utan hyresvärdens tillstånd sätta upp skyltar, markiser, persienner, utomhusantennar mm.

Hyresvärden fritar sig från skyldighet att fullgöra sin del av avtalet och från att erlagga skadestånd om åtaganden helt eller endast till orimligt hög kostnad kan fullgöras p g a krig eller upplöpp, arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, översvämning, explosion, epidemi eller ingrepp av offentlig myndighet eller annan därmed jämförlig händelse som hyresvärden inte råder över eller kunnat förutse (force majeure).

Hyresgästen får inte utan särskilt tillstånd inskriva eller pantsätta hyresrätten.

Särskilda bestämmelser

Lägenheten får inte disponeras av annan än hyresgästen.

Vid hyrestidens utgång ska lägenheten återlämnas slutstädad och väl rengjord.

Rökning är förbjuden inom lägenheten och i samtliga gemensamma utrymmen inom boendet.

Med hänsyn till övriga hyresgäster och personal inom boendet får hyresgästen inte ha husdjur i lägenheten.

Boendets karaktär kräver hög säkerhetsnivå beträffande elektriska produkter som hyresgästen använder i bostaden. Hyresgästen förbinder sig att byta ut elektriska produkter som medför säkerhetsrisk vid uppmärksammade brister. Halogenlampor får inte användas i lägenheten p g a brandrisk.

Tv-kanaler utöver de som hyresvärden tillhandahåller ombesörjs av hyresgästen på egen bekostnad. Bredband omfattas inte av hyresavtalet.

UPPSÄGNING

☐ Parterna överenskommer att detta avtal ska upphöra att gälla fr o m.....

☐ Detta avtal uppsägs att upphöra att gälla fr o m.....

Hyresgästens/-ernas underskrift

_____
(ort/datum)

_____
(namnteckning)

_____
(namnförtydligande)

Hyresvärdens underskrift

_____
(ort/datum)

_____
(namnteckning)

_____
(namnförtydligande)

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 66 Dnr 2023/91

Omsorgsavgift 2024

FÖRSLAG – Kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att fastställa oförändrade nivåer och att maxavgiften 2024 beräknas på 53,92 % av en tolfedel av basbeloppet. Maxavgiften för 2024 blir 2 575 kr, en ökning med 475 kr jämfört med 2023.

Ökade intäkter ska tillfalla vård- och omsorgsnämndens budget.

Yrkande

Anders Fransson M yrkar bifall till liggande förslag.

Viveka Söderdahl V yrkar att maxavgiften 2024 ska beräknas på 48 % av en tolfedel av basbeloppet.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att Franssons yrkande bifalls.

Viveka Söderdahl V reserverar sig mot beslutet att höja omsorgsavgiften till nivån 53,92 %.

Ärendet i korthet

Avgiften för hemtjänst/omsorg regleras via socialtjänstlagen 8 kap 5 § som anger det högsta belopp som denna avgift får uppgå till men som majoriteten av Sveriges kommuner anslutit sig till. Det finns framtaget en avgiftskonstruktion för Sölvesborgs kommun gällande regler för avgifter inom vård- och omsorgsnämndens verksamheter.

Bakgrund

Kommunen har möjlighet att själva besluta om nivåerna för omsorgsavgiften. En hemtjänststimme får inte kosta mer än kommunens självkostnad för hemtjänst. Kommunens självkostnad för en hemtjänststimme är över den föreslagna timtaxan.

Beslutsunderlag

Verksamhetschef André Jönssons tjänsteskrivelse 2023-10-05.

Vård- och omsorgsnämnden

Bilaga: Anpassning av högkostnadsskyddet till den nivå som socialtjänstlagen föreskriver.

Omsorgsavgift 2024 – med exempel.

VON AU § 29/2023

_____
Exp.

Kommunfullmäktige

Justerandes sign				Utdragsbestyrkande

Vård- och omsorgsnämnden

Handläggare
André Jönsson,
andre.jonsson@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse – omsorgsavgift 2024

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att fastställa oförändrade nivåer och att maxavgiften 2024 beräknas på 53,92 % av en tolfedel av basbeloppet. Maxavgiften för 2024 blir 2 575 kr, en ökning med 475 kr jämfört med 2023.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Beslutet påverkar vård- och omsorgsförvaltningens brukare, det vill säga ej barn och ungdomar.

Bakgrund

Avgiften för hemtjänst/omsorg regleras via socialtjänstlagen 8 kap 5 § som anger det högsta belopp som denna avgift får uppgå till men som majoriteten av Sveriges kommuner anslutit sig till. Det finns framtaget en avgiftskonstruktion för Sölvesborgs kommun gällande regler för avgifter inom vård- och omsorgsnämndens verksamheter.

Kommunen har möjlighet att själva besluta om nivåerna för omsorgsavgiften. En hemtjänststimme får inte kosta mer än kommunens självkostnad för hemtjänst. Kommunens självkostnad för en hemtjänststimme är över den föreslagna timtaxan.

Bedömning

För 2024 föreslås samma nivåer för omsorgsavgift gälla som tidigare, det vill säga åtta nivåer: ett (1) till och med åtta (8) där varje nivå motsvarar antal timmar bedömt behov per vecka.

Prisbasbeloppet för 2024 är 57 300 kr (en ökning med 4 800 kr jämfört med 2023 års prisbasbelopp 52 500 kr, vilket motsvarar en ökning på 9,1%). Det senast reglerade beräkningssättet i socialtjänstlagen, anger att maxavgiften beräknas till en tolfedel (1/12) av 0,5392 (53,92%) gånger basbeloppet/månad. För 2024 blir maxtaxan då 2 575 kr/månad. År 2023

uppgår maxavgiften jämligt SoL till 2 359 kr/månad, medan Sölvesborgs maxtaxa är 2 100 kr.

För de kommuner som anslutit sig till socialtjänstlagens maxtaxa blir höjningen därmed 216 kr.

Eftersom Sölvesborgs kommuns maxtaxa är låg, skulle en höjning till socialtjänstlagens maxtaxa motsvara 475 kr. Det bör påpekas att denna högsta avgift endast betalas av dem som har ett avgiftsutrymme som tillåter det. De minimibelopp/ förbehållsbelopp som socialtjänstlagen anger kommer kunderna alltid att garanteras för sina personliga omkostnader.

Se ytterligare bedömningsgrund i bilaga 1.

André Jönsson
Verksamhetschef

Bilagor

Anpassning av högkostnadsskyddet till den nivå som socialtjänstlagen föreskriver

Anpassning av högkostnadsskyddet (maxtaxa) till den nivå som socialtjänstlagen (SoL) föreskriver.

Prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) reglerar de nivåer i socialtjänstlagens 8 kapitel som avser minimibelopp (förbehållsbelopp) och högkostnadsskydd (maxtaxa).

Detta uppgick år 2023 till 52500 kronor.

Regeringen har nu även fastställt prisbasbeloppet för år 2024 vilket uppgår till 57 300 kronor.

Minimibeloppet i SoL avses täcka den enskildes normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Enligt 8 kap 7 § SoL, i den lydelse som gällde till och med 2022-07-31, ska minimibeloppet uppgå till 1,4044 prisbasbelopp för ensamstående (5 652 kronor/månad) och 1,1694 prisbasbelopp för var och en av sammanlevande makar och sambor (4 706 kronor/månad).

Genom Lag (SFS 2022:1034), gällande från och med 2022-08-01, höjdes minimibeloppet till 1,4789 av prisbasbeloppet för ensamstående (7 061 kronor/månad 2024 års prisbasbelopp) och till 1,2066 av prisbasbeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor (5 761 kronor/månad 2024 års prisbasbelopp).

Enligt 8 kap 5 § SoL får den enskildes avgifter för hemtjänst och dagverksamhet, tillsammans med avgifter som avses i 17 kap. 8 § första stycket 1 och 2 hälso- och sjukvårdslagen (SFS 2017:30), per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp (år 2024 2 575 kronor/månad). Detta högkostnadsskydd/maxtaxa får inte överskridas.

Vid introduktionen av de nya högkostnads- och minimibeloppsreglerna i SoL's 8 kap år 2002 var nivån på högkostnadsskyddet en tolfedel av 0,48 (48%) av prisbasbeloppet. Trots att denna nivå i socialtjänstlagen höjts vid några tillfällen under årens lopp, och nu till 0,5392 (53.92%) av en tolfedel av prisbasbeloppet per månad, har Sölvesborgs kommun inte följt med i denna utveckling utan ligger kvar med 0,48 (48%) av en tolfedel av prisbasbeloppet. Detta innebär att högkostnadsskyddet i Sölvesborg 2023 uppgår till 2 100 kronor per månad, jämfört med de 2 359 kronor socialtjänstlagen medger.

För helåret 2024 skulle ovanstående intäktsglapp 2 575 kr respektive 2 292 kr maxtaxa (differensen 53,92% av en tolfedel av prisbasbeloppet respektive 48,00% av detsamma) motsvara cirka 1,3 miljoner kronor.

Vid en höjning till 50% av en tolfedel av prisbasbeloppet blir motsvarande intäktsglapp cirka 450 00 kronor.

OMSORGSavgift ÅR 2024 - exempel

Timmar	2023	2024 - 48 %	2024 - 50 %	2024 - 53,92 %
1	263 kr	287 kr	299 kr	322 kr
2	525 kr	573 kr	597 kr	644 kr
3	788 kr	860 kr	896 kr	966 kr
4	1 050 kr	1 146 kr	1 194 kr	1 288 kr
5	1 313 kr	1 433 kr	1 493 kr	1 609 kr
6	1 575 kr	1 719 kr	1 791 kr	1 931 kr
7	1 837 kr	2 006 kr	2 090 kr	2 253 kr
8	2 100 kr	2 292 kr	2 388 kr	2 575 kr

MAXTAXA*

*Maxtaxan är 53,92 % av en tolfedel av prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet för 2024 är 57 300 kronor. Avgift för trygghetslarm erläggs enligt fastställd taxa. Avgiften för omsorg och trygghetslarm kan dock aldrig uppgå till mer än 2 575 kronor (maxtaxa).

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 67 Dnr 2023/91

Hyror i särskilda boende 2024

FÖRSLAG – Kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa hyrorna i enlighet med förslaget, att gälla från 2024-01-01.

Ärendet i korthet

Föreligger förslag till hyror för de särskilda boendeformerna inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde i bilaga 1 och 2.

Samtliga särskilda boende föreslås höjas med 7 % från 2024-01-01. Höjningen baseras på det förväntade utfallet av årlig revision av hyror från Sölvesborgshem, samt de investeringar i förbättringar i boendemiljöerna som vård- och omsorgsnämnden genomför på de särskilda boendena.

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden reviderar årligen sina avgifter på samtliga boenden där biståndsbeslut finns gällande särskilt boende. Inför år 2023 höjdes hyran med 2 %.

2017 genomfördes en revidering av hyresnivåerna utefter bland annat rumsstorlek. Hyrorna för de hyresgäster som då var bosatta i de särskilda boendena skulle ligga kvar på den dåvarande nivån medan de som flyttade in efter 2017-01-01 erhöll en högre hyra, satt efter andra kriterier än tidigare, se bilaga "Hyror vård och omsorg 2024 - befintliga kontrakt".

Beslutsunderlag

Verksamhetschef André Jönssons tjänsteskrivelse 2023-10-05

Hyror vård och omsorg 2024

Hyror vård och omsorg 2024 – befintliga kontrakt

VON AU § 30/2023

Exp.

Kommunfullmäktige

HYROR VÅRD OCH OMSORG 2024

Särskilda boenden 2024 – kontrakt tecknade efter 170101

Säbo	Platser	<26 kvm	26-29 kvm	>29 kvm
Gerbogården	52	4-222 4 518	4-693 5 022	5-188 5 551
Slottsgården	45	***	4-693 5 022	5-188 5 551
Solgården	30	***	***	6-458 6 910
Solgården (kontrakt evakuerade från Tärnan)	10	4-222	4-693	4 518 / 5 022

HYROR VÅRD OCH OMSORG 2024 – BEFINTLIGA KONTRAKT

Särskilda boenden 2024 – kontrakt tecknade före 170101

Boende	Antal kontrakt	<26 kvm	26-29 kvm	>29 kvm
Gerbogården	1 st	***	3 638 3 893	***
Slottsgården	2 st	***	4 693 5 022	5 188 5 551
Solgården 1 rum och kokvrå	4 st	***	***	5 491 5 875
Solgården 1 rum och kök	1 st	***	***	5 655 6 051
Solgården (evakuerad Tärnan)	1st	***	***	3 487 3 731
Övriga lägenheter:				
Duvan	5st	1 RoK, 2RoK samt 3 RoK		Höjs 2% ~~7%~~ av befintlig hyra
Anvisningslägenhet	1st	***		Följer bostadsrättsföreningens beslut

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 68   Dnr 2023/91

Övriga avgifter 2024

FÖRSLAG – Kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa övriga avgifter för 2024 i enlighet med förslaget i bilaga 1.

Ärendet i korthet

Avgifterna i bifogat dokument gäller för år 2023 i överstruken text, förslag till nya avgifter 2024 och ändringar i texten står skrivet i röd text.

Prisbasbeloppets höjning från 2023 (52 500 kr) till 2023 (57 300 kr) är en höjning på 9,1%

Bakgrund

Avgifterna inom vård- och omsorgsnämndens ansvar går igenom årligen. Det genomförs även en omvärldsanalys hur avgifterna ligger i närliggande kommuner.

Beslutsunderlag

Verksamhetschef André Jönssons tjänsteskrivelse 2023-10-05

Förslag: Övriga avgifter 2024

VON AU § 31/2023

Exp.

Kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden

Handläggare
André Jönsson,
andre.jonsson@solvesborg.se

Mottagare

Tjänsteskrivelse - övriga avgifter 2024

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa övriga avgifter för 2024 i enlighet med förslaget i bilaga 1.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☐ Ja, se bifogad barnchecklista.

☒ Nej, se förklaring nedan.

Förklaring (vid svar Nej ovan)

Beslutet påverkar vård- och omsorgsförvaltningens brukare, det vill säga ej barn och ungdomar.

Bakgrund

Avgifterna inom vård- och omsorgsnämndens ansvar går igenom årligen. Det genomförs även en omvärldsanalys hur avgifterna ligger i närliggande kommuner.

Föreligger förslag till övriga avgifter 2024, se bilaga 1.

Avgifterna i bifogat dokument gäller för år 2023 i överstruken text, förslag till nya avgifter 2024 och ändringar i texten står skrivet i röd text.

Prisbasbeloppets höjning från 2023 (52 500 kr) till 2023 (57 300 kr) är en höjning på 9,1%

Bedömning

- Ny heldygnsavgift föreslås sänkas med 1 kr till 145 kr
- Avgift gällande matdistribution föreslås höjas med 4 kr till 76 kr per lunch.
- Avgift för lunch utan biståndsbeslut (anhöriga) höjs med 4 kr till 85 kr per lunch, det läggs på 12% moms.
- Avgift gällande trygghetslarm föreslås höjas med 23 kr till 321 kr.
- Avgift gällande trygghetslarm två (makar/sammanboende) föreslås höjas med 18 kr till 178 kr.
- Avgift gällande telefonservice föreslås höjas med 15 kr till 178 kr.

André Jönsson
Verksamhetschef

Bilagor

Övriga avgifter 2024

ÖVRIGA AVGIFTER VÅRD OCH OMSORG ÅR 2024

Avgift för kost i de särskilda boendeformerna, inkl sondmatning	146:-/dag	145:-/dag
Avgifter vid Sunnanbo dagverksamhet	Avgift tas inte ut för vistelse i dagverksamheten. Egenavgift tas ut av den enskilde motsvarande taxa för en zon inom färdtjänsten enkel resa, när taxiresor via kommunen utnyttjas för resa till och från verksamheten. ~~Avgifter för måltider betalas enligt fastställd taxa för matdistribution.~~	
Kost i dagverksamhet	72:-/dag	102:-/dag
Avgift för hemsjukvård/mån	141:-/besök, max 380:-/mån	155:-/besök, max 465:-/mån
Matdistribution till brukare i hemmen	72:-/port	76:-/port
Avgift för lunch för anhöriga som äter lunch på SÄBO.	81:-/port	85:-/port
Installationsavgift trygghetslarm	***	287:-
Trygghetslarm	298:-/mån	298:-/mån
Trygghetslarm 2 (makar/sammanboende)	163:-/mån	149:-/mån
Telefonservice	163 kr/mån	178:-/mån
Avgift för avlösarservice i hemmet enligt SoL	Omsorgsavgift över 16 timmar/månad. Omsorgsavgift över 4 tim/veckan när insatsen kombineras med växelvård på korttidsboende	

Avgift för ledsagning
enligt SoL

Omsorgsavgift över 15 timmar/månad

Avgifter för personer på
köpt vårdplats(annanvårdgivare)

Avgifter för måltider enligt kommunens
fastställda taxa, i de fall vårdgivaren inte har
angivit kostnaden för måltid i avtal.
Avgifter för omvårdnad enligt kommunens taxa
för vård/service, enligt socialtjänstlagen.
Hyra enligt hyresavtal med vårdgivaren.
Föreligger inget hyresavtal tas avgift ut
motsvarande lägsta avgift på särskilt boende i
Sölvesborgs kommun.

Avgift för transport av avliden
avgiftens i de särskilda
boendeformerna

Vård- och omsorgsnämnden bestämmer
storlek utifrån självkostnadsprincipen.

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 69 Dnr 2023/1

Ekonomi- och verksamhetsinformation

BESLUT

Informationen tas till handlingarna.

Ärendet i korthet

Kvalitetsutvecklare informerar om inkomna lex Sarah-rapporter.

Sedan förra nämnden, den 28 september 2023 har följande rapport inkommit:

Nr 1083. Utredning pågår.

Förvaltningschef och verksamhetschefer redovisar siffror, prognoser och vad som är på gång för respektive verksamhet.

Beslutsunderlag

Månadsuppföljning september 2023

Presentation, 2023-10-26

”Än kan vi dansa”

Ekonomi- och verksamhetsinformation

Verksamhetsinformation övergripande

Pågående utredningar lex Sarah:

- Lex Sarah rapport nr 1083
Avseende hantering av larm på ett särskilt boende

Förvaltningsövergripande

	Årsbudget 2023	Avvikelse januari-september	Prognos årsavvikelse
Förvaltningsgemensam	15 226	928	0
HSL och myndighets- enheten	70 402	-975	-500
Hemtjänst	80 531	2 813	3 000
Särskilt boende och bemanningseenheten	139 591	-7 010	-4 374
	<u>305 751</u>	<u>-4 245</u>	<u>-1 874</u>

Statsbidrag i årsprognosen: 12 196

**Sölvesborgs
kommun**

solvesborg.se
Von protokol 231026

(Signerat, SHA-256 44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADDC3E327631E4D178E8916D85A9C920048)

Sida 3

2023-10-30 Sida 92 av 180

Verksamhetsinformation övergripande

Avvikelse : + 928 tkr Årsprognos: + 0 tkr

- Driftkostnaderna har inte utnyttjas enligt budget för denna period.

Besök från Zlatna, Rumänien

Besök hos Elin, 101 år, på
Slottgården:

Silviu Ponoran –kommunalråd Zlatna,
Rumänien

³⁵
¹⁷ Adina Zavragiu- kommun sekreterare

³⁵
¹⁷ Olivia Costea – Honorärkonsul

³⁵
¹⁷

HSL och myndighetsenheten

Avvikelse: -975 tkr   Årsprognos: -500

Största avvikelserna kopplade till utfall:

- Intäkter säbo   -1 206 tkr
- Sjuköterskeorganisationen   -608 tkr   (inhyrd personal -2 342 tkr)
- Resurspott hemtjänst   -292 tkr

Största avvikelserna kopplade till årsprognos:

- Resurspott hemtjänst   - 300 tkr*
(*Ny rapport om timmar kommit efter utskick.. Kan bli uppåt -1 000 tkr)
- Intäkter säbo   -1 600 tkr
- Hyra, el, städ, sophantering Falkalyckan HSL   -1 468 tkr (ca.)

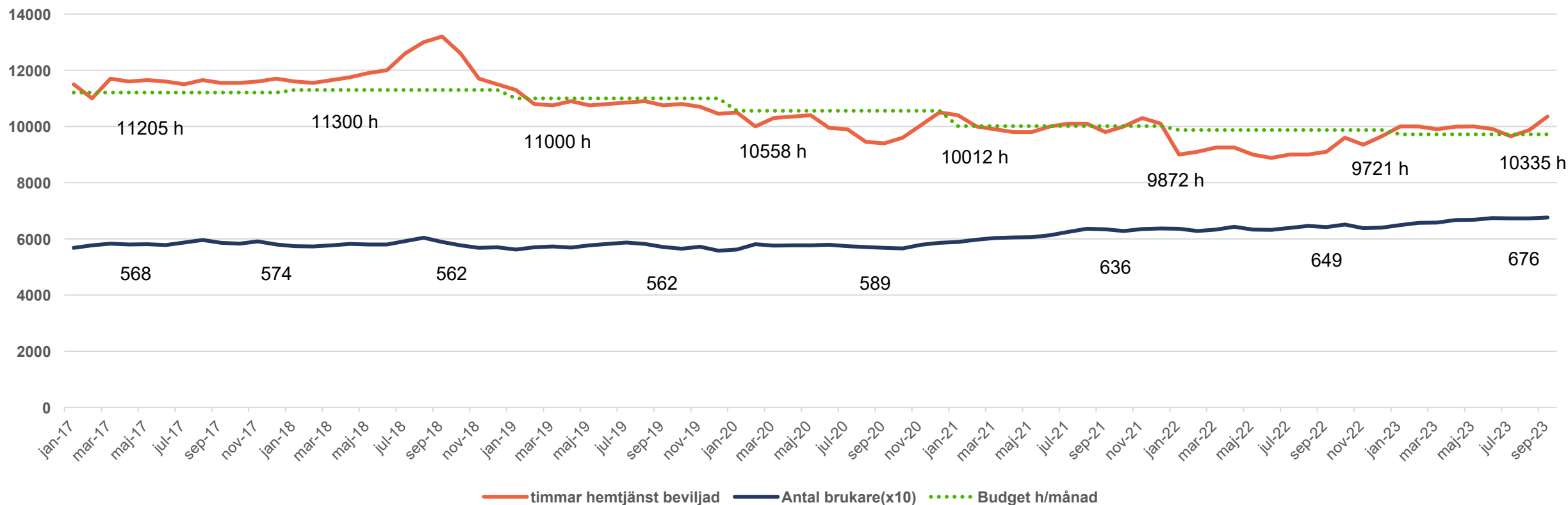
Vård- och omsorgsnämnden

Budget
9 721h/mån

Resurspott för hemtjänst

I snitt cirka 15 h per månad/brukare
500 timmar/månad = ca 33 brukare

Antal hemtjänsttimmar samt antal ärenden(x10) jan 2017- sep2023

Verksamhetsinformation HSL och myndighetsenheten

- Digitala samtal statsbidrag "minskad bilfärd ökad välfärd" möjliggör bedömningar och kommunikation patient-usk-ssk-rehab-läkare digitalt med högupplöst bild som komplement till fysiska besök. Uppstartsmöte nästa vecka.

<https://digitalasamtal.se/blog/solvesborgs-kommun-valjer-digitala-samtal/>

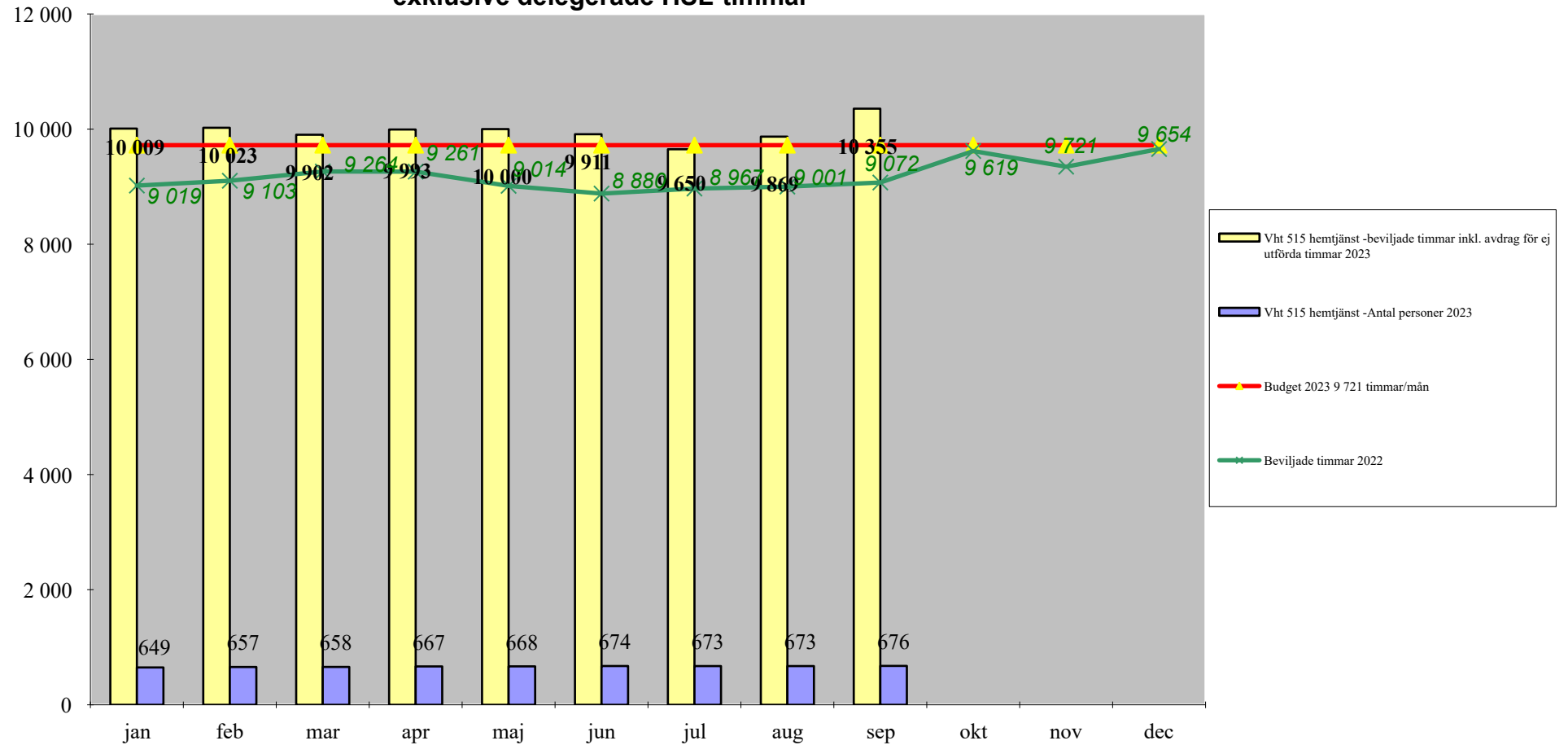
- Simuleringsdockan Kim – utbildningscenter centrumhuset Mjällby, föreslås bli ny indikator röda tråden. Legat i träda under pandemin men behövs verkligen i verksamheten
- "kubenprojektet" flyter på riktigt bra, syftar till att IBIC-beslut renderar i resursfördelning på säbo. Flera faktorer har gjort detta arbete problematiskt under flera år men är nu på god väg att lösas.
- Vårdplatsneddragning kopplat till hyrsköterskor i regionen fas 1 och fas 2

Hemtjänst

Avvikelse : +2 812 tkr   Årsprognos: +3 000 tkr

- Administration + 459 tkr
- Grupperna + 1 134 tkr
- Teknikteamet -37 tkr
- Övriga insatser +1 082 tkr

**Beviljade timmar (omräknat till 30,42 dgr/månad)
samt antalet ärenden (personer) 2023
exklusive delegerade HSL-timmar**

Verksamhetsinformation hemtjänst

- Utmaning att rekrytera i takt med kraftig ökning av timmar
- Leasingbilar – fel på ett flertal bilar
- Omställningsfond beviljat 210tkr för körkortsutbildning
- Heltid som norm
- 11 timmars dygnsvila
- Nya trygghetslarm
- Ny enhetschef centrala innerstan– vakans 1 månad

Verksamhetsinformation

Särskilt boende och bemanningsenheten

Avvikelse : -7 010 tkr Årsprognos: -4 374 tkr

• Administration	+ 1 045 tkr
• Bemanningsenheten	- 200 tkr
• Särskilda boenden	- 7 336 tkr
• Dagverksamhet	+ - 0 tkr
• Korttidsboende	- 375 tkr

Verksamhetsinformation

särskilt boende och bemanningsenheten

Det negativa utfallet beror övervägande på

- Semesteruttag
- Sjuklönekostnader
- Extra Brukarinsatser dygnet runt (-1 315 tkr)
- Tärnans flytt (- 439 tkr)

Obokad tid Januari-sept - 556 974 kr

- Säbo –korttid: $1\,301\text{ h} * 319\text{ kr} = 415\,019\text{kr}$
- Bemanningsenheten: $445\text{ h} * 319\text{ kr} = 141\,955\text{ kr}$ (Resursen - 110 773)

Verksamhetsinformation

Särskilt boende och bemanningsenheten

Vad kostar ett dygn på särskilt boende gällande personalkostnader

Fördelning av dygnets timmar är 14,75 h/dag-kväll och 9,25 h/natt

			Timkostnad	Timkostnad		
			319	369		
	Antal h/mån dagtid	Antal h/mån natt	Kostnad dagtid	Kostnad natt	Total kostnad jan	Kostnad /dygn
jan 31 dagar	457	287	145 863	105 811	251 674	8119
feb 28 dagar	413	259	131 747	95 571	227 318	8119

Verksamhetsinformation

särskilt boende och bemanningsenheten

Särskilt boende

- Rekrytering av ny enhetschef till Solgården 2
- Arbetsmiljöåtgärder på Solgården 2 kommer inte att genomföras 2023
- Förbättra Wi-Fi-täckningen på Solgården
- Arbete pågår med att anpassa personalbemanningen utifrån inflyttningsstopp på Slottsgården.
- Visning av lägenheter och boendemiljö via film på hemsidan
- Kubenmätning
- Teknikombud – rollen utvecklas
- Arbetar med att få fler att vilja öka sin sysselsättningsgrad inom pilotprojektet. Besök på annan arbetsplats.

Verksamhetsinformation

särskilt boende och bemanningsenheten

Utsikten

- Utsikten fullt och korttid har beviljats på särskilt boende.
- 2 TurnAid inköpta

Sunnanbo

- Ljudabsorbenter är beställda

Bemanningsenheten

- Flytt av Bemanningsenheten till HR
- Sjukfrånvaro där verksamhetscheferna täcker

Frågor?

Sölvesborgs
kommun

solvesborg.se
Von protokol 231026

(Signerat, SHA-256 44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADDC3E327631E4D178E8916D85A9C920048)

Med dig i fokus

Hos oss ska du leva ett självständigt, tryggt och meningsfullt liv i gemenskap med andra. Du ska fortsätta att vara den du alltid varit och få njuta av vad du tycker om och bli sedd för den du är.

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 70 Dnr 2023/16

Dialog efter föregående sammanträdes rundvandring på Solgården

BESLUT

Informationen tas till handlingarna.

Ärendet i korthet

Dialog med eventuella frågor och funderingar gällande utförd rundvandring på Solgården.

Det upplevdes att det var dålig luft på vissa ställen i byggnaden trots att Sölvesborgshem AB har installerat ett nytt ventilationssystem. En dialog förs med Sölvesborgshem AB gällande detta.

Medarbetare förmedlade en frustration över att vissa beslut och svar tar lång tid från Sölvesborgshem AB som exempel när det gäller offerter. Verksamheten svarar att vissa offerter är för kostsamma och därför begärs nya in och det kan ta tid. Informationen till medarbetarna behöver bli bättre för att tydliggöra varför vissa saker tar tid.

Diskussion om kvällsbemanning. Förvaltningen schemalägger utifrån politisk beslutad täthet och det är svårare att bemanna små enheter än större. Till nämnden i december försöker förvaltningen att ordna en utbildning i bemanningsekonomi.

Utifrån situation som varit på Solgården har det varit ett ansträngande år för medarbetarna och för enhetscheferna men det går sakta åt rätt håll.

En redovisning av årets arbetsmiljöenkät kommer att ges på vård- och omsorgsnämndens sammanträde i början av 2024.

Bakgrund

På vård- och omsorgsnämndens sammanträde i september gav Kate Olsson, verksamhetschef och Anette Olsson, enhetschef, ledamöter och ersättare en rundvandring på Solgården där de informerades om det särskilda boendet.

Efteråt framkom önskemål om att lägga in en punkt gällande dialog om detta på nästkommande sammanträde.

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 71 Dnr 2023/74

Budget inklusive mål för vård- och omsorgsnämnden 2024

FÖRSLAG – Kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna den föreslagna drifts- och investeringsbudgeten med mål och indikatorer för vård- och omsorgsnämnden för 2024 och att tillställa denna kommunfullmäktige för fastställande.

Yrkande

Anders Fransson M yrkar bifall till liggande förslag.

Paul Andersson KD yrkar att posten inköp arbetsskor (700 tkr) stryks och pengarna ökar istället potten för hemtjänsttimmar. I övrigt enligt liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att Franssons yrkande bifalls.

Paul Andersson KD reserverar sig – se bilaga.

Viveka Söderdahl V reserverar sig för eget förslag till kommunfullmäktige.

Ärendet i korthet

Vård- och omsorgsnämnden har under hösten 2023 arbetat fram ett förslag till budget för budgetåret 2024. I förslaget till budget för 2024 framgår nämndens målsättning för verksamheten, de prioriterade utvecklingsområden som nämnden avser att arbeta med samt vilka ekonomiska resurser som är avsatta till respektive verksamhet.

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden har utifrån reglemente för ekonomi och verksamhetsstyrning att besluta om ett förslag till drifts- och investeringsbudget, vilket därefter ska prövas och beslutas av kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Förvaltningschef Annelie Kjellströms tjänsteskrivelse, 2023-10-23

Budget 2024 VON

Investeringsprojekt 2024 VON

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Von protokoll 231026

(Signerat, SHA-256 44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADDC3E327631E4D178E8916D85A9C920048)

Vård- och omsorgsnämnden

Presentation, Annelie Kjellström, 2023-10-26

Exp.

Kommunfullmäktige

SÖLVESBORG

Reservation

Det finns budgetposter som vi vet troligen inte kommer att räcka till. Ett exempel är resurspotten för hemtjänst där äskandet var 500 timmar mer nästa år pga fler brukare och ökat behov, det verkar bli oförändrat. I den situationen tycker vi de resurser vi har ska läggas där.

Att ge en rimligare budget för tex hemtjänsttimmar minskar dessutom den stress det innebär att ha stora underskott.

För Kristdemokraterna

Paul Andersson

Vård- och omsorgsnämnden

Handläggare
Annelie Kjellström, 0456-81 63 36
annelie.kjellstrom@solvesborg.se

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse - Förslag till drifts- och investeringsbudget med mål och indikatorer för vård- och omsorgsnämnden 2024

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna den föreslagna drifts- och investeringsbudgeten med mål och indikatorer för vård- och omsorgsnämnden för 2024 och att tillställa denna kommunfullmäktige för fastställande.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

- ☐ Ja, se bifogad barnchecklista.
- ☒ Nej, se förklaring nedan.

Verksamheten omfattar inte omsorg om barn och därför har inte hänsyn till barnperspektivet tagits.

Ärendet i korthet

Vård- och omsorgsnämnden har under hösten 2023 arbetat fram ett förslag till budget för budgetåret 2024. I förslaget till budget för 2024 framgår nämndens målsättning för verksamheten, de prioriterade utvecklingsområden som nämnden avser att arbeta med samt vilka ekonomiska resurser som är avsatta till respektive verksamhet. Förslag och underlag har presenterats för kommunstyrelsens ramberedning vilka ligger till grund för kommunfullmäktiges beslut om ramtilldelning för 2024. Kommunfullmäktiges beslut om tilldelade resurser för 2024 ligger till grund för föreslagen budget.

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden har utifrån reglemente för ekonomi och verksamhetsstyrning att besluta om ett förslag till drifts- och investeringsbudget, vilket därefter ska prövas och beslutas av kommunfullmäktige.

Bedömning

Tilldelad rambudget för vård- och omsorgsnämnden innebär en ökning jämfört med föregående år på 700 tkr. Ökningen är 4 000 tkr exklusive tekniska justeringar, kompensation för löneökningar och livsmedelskostnader. Men ökningen minskas med -3 300 tkr genom egen finansiering.

Omställning på Slottsgården, särskilt boende

Elva somatiska särskilda boendeplatser, av 44, på Slottsgården ska vakanssättas, -4 050 tkr. Elva av de kvarvarande 33 kommer att ställas om till demensplatser, 750 tkr.

Arbetsskor

Arbetsskor ska köpas till cirka 388 medarbetare, 700 tkr. Medarbetarna som arbetar inom vård och omsorg går och står mycket i sitt arbete. Ergonomiska arbetsskor förväntas förebygga vissa belastningsbesvär och skador i fötter, knän, ben, höfter samt rygg. Förhoppningsvis kan arbetsskorna öka frisknärvaron.

Trygghetslarm inom hemtjänsten

Nya trygghetslarm, cirka 600, har installerats i ordinärt boende under hösten 2023. Hyran för dessa larm genererar en ökad kostnad på 600 tkr. Dessa larm är nästa generations trygghetslarm och är förberedda på att hantera teknik som till exempel smarta larmklockor och sensorer.

Ökad grundbemanning på korttidsenheten Utsikten

Bemanningen kommer att ökas från 0,65 årsarbetare till 0,75 dag/kväll. Denna ökning motsvarar 1,5 årsarbetare och 960 tkr. För att säkerställa god vård och omsorg är denna höjning nödvändig.

Lokaler

Kostnader för hyra och del av städkostnader på Falkalyckan för HSL-medarbetare, 1 468 tkr. Rehabenheten har ingen budget för hyra eftersom de tidigare hade sina kontor och sitt hjälpmedelsförråd på särskilda boendet Gerbogården, vilket blockhyrs.

Kommunfullmäktige har gett vård- och omsorgsnämnden och samhällsbyggnads-, fritid- och kultur- och nämnden ett utredningsuppdrag gällande lokaltillgången för vård- och omsorgsverksamheten i Mjällby. Denna utredning sker i samverkan med Sölvesborgshem AB. De tillfälliga lokallösningarna för hemtjänstverksamheten, hyrda paviljonger, och för hemsjukvårdens sjuksköterskor på landsbygden, Centrumhuset, planeras att ersättas med ett vård- och omsorgshus på Tärnans mark.

Övrigt

Justering av politiska arvoden, 24 tkr.
Kapitalkostnader för investeringar, 48 tkr.

Inom nämndens ansvarsområde erhålls flera statsbidrag varje år. Dessa bidrag är viktiga för verksamheten eftersom de bland annat under flera år har främjat ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg, finansierat redan inrättade tjänster inom hälso- och sjukvårdsverksamheten, minskat ensamheten för äldre och gjort att förvaltningen kunnat erbjuda möjligheten för utbildade medarbetare att utbilda sig till undersköterska genom Äldreomsorgslyftet. Flera av de tidigare erhållna statsbidragen kommer även under 2024.

Resursfördelningen för LOV (lag om valfrihetssystem) hade en budget för 44 platser 2023 och en omräkning görs varje vår. Det finns 60 LOV-platser och enligt beslut ska vård- och omsorgsnämnden begära budgetmedel av kommunstyrelsen när det behövs.

När det gäller den ökade demografin finns det en stor risk att resurspotten för hemtjänst på 9 721 timmar per månad inte kommer att räcka 2024. Trenden är att det ökar brukare varje månad. Som exempel var det i januari 2023 649 brukare och 9 721 timmar användes och i september var det 676 brukare och 10 355 timmar utnyttjades.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget för 2024 är 2 690 tkr. Investeringar som bland annat kommer att göras är inköp av digitala läkemedelskåp till brukarna inom hemtjänsten. I den centrala hemtjänstlokalen kommer det köpas in digitala nyckelskåp och nytt lås- och larmsystem. Investeringsmedel finns också för välfärdsteknik och till verksamhetssystemet Lifecare.

Annelie Kjellström
Förvaltningschef

Bilagor

Budget 2024 VON

Investeringsprojekt 2024 VON

Beslut sänds till:

Kommunfullmäktige

Vård- och omsorgsnämnden

Budget 2024

Sölvesborgs
kommun

Budget 2024

Innehållsförteckning

1 Verksamhetens kommentarer	3
1.1 Driftskostnader, netto per område	3
1.1.1 <i>Sammanfattning</i>	3
1.2 Nämndens mål	6
1.3 Verksamhetsområde	7
1.4 Nyckeltal	11

Budget 2024

1 Verksamhetens kommentarer

Vård- och omsorgsnämndens presidium:

Ordförande: Lina Jörnkrans (S)

V. ordförande: 1:a, Anders Fransson (M) 2:a, Paul Andersson (KD)

Vård- och omsorgsförvaltningens förvaltningsledning:

Förvaltningschef: Annelie Kjellström

Verksamhetschef HSL och myndighetsenheten: André Jönsson

Verksamhetschef hemtjänst: Camilla Ryrstedt

Verksamhetschef särskilt boende och bemanningsenheten: Kate Olsson

1.1 Driftskostnader, netto per område

Budgetrapport- Stratsys

Område/Enhet	Budget 2023	Budget 2024
Nämndgemensam	-15 226	-18 201
HSL och Myndighetsenheten	-70 402	-123 253
Hemtjänst	-80 532	-32 714
Särskilt boende och bemanningsenhet	-139 591	-136 495
Summa	-305 751	-310 663

1.1.1 Sammanfattning

Verksamhetsbeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten rörande äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsnedsättning, dock inte enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och insatser inom socialpsykiatri. Ansvaret innebär beviljade insatser till målgruppen som till exempel hemtjänst, särskilt boende, korttidsboende/växelvård, dagverksamhet, ledsagning, avlösarservice, trygghetslarm och matdistribution. Nämnden är socialnämnd enligt socialtjänstlagen (2001:453) och andra författningar för ovan beskrivna ansvarsområden och utövar i dessa delar ledningen över socialtjänsten. Nämnden är också vårdgivare för kommunens hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) samt är hälso- och sjukvårdsnämnd i kommunen. Detta innefattar hälso- och sjukvårdsansvar för arbete- och välfärdsnämndens verksamhet. Nämnden ska verka för att samverka och samarbete sker med arbete- och välfärdsnämnden gällande gemensam målgrupp samt i frågor gällande den kommunala hälso- och sjukvården. Nämnden ansvarar även för bemanningsenheten i kommunen och ska inom sina ansvarsområden handha egen donationsförvaltning.

Framtida utveckling

Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde står inför flera stora utmaningar de närmaste åren, men också över lång tid:

Demografi

Sverige har en utveckling där befolkningen blir allt äldre. Utmaningen blir att kunna tillgodose de äldres behov av vård och omsorg. Förutom att befolkningen generellt blir äldre ökar också antalet individer som uppnår en hög ålder, upp mot 100 år. Enligt Statisticon AB som årligen tar fram befolkningsprognoser åt Sölvesborgs kommun så förväntas genomsnittsåldern i Sverige att från 2020-2030 öka från 41 till 42 år. I Sölvesborgs kommun förväntas

Budget 2024

genomsnittsåldern att öka från 45 till 48 år under samma period. Alltså är genomsnittsåldern i Sölvesborg 4 år högre än i riket år 2020 och 6 år högre 2030. Enligt prognos från 2021 kommer antalet 80 år och äldre under perioden 2021-2030 att öka med cirka 500 personer.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en stor utmaning för nämndens verksamheter. Den arbetsföra åldersgruppen 19-64 år minskar enligt prognoser nationellt. Utifrån befolkningsprognosen för Sölvesborg förutspås en liknande utveckling i Sölvesborg. Detta innebär att det kommer vara färre som är i arbetsför ålder som ska arbeta med fler äldre medborgare.

Kompetensutmaningen är att utveckla nya arbetssätt och att ta tillvara och utveckla befintliga medarbetare. Sölvesborgs kommun behöver vara en attraktiv arbetsgivare eftersom det kommer att bli en ökad konkurrens om arbetskraften. Förvaltningen arbetar för att gå från en deltidsorganisation till en heltidsorganisation och förändringsarbete har under hösten 2023 påbörjats genom pilotprojektet *"Heltid som norm med förnuft"*. Om fler medarbetare inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområden skulle arbeta heltid skulle det innebära att den kompetens som redan finns tas tillvara på ett bättre sätt och färre nya medarbetare skulle behöva rekryteras. När fler arbetar heltid skapas bättre förutsättningar för kontinuitet och kvalitet i verksamheten. Att göra heltidsarbete till norm är förmodligen den viktigaste jämställdhetsinsatsen som kan göras.

Bemanningsplanering

När det gäller effektiv bemanningsplanering och bemanningsekonomi kommer det arbetet att prioriteras att arbetas med. Detta arbete ska alltid utgå ifrån att täcka bemanningskravet, lagar och avtal och att budgeten ska vara i balans.

Digitalisering och välfärdsteknik med den äldre fokus

För att bättre möta de utmaningar som äldreomsorgen står inför behöver förvaltningen utvecklas genom att tillvarata potentialen i att använda tekniska lösningar så som välfärdsteknik och utrustning för digitala arbetssätt. Samtliga verksamheter behöver fortsätta att utveckla införandet av välfärdsteknik som insats som ett komplement till personella resurser och för att skapa möjligheter för medborgarna att känna sig självständiga. Enligt Socialstyrelsen är syftet med att utöka digital teknik att bibehålla eller öka tryggheten, delaktighet och självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning.

Folkhälsa för äldre

Det naturliga åldrandet går inte att undvika, men det går att främja och bevara hälsan långt upp i åldrarna genom att stärka det friska och skjuta upp funktionsnedsättningar som sjukdomar och skador kan orsaka. Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser för äldre, även i de höga åldrarna, ger positiva effekter på hälsa och välbefinnande. Den fysiska miljön, bostäder, vård- och serviceinrättningar och kultur- och fritidsanläggningar behöver göras tillgängligt för alla medborgare i Sölvesborgs kommun, oavsett ålder. Om den äldre befolkningen mår bättre kan omsorgsinträdet förhoppningsvis senareläggas. Ofrivillig ensamhet finns i alla grupper, både hos unga och äldre. Forskning visar att ofrivillig ensamhet ökar risken att dö i förtid i högre utsträckning än andra riskfaktorer så som övervikt och fysisk inaktivitet. Att motverka ensamhet och social isolering är en viktig folkhälsofråga. En ny socialtjänstlag som bland annat tydliggör att socialtjänsten ska arbeta förebyggande beräknas kunna stärka kommunernas förutsättningar att agera proaktivt och främja äldres hälsa.

Ny socialtjänstlag 2025

En ny socialtjänstlag planeras införas i juli 2025. Detta innebär att förberedelser behöver startas omgående enligt SKR. En omställning behöver göras utifrån den nya lagstiftningen och förändrade samhällsutmaningar som demografi och kompetensförsörjning. Det kommer att krävas förebyggande, tillgängliga, tillitsskapande och kunskapsbaserade nya arbetssätt samtidigt som nuvarande verksamhet fortsätter enligt SKR. Under det första kvartalet 2024 ska SKR starta en webbplats för denna omställning som ett kunskaps- och utvecklingsstöd.

Budget 2024

Omställning till nära vård

I samband med utvecklingen av nära vård pågår det arbete med att förstärka och utveckla integrationen mellan primärvård, specialistvård och kommunal vård. Målet är att skapa en vård med ökad trygghet, kvalitet, kontinuitet och effektivitet.

Mål- och resultatstyrning samt intern kontroll

Vård- och omsorgsnämnden kommer att fortsätta att utveckla och stärka sitt arbete utifrån mål- och resultatstyrning samt intern kontroll. Detta för att säkerställa kvalitén på den service och de tjänster som medborgarna i Sölvesborgs kommun tillhandahåller från förvaltningen. Kvalitetsarbetet i verksamheten innefattar många viktiga områden. Brukarperspektivet som grund för verksamhetens uppdrag ska fortsätta utvecklas. Den enskildes delaktighet, möjlighet till påverkan och trygghet är viktiga utvecklingsområden.

Kommentarer till budgeten

Tilldelad rambudget för vård- och omsorgsnämnden innebär en ökning jämfört med föregående år på 700 tkr. Ökningen är 4 000 tkr exklusive tekniska justeringar, kompensation för löneökningar och livsmedelskostnader. Men ökningen minskas med -3 300 tkr genom egen finansiering.

Omställning på Slottsgården, särskilt boende

Elva somatiska särskilda boendeplatser, av 44, på Slottsgården ska vakanssättas, -4 050 tkr. Elva av de kvarvarande 33 kommer att ställas om till demensplatser, 750 tkr.

Arbetsskor

Arbetsskor ska köpas till cirka 388 medarbetare, 700 tkr. Medarbetarna som arbetar inom vård och omsorg går och står mycket i sitt arbete. Ergonomiska arbetsskor förväntas förebygga vissa belastningsbesvär och skador i fötter, knän, ben, höfter samt rygg. Förhoppningsvis kan arbetsskorna öka frisknärvaron.

Trygghetslarm inom hemtjänsten

Nya trygghetslarm, cirka 600, har installerats i ordinärt boende under hösten 2023. Hyran för dessa larm genererar en ökad kostnad på 600 tkr. Dessa larm är nästa generations trygghetslarm och är förberedda på att hantera teknik som till exempel smarta larmklockor och sensorer.

Ökad grundbemanning på korttidsenheten Utsikten

Bemanningen kommer att ökas från 0,65 årsarbetare till 0,75 dag/kväll. Denna ökning motsvarar 1,5 årsarbetare och 960 tkr. För att säkerställa god vård och omsorg är denna höjning nödvändig.

Lokaler

Kostnader för hyra och del av städkostnader på Falkalyckan för HSL-medarbetare, 1 468 tkr. Rehabiliteringen har ingen budget för hyra eftersom de tidigare hade sina kontor och sitt hjälpmedelsförråd på särskilda boendet Gerbogården, vilket blockhyrs.

Kommunfullmäktige har gett vård- och omsorgsnämnden och samhällsbyggnads-, fritid- och kulturnämnden ett utredningsuppdrag gällande lokaltillgången för vård- och omsorgsverksamheten i Mjällby. Denna utredning sker i samverkan med Sölvesborgshem AB. De tillfälliga lokallösningarna för hemtjänstverksamheten, hyrda paviljonger, och för hemsjukvårdens sjuksköterskor på landsbygden, Centrumhuset, planeras att ersättas med ett vård- och omsorgshus på Tärnans mark.

Övrigt

Justering av politiska arvoden, 24 tkr.

Kapitalkostnader för investeringar, 48 tkr.

Inom nämndens ansvarsområde erhålls flera statsbidrag varje år. Dessa bidrag är viktiga för verksamheten eftersom de bland annat under flera år har främjat ett hållbart arbetsliv inom

Budget 2024

vård och omsorg, finansierat redan inrättade tjänster inom hälso- och sjukvårdsverksamheten, minskat ensamheten för äldre och gjort att förvaltningen kunnat erbjuda möjligheten för utbildade medarbetare att utbilda sig till undersköterska genom Äldreomsorgslyftet. Flera av de tidigare erhållna statsbidragen kommer även under 2024.

Resursfördelningen för LOV (lag om valfrihetssystem) hade en budget för 44 platser 2023 och en omräkning görs varje vår. Det finns 60 LOV-platser och enligt beslut ska vård- och omsorgsnämnden begära budgetmedel av kommunstyrelsen när det behövs.

När det gäller den ökade demografin finns det en stor risk att resurspotten för hemtjänst på 9 721 timmar per månad inte kommer att räcka 2024. Trenden är att det ökar brukare varje månad. Som exempel var det i januari 2023 649 brukare och 9 721 timmar användes och i september var det 676 brukare och 10 355 timmar utnyttjades.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget för 2024 är 2 690 tkr. Investeringar som bland annat kommer att göras är inköp av digitala läkemedelskåp till brukarna inom hemtjänsten. I den centrala hemtjänstlokalen kommer det köpas in digitala nyckelskåp och nytt lås- och larmsystem. Investeringsmedel finns också för välfärdsteknik och till verksamhetssystemet Lifecare.

1.2 Nämndens mål

KF-mål	Nämndmål	Indikator
Unika miljöer och attraktivt boende genom hela livet	Verksamhetens boendeformer ska främja goda levnadsförhållanden utifrån individuella förutsättningar.	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trivsamma gemensamma utrymmen, andel (%) 75
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trivs med rum/lägenhet, andel (%) 75
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trivsamt utomhus, andel (%) 70
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%) 65
Upplevd trygghet och säkerhet i hela kommunen	Verksamheten ska bidra till att kommuninvånarna ska uppleva trygghet genom livet.	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%) 90
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%) 90
		Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde 14
		Kontinuitet månatlig uppföljning 14
God tillgänglighet fysiskt och digitalt	Verksamheten ska främja kommuninvånarnas självständighet via fysiska möten och välfärdsteknik.	Brukare som önskar tillsyn via trygghetskamera ska få sitt behov och önskemål tillgodosett 100 %
		Andel delegeringsutbildningar och riktade utbildningar för sjuksköterskor där simuleringsdocka används som övningsobjekt istället för patient, personal eller enbart teoretisk genomgång 80
Tydlig ekonomistyrning och god kontroll	Verksamheten har en budget i balans	Driftredovisning
	Verksamheten bedrivs med en god intern kontroll och aktiv riskhantering.	Personalkostnader
		Årliga uppföljningen av internkontrollen

Budget 2024

KF-mål	Nämndmål	Indikator
God omsorg med hög kvalitet för olika behov	Kommuninvånarna ska tillförsäkras en rättssäker omsorg av god kvalitet.	Andel omsorgspersonal med formell kompetens 86 %
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 83
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, andel (%) 94
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, andel (%) 98
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 92
		Genomförandeplaner ska vara aktuella 95 %
	Kommuninvånarna ska tillförsäkras en god och patientsäker vård.	Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer i särskilt boende, andel (%) 75
		Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer med hemsjukvård i ordinärt boende, andel (%) 50
		Mätning av nattfasta 11
		Följsamhet basal hygien 8 steg 90 %
		Palliativ vård: 8 indikatorer för god palliativ vård ska uppfyllas (%) 92 %
En attraktiv arbetsplats med medborgaren i fokus	Verksamheten har nöjda medarbetare.	Medarbetarengagemang (HME) hemtjänst äldreomsorg - Totalindex 76
		Medarbetarengagemang (HME) särskilt boende äldreomsorg - Totalindex 76
		Sjukfrånvaro totalt - dagintervall

1.3 Verksamhetsområde

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltningsgemensamt

Medarbetare som arbetar övergripande och strategiskt i vård- och omsorgsförvaltningen är organiserade här. Här finns personalkostnaderna för förvaltningschef, verksamhetschefer, kvalitetsutvecklare, nämndsekreterare och IT-samordnare. Lagstiftningar som styr verksamheten är socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om samverkan (LOS) och lagen om valfrihet (LOV).

Verksamhetsområde HSL och myndighetsenheten

Hälso- och sjukvårdsorganisationen arbetar inom både vård- och omsorgsförvaltningen och arbete- och välfärdsförvaltningen. I hälso- och sjukvårdsorganisationen tjänstgör MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska), MAR (medicinskt ansvarig för rehabilitering), enhetschefer (sjuksköterskeenheten samt rehabenheten), sjuksköterskor, undersköterskor (trygg hemgång), arbetsterapeuter, sjukgymnaster/fysioterapeuter samt rehabassistent. Det är cirka 50 medarbetare som arbetar i denna verksamhet. Inom vård- och omsorgsförvaltningen har verksamheten ansvar för patienter i alla åldrar gällande vård upp till sjuksköterskenivå samt viss specialiserad vård, vilken utförs på uppdrag från regionen. Ansvaret gäller såväl särskilt boende, korttidsboende för äldre, samt i ordinärt boende enligt hemsjukvårdsavtalet från 2013. Inom arbete- och välfärdsförvaltningen gäller ansvaret

Budget 2024

huvudsakligen bostäder med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS, lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. MAS och MAR ansvarar för medicinsk kvalitet och säkerhet. I uppdraget ingår att säkerställa verksamheten genom utformning av rutiner och riktlinjer samt att ge råd och stöd till verksamheternas personal. Professionerna ansvarar även för de krav som ställs på läkemedelshantering, rehabilitering, dokumentation, utredning av HSL-avvikelse samt anmälan enligt lex Maria. Trygghemgångsteamet är organiserade inom rehabenheten och arbetar med att verkställa tidsbegränsade beslut för medborgare som har skrivits ut från sjukhuset.

Myndighetsenheten inom vård- och omsorgsförvaltningen består av enhetschef, biståndshandläggare inom socialtjänsten, avgiftshandläggare, LOV-handläggare och äldreкуратор. Biståndshandläggarna arbetar med ansökningar, handläggning, beslut och uppföljning enligt socialtjänstlagen. Avgiftshandläggarna debiterar avgifter såsom kost och hyror med mera enligt fastställda avgifter. LOV-handläggaren ansvarar för uppföljning och kontroll av LOV-verksamhet som exempelvis det privata särskilda boendet Timansstenar. LOV-handläggaren ansvarar också för förfrågningsunderlaget som privata aktörer ska svara på och uppfylla om man önskar bedriva verksamhet i Sölvesborg. Äldreкурatoren erbjuder stödjande och motiverande samtal till de medborgare som har behov av det. Inom verksamhetsområdet finns även ett hemgångsteam. Detta team arbetar med hemgångar från sjukhuset. Teamet består av två biståndshandläggare, en sjuksköterska och en arbetsterapeut.

Verksamhetsområde hemtjänst

Hemtjänstens målgrupp är personer som bor i Sölvesborgs kommun i ordinärt boende och har behov av stöd, omsorg och vård genom beslut om insatser enligt socialtjänstlagen (SoL). Även hälso- och sjukvårdslagen (HSL) styr insatser som verksamheten utför genom delegation/ordination från sjuksköterskor och medarbetare inom rehabenheten. Verksamhetsområdet är organiserat i fem geografiska hemtjänstenheter som vardera leds av en enhetschef. I verksamhetsområdet arbetar cirka 170 medarbetare. Medarbetarna på enheterna är omvårdnadspersonal, larmpersonal i teknikteamet och planerare. Varje enhet har egen planerare vars uppdrag innefattar den dagliga planeringen av beviljade hemtjänstinsatser och delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser i samtliga grupper på enheten. Inom verksamhetsområdet hemtjänst finns en metodutvecklare som arbetar gentemot hela äldreomsorgen. På varje enhet finns en kvalitetsundersköterska på 40 %, vilket innebär fem kvalitetsundersköterskor inom hemtjänsten. Metodutvecklaren har en samordnande operativ roll för dessa och även för kvalitetsundersköterskorna inom särskilt boende.

Verksamhetsområde särskilt boende och bemanningsenheten

Verksamhetsområdet omfattar tre särskilda boenden för äldre med 137 lägenheter. Verksamhetens inriktning är för personer med demenssjukdom och somatisk sjukdom eller funktionsnedsättning. Verksamheten bedrivs inom sex enhetschefsområden.

Korttidsboendet har 15 platser och avser korttidsvård, växelvård samt palliativ vård.

Dagverksamhet Sunnanbo verkställer beslut om dagvård för vissa personer med demensdiagnos.

Bemanningsenheten ansvarar för att ha en kvalitetssäkrad och kostnadseffektiv process från uppstått bemanningsbehov till bokad resurs. Bemanningsenheten servar verksamheter inom vård- och omsorgsförvaltningen, stöd, service och boende (arbete- och välfärdsförvaltningen) samt förskolorna inom barn- och utbildningsförvaltningen. Inom bemanningsenheten organiseras även omsorgsadministratörer, vilka är en stödfunktion till enhetschefer inom särskilt boende och hemtjänsten.

Inom verksamhetsområdet arbetar 216 tillsvidareanställda, 9 visstidsanställda och 277 timanställda.

Budget 2024

Framtida utveckling

Förvaltningsgemensamt

Vård- och omsorgsnämnden kommer att fortsätta att utveckla och stärka sitt arbete utifrån mål- och resultatstyrning samt intern kontroll. Detta för att säkerställa kvalitén på den service och de tjänster som medborgarna i Sölvesborgs kommun tillhandahåller från förvaltningen.

Kvalitetsarbetet i verksamheten innefattar många viktiga områden. Brukarperspektivet som grund för verksamhetens uppdrag ska fortsätta utvecklas. Den enskildes delaktighet, möjlighet till påverkan och trygghet är viktiga utvecklingsområden.

I samband med utvecklingen av nära vård pågår det arbete med att förstärka och utveckla integrationen mellan primärvård, specialistvård och kommunal vård. Målet är att skapa en vård med ökad trygghet, kvalitet, kontinuitet och effektivitet.

Kompetensförsörjning är en prioriterad fråga. Inom vård- och omsorgsförvaltningen sker flera aktiviteter som syftar till att även framåt kunna rekrytera och behålla medarbetare.

Förvaltningen kommer att vara aktiv i arbetet med den långsiktiga planeringen för att säkerställa kompetensförsörjning på både kort och lång sikt. I det dagliga arbetet ska de olika delarna i rekryteringsarbetet utvecklas för att säkerställa en god och kvalitetssäkrad kompetensförsörjning. Arbetet med att förstå vikten av att arbeta med effektiv bemanningsplanering och bemanningsekonomi kommer att fortsätta.

För att bättre möta de utmaningar som äldreomsorgen står inför behöver förvaltningen utvecklas genom att tillvarata potentialen i att använda tekniska lösningar så som välfärdsteknik och utrustning för digitala arbetssätt. Samtliga verksamheter ska fortsätta att utveckla införandet av välfärdsteknik som insats som ett komplement till personella resurser och för att skapa möjligheter för medborgarna att känna sig självständiga.

Verksamhetsområde HSL och myndighetsenheten

På grund av pensionsavgångar inom sjuksköterskeorganisationen kommer en del rekryteringar behöva göras under året. Det rådande marknadsläget för sjuksköterskor kan göra att det kan bli kostsamt för verksamheten när det gäller löner.

Ett avtal för nära vård och revidering av hemsjukvårdsavtalet kommer att göras under året i länet. Om det kommunala uppdraget förändras, med fler arbetsuppgifter, kan det påverka budget om fler sjuksköterskor behövs.

Avgifter och konstruktionen av avgiftssystemet har omarbetats men inte beslutats. Beslut gällande nya avgifter tas i höst inför 2024. Sölvesborgs kommun tar ut en lägre maxtaxa än vad Riksdagen har beslutat, genom socialtjänstlagen (8 kap 5 § 1 p), när det gäller högkostnadsskyddet för så kallad maxtaxa. Totalt cirka 1 357 tkr mer i intäkter 2024 skulle det bli om omsorgsavgiften beräknas på det högsta maxtaxebeloppet. Detta är beräknat på 800 brukare. Brukaren har alltid kvar sitt minimibelopp för sina personliga omkostnader.

Om det privata särskilda boendet Timansstenar ökar antalet hyresgäster, till fler än 44 per helår, kommer vård- och omsorgsnämnden att begära budgetmedel från kommunstyrelsen.

Resurspotten för hemtjänsten är 9 721 timmar per månad och om trenden fortsätter kommer de timmarna inte att räcka under 2024.

Från och med den 1 oktober gäller inte undantaget från 11-timmars dygnsvila längre. Detta får konsekvenser i sjuksköterskegruppen då tre nyrekryteringar krävs för att kunna upprätthålla tillräcklig bemanning dygnet runt.

Det har blivit utökade kostnader för utbytta leasingbilar på grund av nytt centralt bilavtal. Under 2023 har sjuksköterskeorganisationens hela vagnpark bytts ut och varje bilbyte har inneburit kostnader på mellan 20-50 tkr/bil. Inför 2024 kommer leasingbilarna på grund av nya avtalet resultera i ett underskott på cirka 950 tkr.

Budget 2024

Ett omtag gällande uppföljningsprocessen av IBIC-beslut (Individens Behov I Centrum) på särskilt boende har påbörjats och kommer att genomföras under hösten 2023. Två biståndshandläggare kommer att arbeta med detta. När uppföljningarna är gjorda kommer systemet Kuben att användas för att mäta brukarnas behov av insatser på särskilt boende.

Verksamhetsområde hemtjänst

Fortsatt arbete med pilotområdena för införande av heltid som norm. Start 18 september 2023.

Fortsätta bemanningsekonomiarbete, vilket innebär förbättrad schemaplanering och resursanvändning kopplat till den fasta omsorgskontakten/kontaktmannaskapet.

Arbetet med att erbjuda fast omsorgskontakt ska fortgå.

Genomgång av alla scheman för att möta de nya reglerna angående 11 timmars dygnsvila som trädde i kraft den 1 oktober 2023.

Gemensamt med berörda verksamheter uppdatera bemanningshandboken.

Digitala läkemedelsskåp i ordinärt boende behöver prioriteras. Flera incidenter med svinn av narkotikapreparat har rapporterats.

Fortsatt arbete med att förbättra kontinuiteten och delaktighet för brukarna. Arbete behöver göras när det gäller social dokumentation och genomförandeplanerna.

Fortsatt arbete med kvalitetsundersköterskornas uppdrag.

Arbeta med att minska sjukfrånvaron samt att fortsätta arbeta med rehabiliteringsprocessen.

Arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare. Verksamhetsområdet ser stora utmaningar med kompetensförsörjningen kommande år.

Digital teknik- och systemanvändning ska öka inom hela verksamhetsområdet.

Nytt avtal på trygghetslarm innebär att alla larm ska bytas ut under hösten 2023. Arbetet med detta kommer att utföras av teknikteamet med extra personalresurser.

Fortsätta att försöka hitta effektivare sätt att utföra vissa serviceinsatser.

Verksamhetsområde särskilt boende och bemanningsenheten

Verksamhetsområdet kommer fortsätta utvecklas i sin helhet, detta genom att utveckla det som påbörjats.

Fortsätta att arbeta med implementering av individens behov i centrum (IBIC) från myndighetsutövning till verkställighet och då ett mera brukarstyrt arbete för alla professioner. IBIC ska bli grunden för kvalitén i den vård och omsorg vi bedriver. I detta arbete ska teamarbetet och användning av kvalitetssystem utvecklas. En förhoppning är att systemet för resursfördelning per särskilt boendeplats ses över och anpassas efter individens behov i centrum. Till det ser vi fram emot att få använda ett digitaliserat planeringsverktyg för brukarnas insatser och få ytterligare kontroll på vårt arbete och resursanvändning.

Kvalitetsundersköterskornas uppdrag och arbete ska utvecklas och förväntas ge ett fortsatt bra stöd och ökad kvalitet för medarbetare, anhöriga, boende och chef.

Kontaktmannaskapet ska stärkas.

Verksamheten ska arbeta för att ge möjligheter till individuella val av aktiviteter.

Verksamheten ska arbeta vidare med "Tallen-projektet".

Samarbete med berörda professioner gällande måltider och helheten kring kosten ska utvecklas.

En flerårig kompetensutvecklingsplan behöver skapas för att medarbetarna ska kunna ta

Budget 2024

ansvar för de ökade avancerade vård- och omsorgsbehov som finns på särskilt boende.

Den största utmaningen för verksamheten under 2023 och framåt är kompetensförsörjning, både vad gäller visstid- och tillsvidareanställningar med rätt kompetens. I den utmaningen behöver vi alla arbeta för att ha en god arbetsmiljö oavsett var vi arbetar.

Införandet av heltid som norm ser vi fram emot som en del i att vara en attraktiv arbetsgivare och ställa om från en deltidsorganisation till en heltidsorganisation. En kulturförändring behövs och beslut kommer att behövas tas gällande arbetstidsförläggningen.

Arbetet ska fortsätta för att öka kunskapen i verksamheterna om bemanningsekonomi med förbättrad schemaplanering och i resursanvändning. I det arbetet kommer utbildningen i bemanningsekonomi, bemanningshandboken och planerare att vara ett stöd. Verksamheten ska fortsätta att förbättra bemanning- och schemaprocess genom att arbeta med överanställningar och bemanningshandboken samt att ständigt göra behovsanalys på bemanningsbehovet. Bemanningsekonomet ska öka genom att arbetet med samplanering kommer att behöva göras inom och utanför verksamhetsområdet.

De rutiner som är kopplade till bemanning och medarbetare ska ge en tydlighet om vad som gäller för alla som arbetar tillsammans med bemanningssenheter.

Digital teknik- och systemanvändning ska öka inom hela verksamhetsområdet.

Pilotprojekt gällande digital tillsyn på särskilt boende och korttidsboende planeras att starta upp. Digital tillsyn nattetid blir en trygghet och kvalitetshöjning för brukare och verksamhet.

Digitala läkemedels- och värdeskåp har köpts in för att kunna kvalitetssäkra hanteringen av läkemedel och privata medel samt trygga brukarnas värdesaker.

Digital signering ska startas under hösten och det ser verksamheterna fram emot.

Systematiskt brandskyddsarbete och utbildning för uppdragen ska implementeras i hela verksamheten.

1.4 Nyckeltal

Ekonomi tkr

	Budget 2023	Budget 2024
Verksamhetens intäkter	37 149	41 952
Verksamhetens kostnader	-342 900	-352 615
<i>Varav personalkostnader</i>	<i>-234 281</i>	<i>-234 763</i>
Verksamhetens nettokostnader	-305 751	-310 663
Budgetram	-305 751	-210 663
Nettoinvesteringar	-2 450	-2 690
Antal inrättade tjänster	372,2	371,6
Andel av kommunens nettokostnad	25,06 %	25,13 %

VON:s investeringar budget 2024

Investeringsprojekt	2024
Digitala lås	150
Verksamhetssystem	250
Digitala nyckelskåp	430
Elcyklar 2 st hemtjänst	60
Larm Duvan	170
Lås Duvan	100
Välfärdsteknik	200
Inventarier HSL	100
Digitala läkemedelsskåp hemtjänst	800
Inventarier säbo	250
Inventarier hemtjänst	100
Höj och sänkbara sängar	80
Summa	2 690

Vård- och omsorgsnämnden

Budgetförslag 2024

inklusive mål och indikatorer

**Sölvesborgs
kommun**

Annelie Kjellström
Vård- och omsorgsförvaltningen
2023-10-26

Vård- och omsorgsnämnden

Budgetförslag 2024

Sammanfattning av budgetförslaget (belopp i tkr)

Nuvarande budgetram 2023 (Enligt beslut i KF dec 2022)	-298 534
Äskad ramförändring	-10 461
Tilldelad ramförändring enligt Framtid Sölvesborg	-700
Tilldelad investeringsutgift enligt Framtid Sölvesborg	2 690

Vård- och omsorgsnämnden

Kommentarer till budgeten

Tilldelad rambudget för vård- och omsorgsnämnden innebär en ökning jämfört med föregående år på 700 tkr. Ökningen är 4 000 tkr exklusive tekniska justeringar, kompensation för löneökningar och livsmedelskostnader. Men ökningen minskas med -3 300 tkr genom egen finansiering.

Omställning på Slottsgården, särskilt boende

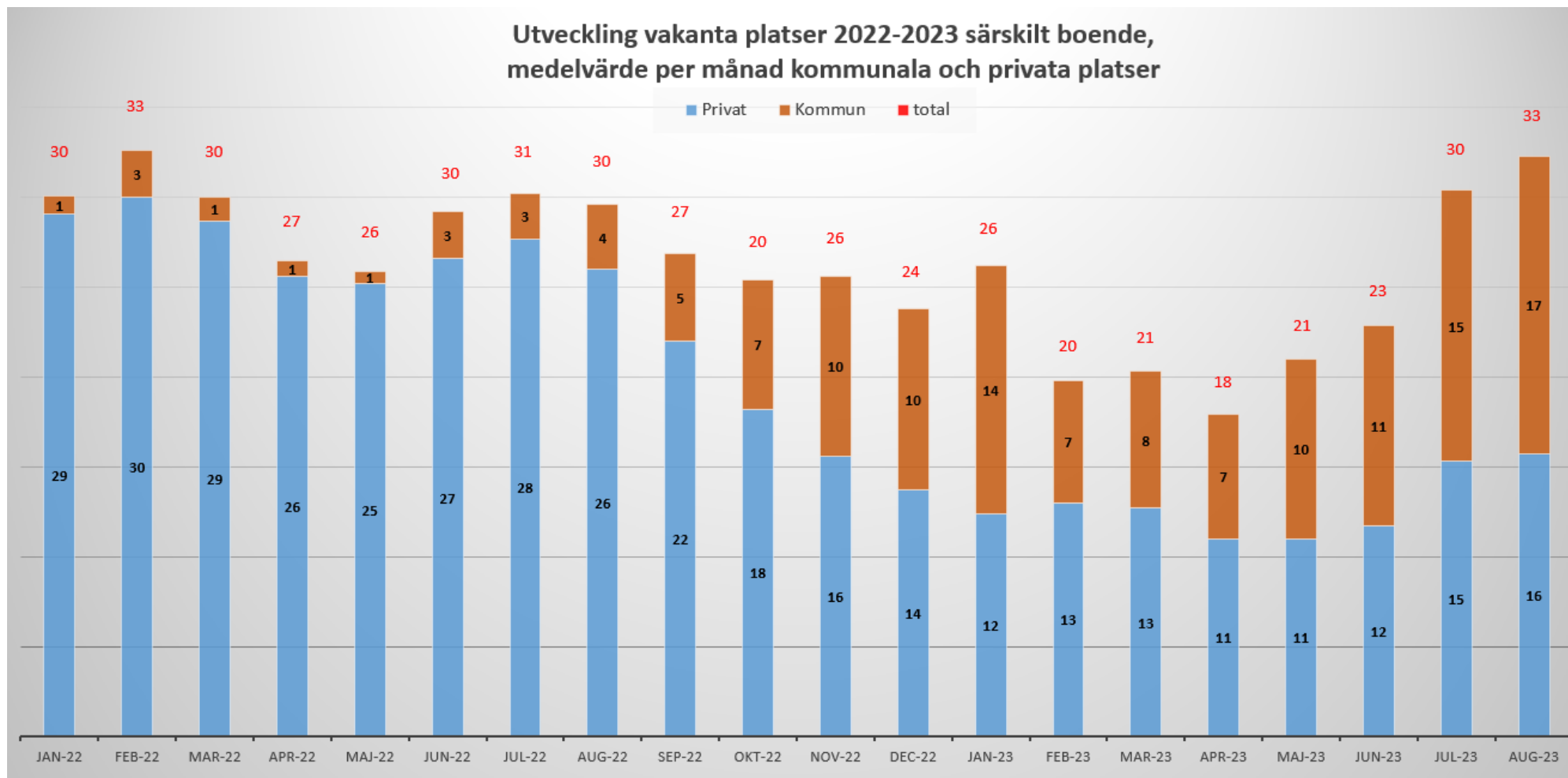
Elva somatiska särskilda boendeplatser, av 44, på Slottsgården ska vakanssättas, -4 050 tkr. Elva av de kvarvarande 33 kommer att ställas om till demensplatser, 750 tkr. Inflyttningsstoppet hävs när det är 33 platser på Slottsgården. Det ska inte vara fler platser.

Arbetsskor

Arbetsskor ska köpas till cirka 388 medarbetare, 700 tkr. Medarbetarna som arbetar inom vård och omsorg går och står mycket i sitt arbete. Ergonomiska arbetsskor förväntas förebygga vissa belastningsbesvär och skador i fötter, knän, ben, höfter samt rygg. Förhoppningsvis kan arbetsskorna öka frisknärvaron.

Vård- och omsorgsnämnden

Totalt 197 särskilda boendeplatser:
137 kommunala
60 privata

Vård- och omsorgsnämnden

Kommentarer till budgeten fortsättning:

Trygghetslarm inom hemtjänsten

Nya trygghetslarm, cirka 600, har installerats i ordinärt boende under hösten 2023. Hyran för dessa larm genererar en ökad kostnad på 600 tkr. Dessa larm är nästa generations trygghetslarm och är förberedda på att hantera teknik som till exempel smarta larmklockor och sensorer.

Ökad grundbemanning på korttidsenheten Utsikten

Bemanningen kommer att ökas från 0,65 årsarbetare till 0,75 dag/kväll. Denna ökning motsvarar 1,5 årsarbetare och 960 tkr. För att säkerställa god vård och omsorg är denna höjning nödvändig.

Vård- och omsorgsnämnden

Grundbemanning på korttidsenheter i Blekinge

Kommun	Bemanning/ plats	Bemanning /plats natt	Kommentar:
Karlskrona	0,82	-	-
Ronneby	0,66	-	Två medarbetare i arbete per natt på 17 korttidsplatser inklusive växelvård.
Karlshamn	0,80	-	Dagmedarbetare arbetar även natt. Två medarbetare i arbete per natt på 17 platser.
Olofström	0,75	0,2	Två medarbetare i arbete per natt på 14 korttidsplatser inklusive växelvård.
Sölvesborg	0,65	0,1	En medarbetare i arbete per natt på 15 korttidsplatser inklusive växelvård. Samarbetar med en särskild boendeenhet som har 15 boende.

Vård- och omsorgsnämnden

Kommentarer till budgeten fortsättning

Lokaler

Kostnader för hyra och del av städkostnader på Falkalyckan för HSL-medarbetare, 1 468 tkr. Rehabenheten har ingen budget för hyra eftersom de tidigare hade sina kontor och sitt hjälpmedelsförråd på särskilda boendet Gerbogården, vilket blockhyrs.

Kommunfullmäktige har gett vård- och omsorgsnämnden och samhällsbyggnads-, fritid- och kulturnämnden ett utredningsuppdrag gällande lokaltillgången för vård- och omsorgsverksamheten i Mjällby. Denna utredning sker i samverkan med Sölvesborgshem AB. De tillfälliga lokallösningarna för hemtjänstverksamheten, hyrda paviljonger, och för hemsjukvårdens sjuksköterskor på landsbygden, Centrumhuset, planeras att ersättas med ett vård- och omsorgshus på Tärnans mark.

Vård- och omsorgsnämnden

Kommentarer till budgeten fortsättning

Övrigt

Justering av politiska arvoden, 24 tkr

Kapitalkostnader för investeringar, 48 tkr

Inom nämndens ansvarsområde erhålls flera statsbidrag varje år. Dessa bidrag är viktiga för verksamheten eftersom de bland annat under flera år har främjat ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg, finansierat redan inrättade tjänster inom hälso- och sjukvårdsverksamheten, minskat ensamheten för äldre och gjort att förvaltningen kunnat erbjuda möjligheten för utbildade medarbetare att utbilda sig till undersköterska genom Äldreomsorgslyftet. Flera av de tidigare erhållna statsbidragen kommer även under 2024.

Vård- och omsorgsnämnden

Kommentarer till budgeten fortsättning

Övrigt

Resursfördelningen för LOV (lag om valfrihetssystem) hade en budget för 44 platser 2023 och en omräkning görs varje vår. Det finns 60 LOV-platser och enligt beslut ska vård- och omsorgsnämnden begära budgetmedel av kommunstyrelsen när det behövs.

När det gäller den ökade demografin finns det en stor risk att resurspotten för hemtjänst på 9 721 timmar per månad inte kommer att räcka 2024. Trenden är att det ökar brukare varje månad. Som exempel var det i januari 2023 649 brukare och 9 721 timmar användes och i september var det 676 brukare och 10 355 timmar utnyttjades.

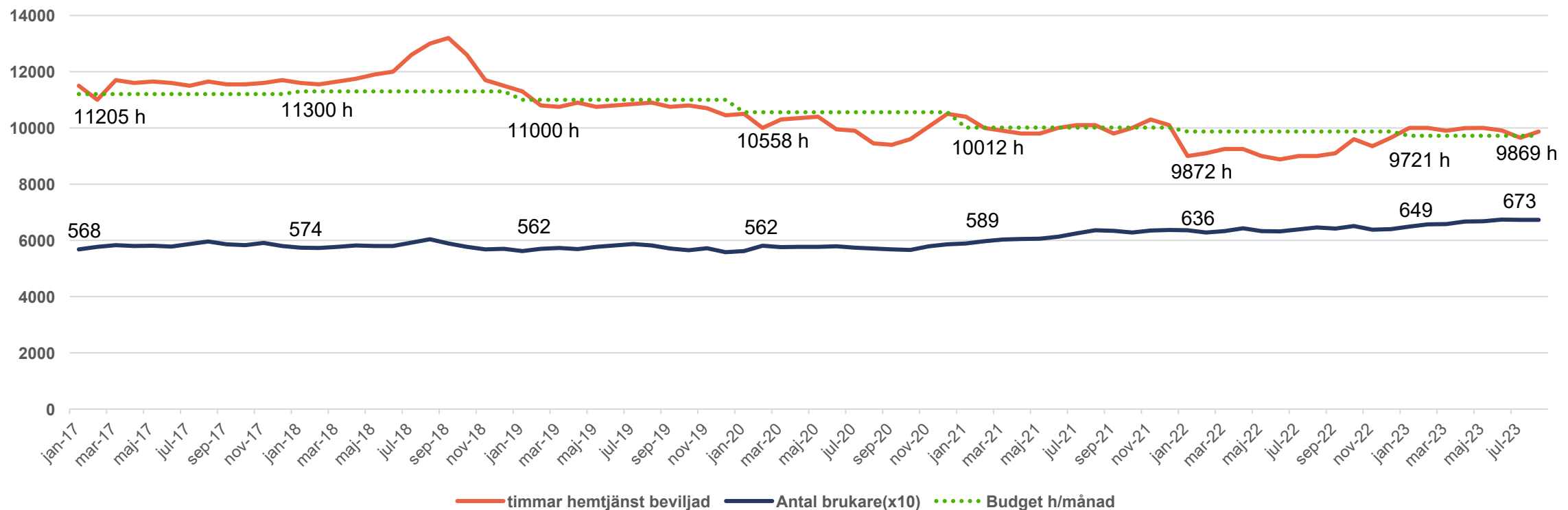
Vård- och omsorgsnämnden

Budget
9 721h/mån

Resurspott för hemtjänst

I snitt cirka 15 h per månad/brukare
500 timmar/månad = ca 33 brukare

Antal hemtjänsttimmar samt antal ärenden(x10) jan 2017- jul 2023

Vård- och omsorgsnämnden

Rambudgetförslag 2024

Större investeringsprojekt tkr

Investeringsprojekt	Plan 2024
Digitala lås, ordinärt boende	150
Verksamhetssystem	250
Välfärdsteknik	200
Höj- och sänkbara sängar	80
Inventarier HSL & myndighet	100
Inventarier hemtjänst	100
Digitala läkemedelsskåp, hemtjänst	800
Elcyklar till hemtjänsten, 2 st	60
Larm på Duvan	170
Lås på Duvan	430
Digitala nyckelskåp, hemtjänst	430
Inventarier särskilt boende	250
<u>Summa:</u>	<u>2 690</u>

Vård- och omsorgsnämnden

Mål och indikatorer

KF-mål	Nämndmål	Indikator
Unika miljöer och attraktivt boende genom hela livet	Verksamhetens boendeformer ska främja goda levnadsförhållanden utifrån individuella förutsättningar.	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trivsamma gemensamma utrymmen, andel (%) 75
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trivs med rum/lägenhet, andel (%) 75
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trivsamt utomhus, andel (%) 70
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%) 65
Upplevd trygghet och säkerhet i hela kommunen	Verksamheten ska bidra till att kommuninvånarna ska uppleva trygghet genom livet.	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%) 90
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%) 90
		Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde 14
		Kontinuitet månatlig uppföljning 14

Vård- och omsorgsnämnden

Mål och indikatorer

KF-mål	Nämndmål	Indikator
God tillgänglighet fysiskt och digitalt	Verksamheten ska främja kommuninvånarnas självständighet via fysiska möten och välfärdsteknik.	Brukare som önskar tillsyn via trygghetskamera ska få sitt behov och önskemål tillgodosett 100 %
		Andel delegeringsutbildningar och riktade utbildningar för sjuksköterskor där simuleringsdocka används som övningsobjekt istället för patient, personal eller enbart teoretisk genomgång 80
Tydlig ekonomistyrning och god kontroll	Verksamheten har en budget i balans	Driftredovisning
		Personalkostnader
	Verksamheten bedrivs med en god intern kontroll och aktiv riskhantering.	Årliga uppföljningen av internkontrollen

Vård- och omsorgsnämnden Mål och indikatorer

KF-mål	Nämndmål	Indikator
God omsorg med hög kvalitet för olika behov	Kommuninvånarna ska tillförsäkras en rättssäker omsorg av god kvalitet.	Andel omsorgspersonal med formell kompetens 86 %
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 83
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, andel (%) 94
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, andel (%) 98
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 92
		Genomförandeplaner ska vara aktuella 95 %
	Kommuninvånarna ska tillförsäkras en god och patientsäker vård.	Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer i särskilt boende, andel (%) 75
		Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer med hemsjukvård i ordinärt boende, andel (%) 50
		Mätning av nattfasta 11
		Följsamhet basal hygien 8 steg 90 %
		Palliativ vård: 8 indikatorer för god palliativ vård ska uppfyllas (%) 92 %

Von protokollet 231026

(Signerat, SHA-256 44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADD3E327631E4D178E8916D85A9C920048)

Vård- och omsorgsnämnden

Mål och indikatorer

KF-mål	Nämndmål	Indikator
En attraktiv arbetsplats med medborgaren i fokus	Verksamheten har nöjda medarbetare.	Medarbetarengagemang (HME) hemtjänst äldreomsorg - Totalindex 76
		Medarbetarengagemang (HME) särskilt boende äldreomsorg - Totalindex 76
		Sjukfrånvaro totalt - dagintervall

Vård- och omsorgsnämnden

Frågor?

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 72 Dnr 2023/95

Redovisning av "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"

BESLUT

Informationen tas till handlingarna.

Ärendet i korthet

Svenja Andersén, kvalitetsutvecklare, redovisar Sölvesborgs del i Socialstyrelsens brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"

Bakgrund

Denna brukarundersökning är en rikstäckande undersökning av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänsten och på äldreboenden.

Syftet med undersökningen är dels att ge enskilda äldre en röst, dels att ta fram kvantitativa mått på äldreomsorgen utifrån ett brukarperspektiv. Det möjliggör att utfallet av insatser kan mätas och jämföras och därmed även utvärderas och utvecklas i linje med vad personer som tar emot omsorg tycker.

Beslutsunderlag

Sammanställning från Socialstyrelsen av undersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?":

- Resultat för Sölvesborgs hemtjänst
- Resultat för Sölvesborg gällande särskilt boende

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2023

Resultat för Sölvesborg
Hemtjänst

Om undersökningen

”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?”

Undersökningen genomfördes mellan mars och maj 2023

Personer, 65 år + som den 31 december 2022 hade hemtjänst eller bodde på ett särskilt boende har fått möjlighet att besvara en enkät (exkl enbart beslut om matdistribution, trygghetslarm eller korttidsboende)

Syftet med undersökningen är att kartlägga de äldres uppfattning om sin äldreomsorg

Resultaten används för jämförelser och som underlag för utveckling och förbättring av omsorgen om de äldre.

Information om årets deltagare

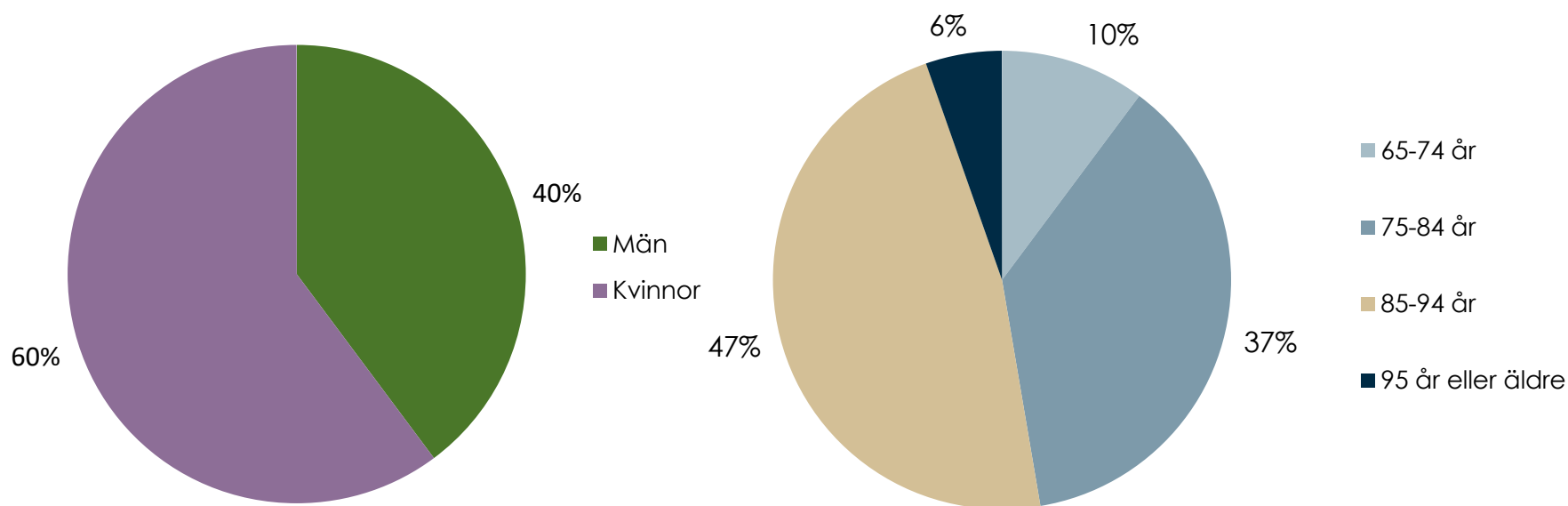
Hur många svarade?

Totalt svarade 83 150 personer på årets enkät för äldre med hemtjänst, vilket är 57,8 % av de tillfrågade.

I **Sölvesborg** svarade 186 personer, vilket är 55,2 % av de tillfrågade.

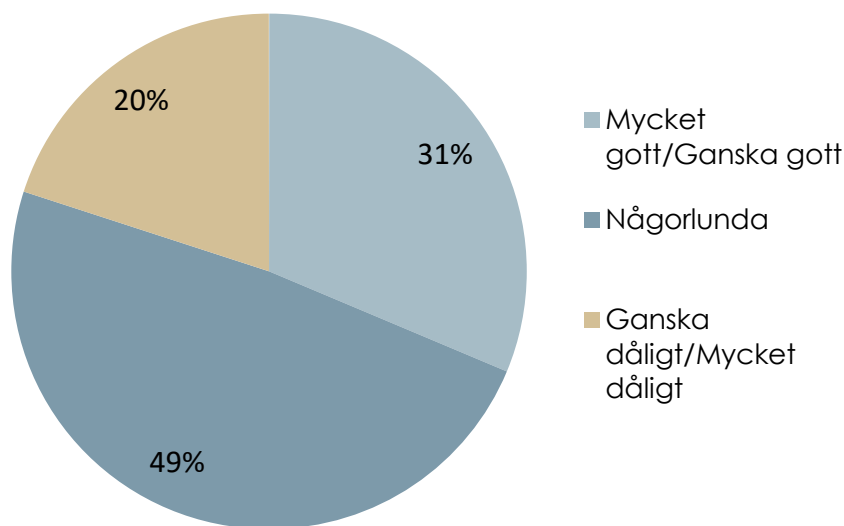
2022 svarade 160 personer, vilket är 58,2%.

Vilka var kommunens deltagare?

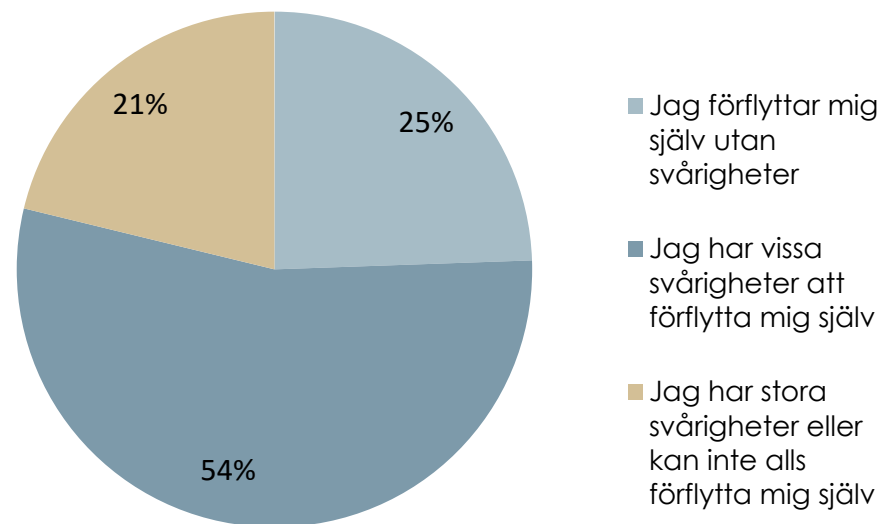

Hur bedömer deltagarna sin hälsa och rörlighet?

Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

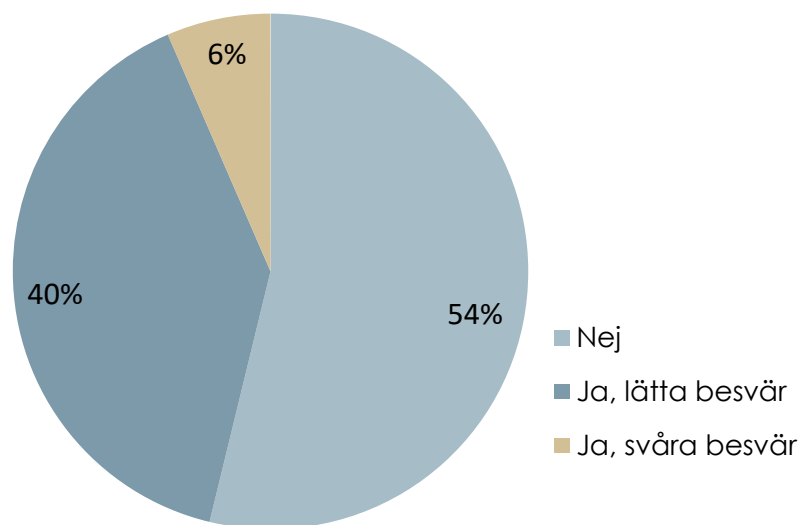

Hur är din rörlighet inomhus?

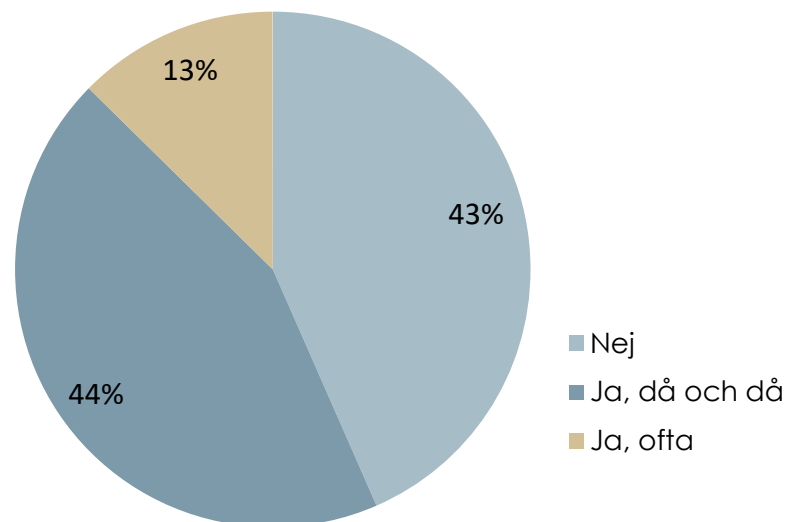

Besväras deltagarna av ängslan/oro/ångest eller av ensamhet ?

Har du besvär av ängslan, oro eller ångest?

Händer det att du besväras av ensamhet?

Resultatöversikt år 2023

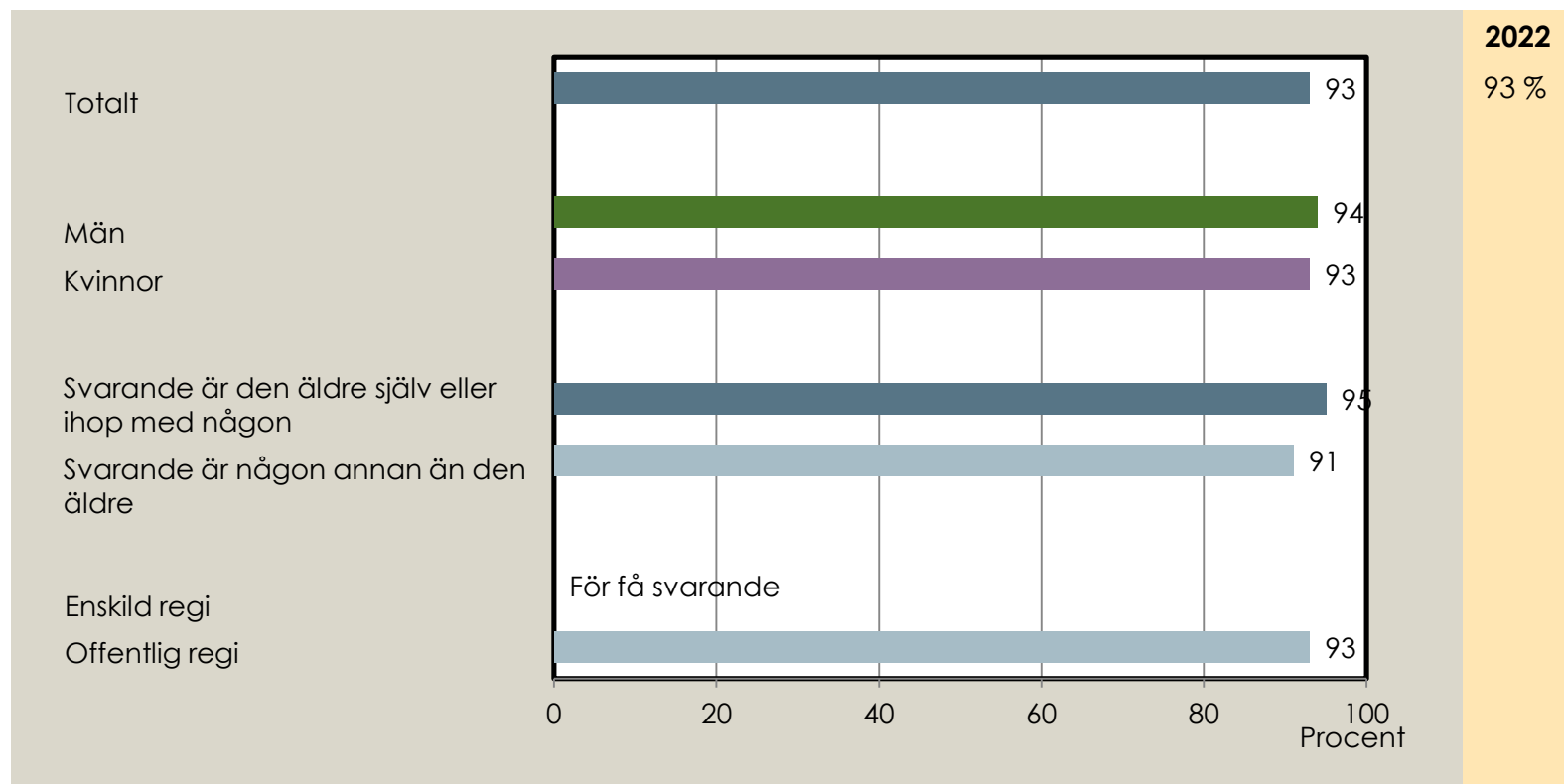
Von protokol 231026

(Signerat, SHA-256 44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADD3E327631E4D178E8916D85A9C920048)

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd

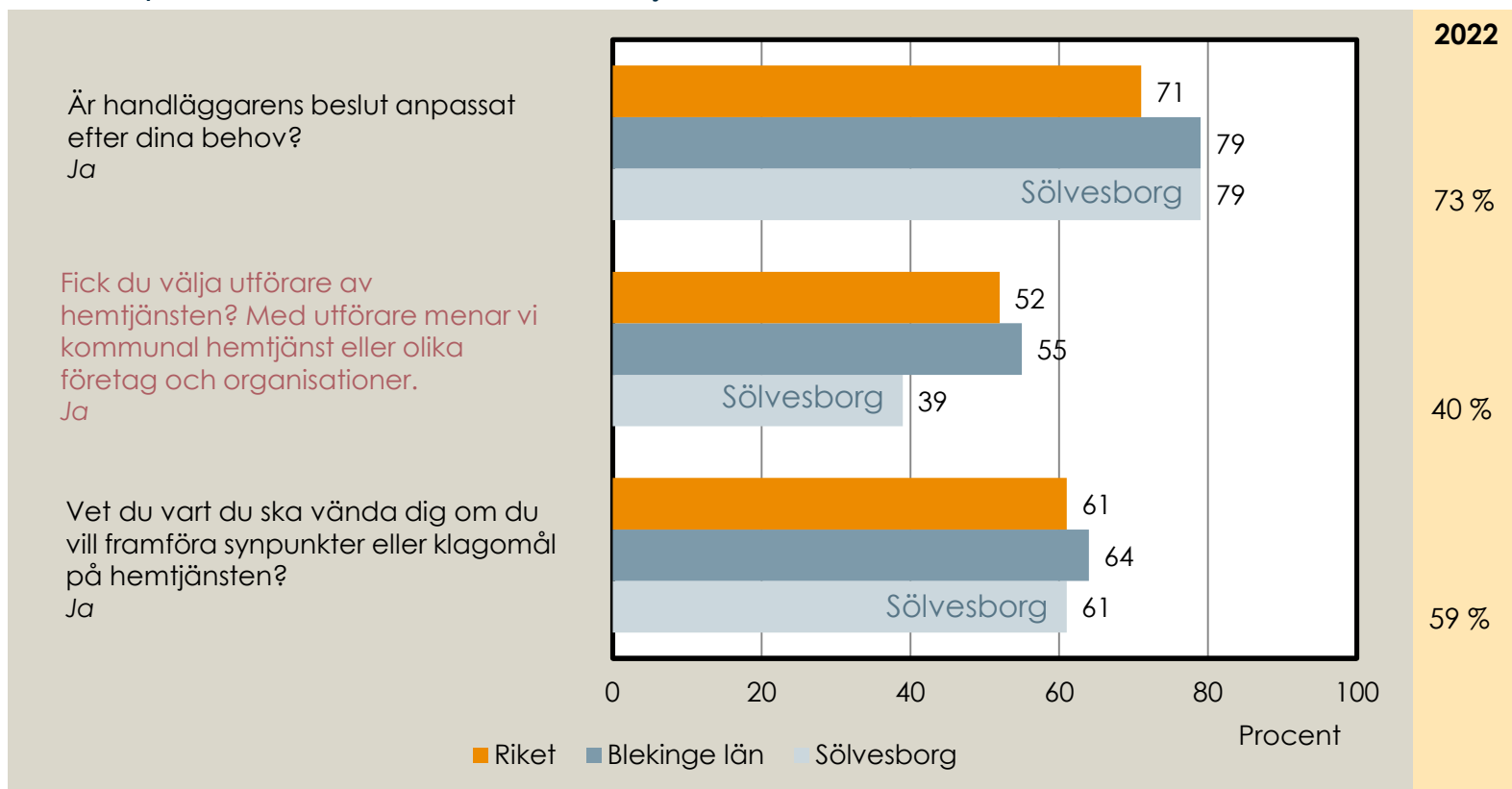
Andel positiva svar i kommunen

Kontakter med kommunen

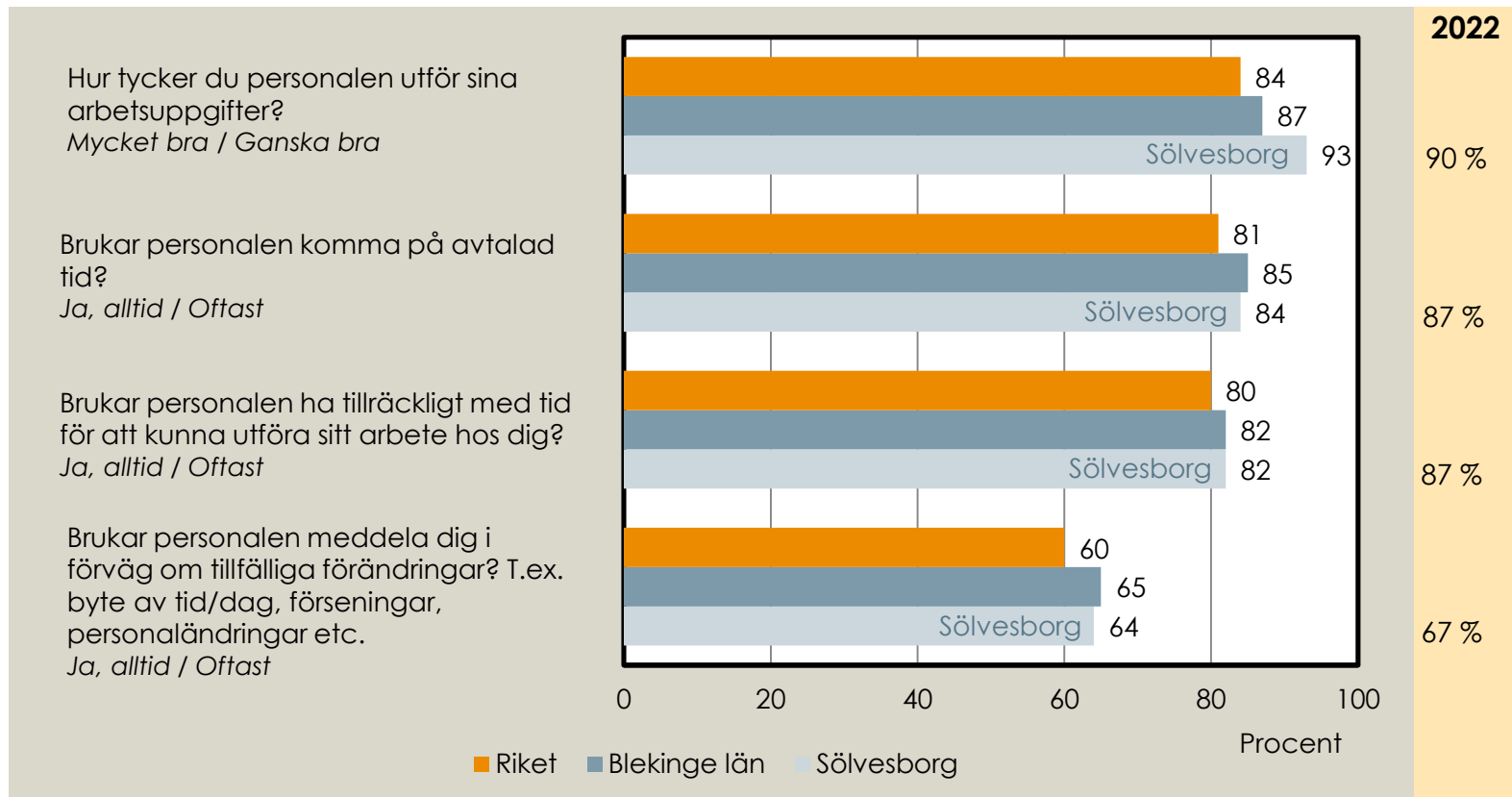
Positiva svar = Ja

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Hjälpens utförande

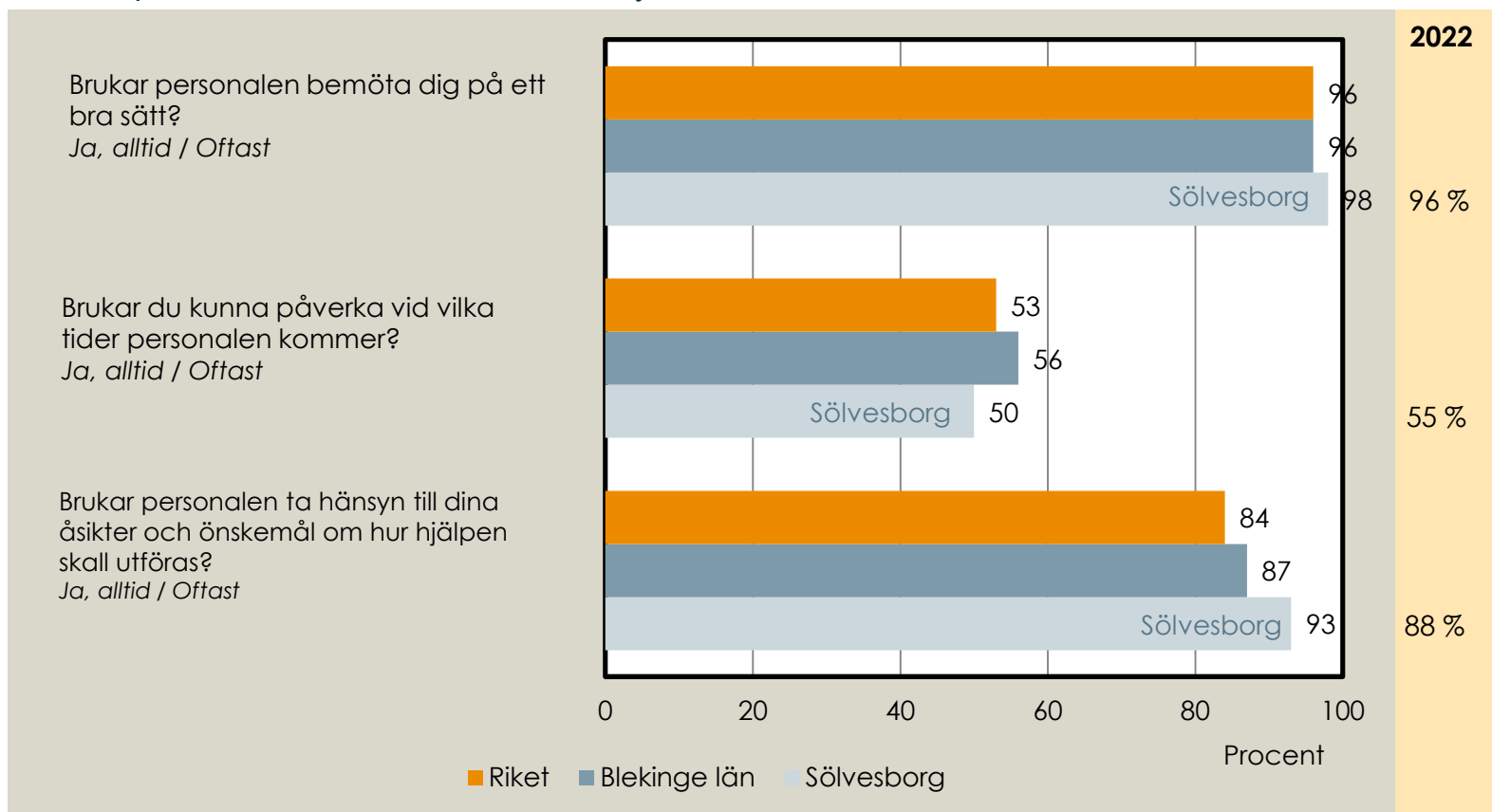
Positiva svar = Mycket bra eller Ganska bra och Ja, alltid eller Oftast
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Bemötande och inflytande

Positiva svar = Ja, alltid eller Oftast

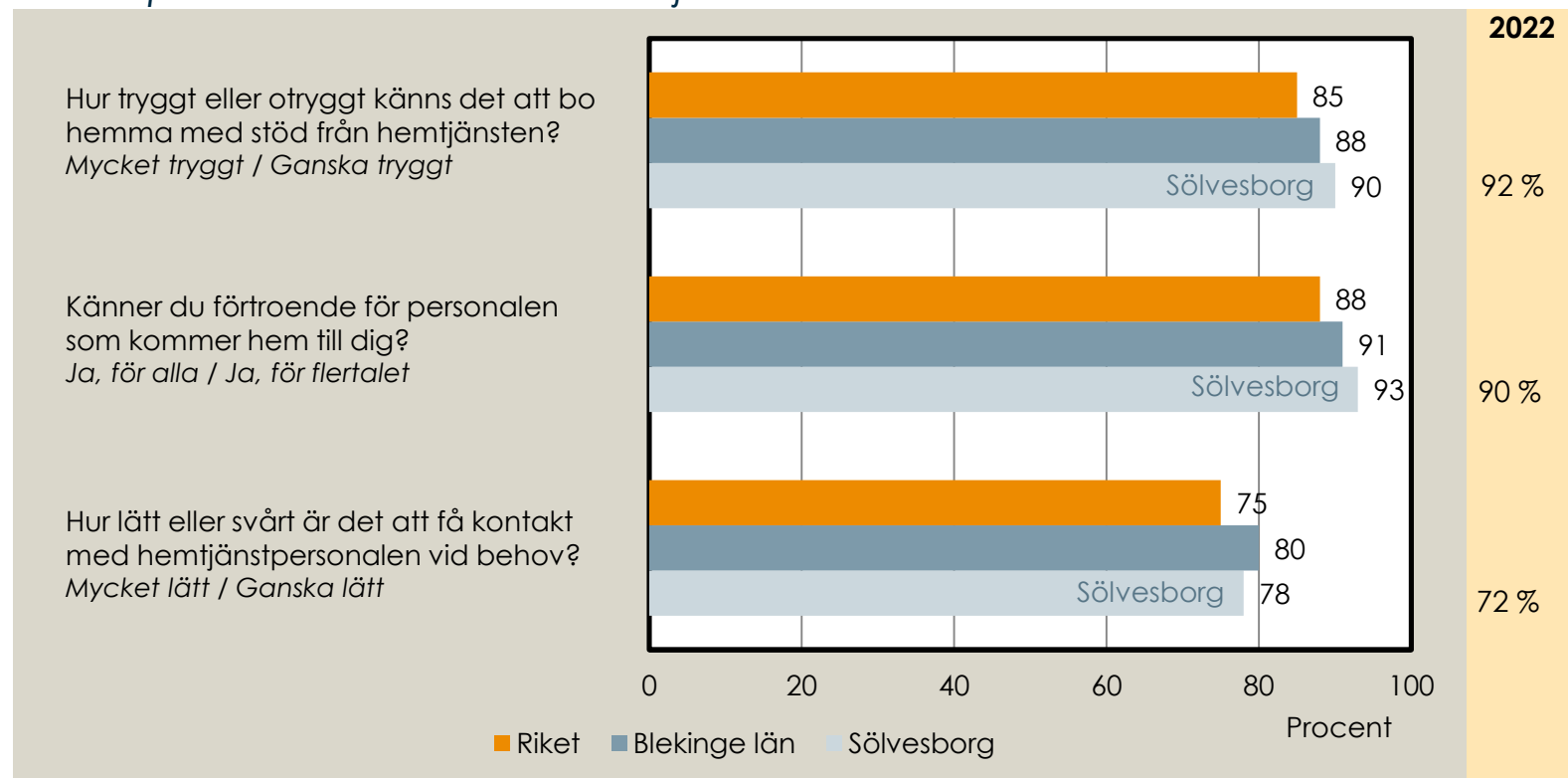
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Trygghet, förtroende och tillgänglighet

Positiva svar = Mycket tryggt/lätt eller Ganska tryggt/lätt och Ja, för alla eller Ja, för flertalet

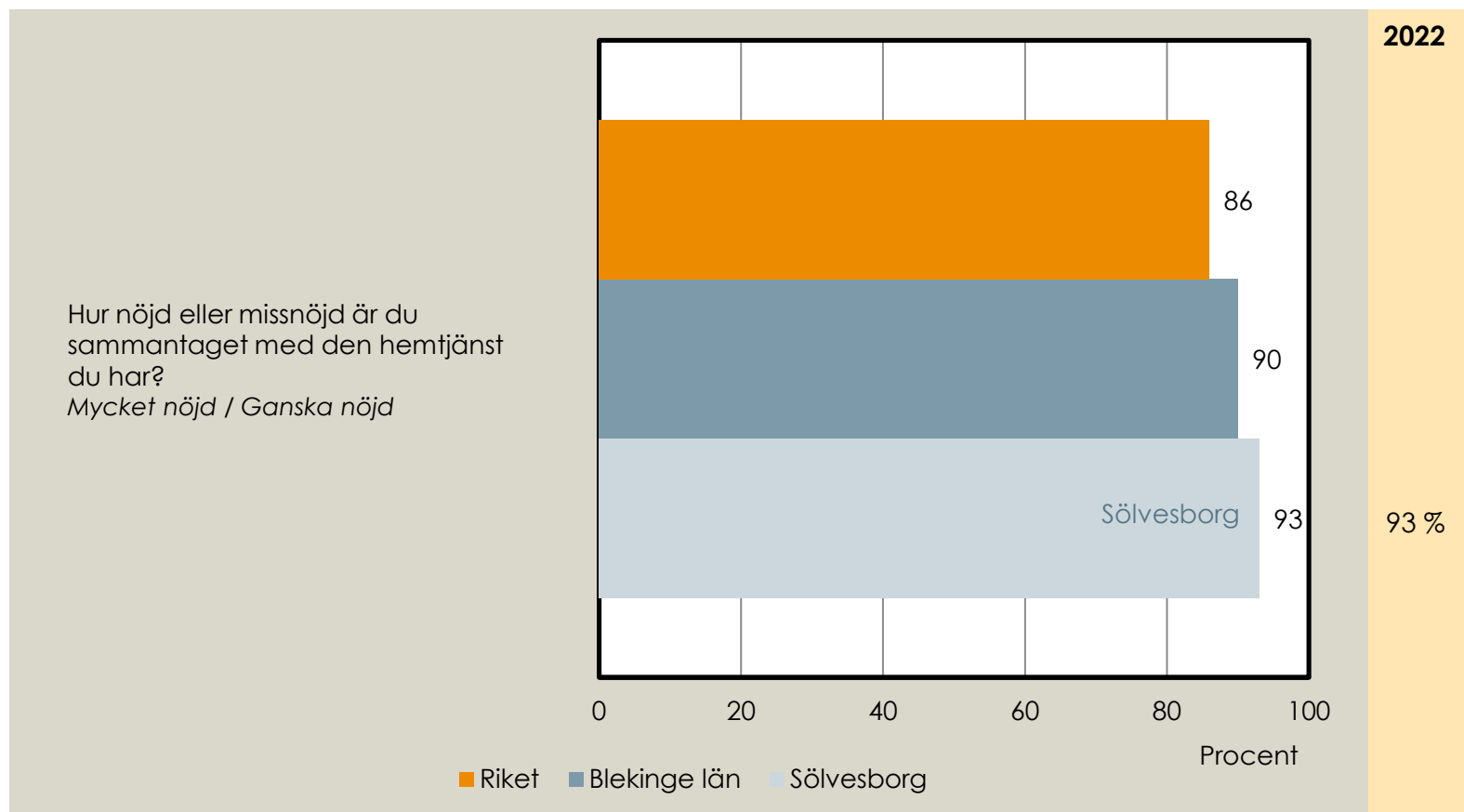
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Hemtjänsten i sin helhet

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2023

Resultat för Sölvesborg

Särskilt boende

Om undersökningen

”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?”

Undersökningen genomfördes mellan mars och maj 2023

Personer, 65 år + som den 31 december 2022 hade hemtjänst eller bodde på ett särskilt boende har fått möjlighet att besvara en enkät (exkl enbart beslut om matdistribution, trygghetslarm eller korttidsboende)

Syftet med undersökningen är att kartlägga de äldres uppfattning om sin äldreomsorg

Resultaten används för jämförelser och som underlag för utveckling och förbättring av omsorgen om de äldre.

Information om årets deltagare

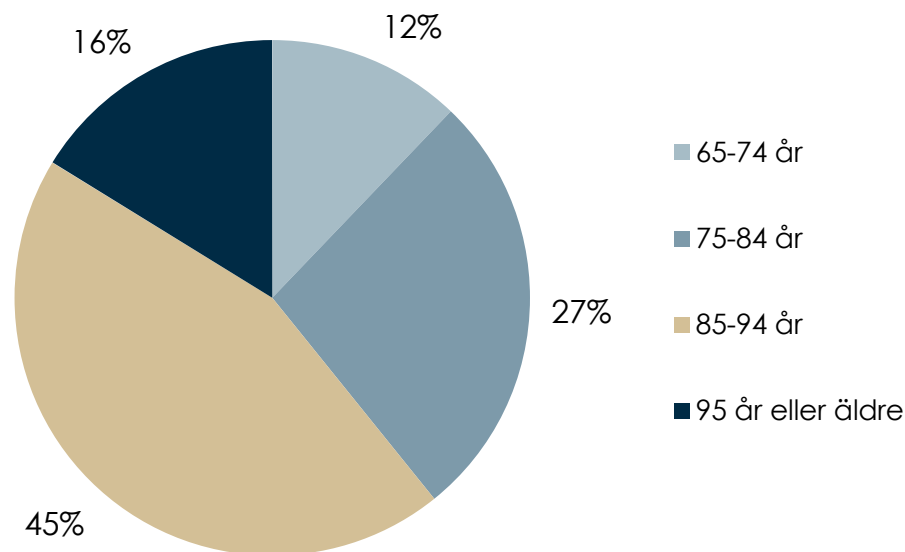
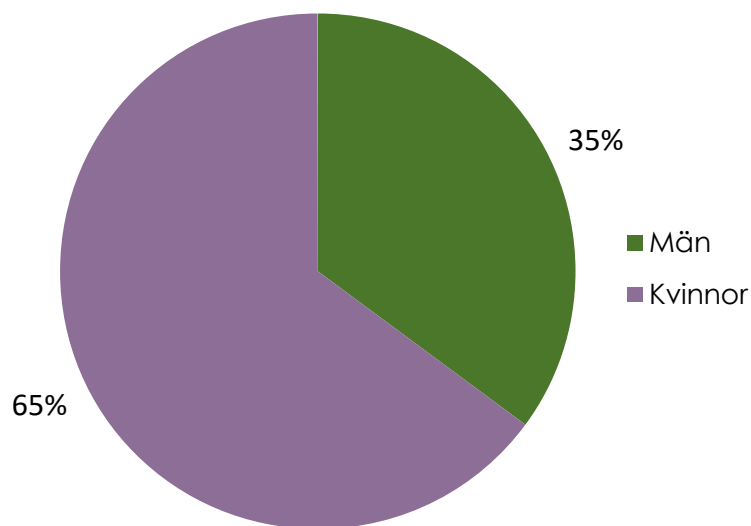
Hur många svarade?

Totalt svarade 32 963 personer på årets enkät för äldre inom särskilt boende, vilket är 45,3% av de tillfrågade.

I **Sölvesborg** svarade 74 personer, vilket är 46,5% av de tillfrågade.

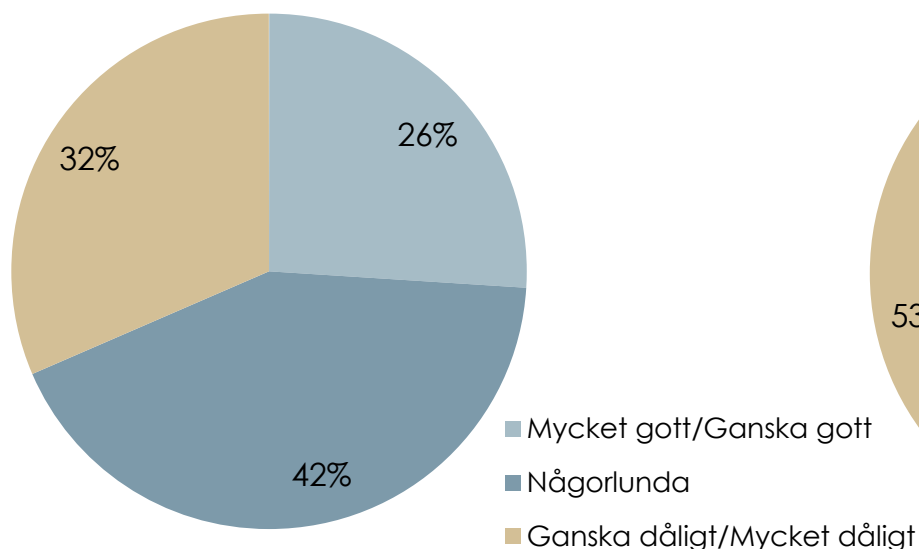
2022 svarade 83 personer, vilket är 57,2 %.

Vilka var kommunens deltagare?

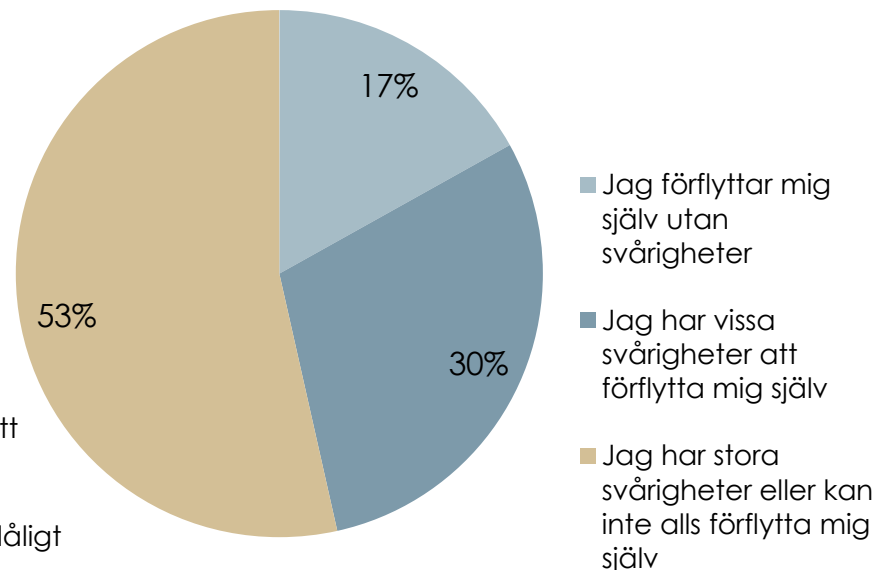

Hur bedömer deltagarna sin hälsa och rörlighet?

Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

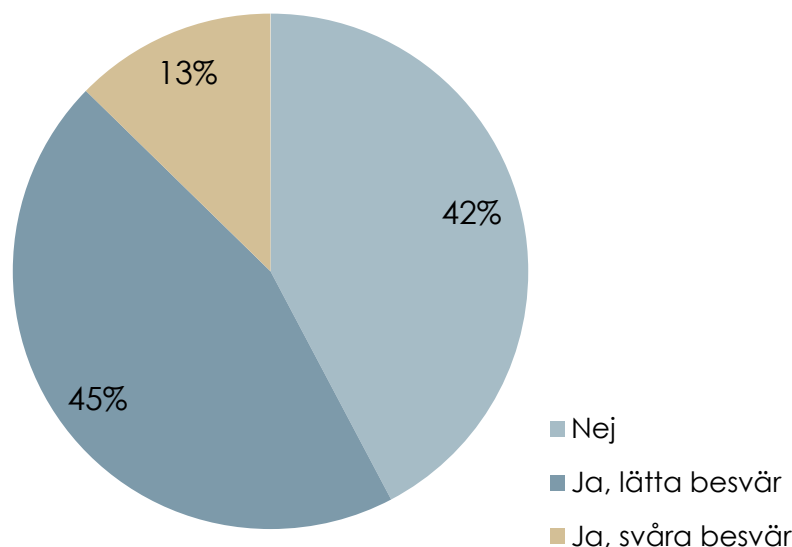

Hur är din rörlighet inomhus?

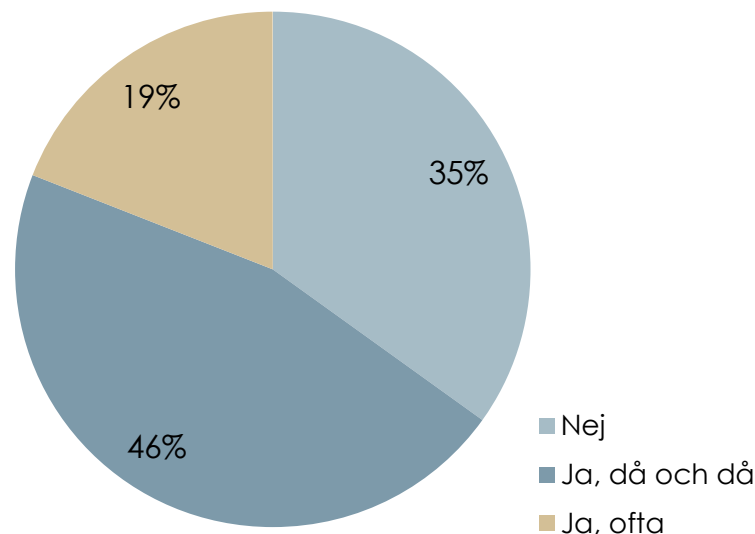

Besväras deltagarna av ängslan/oro/ångest eller av ensamhet?

Har du besvär av ängslan, oro eller ångest?

Händer det att du besväras av ensamhet?

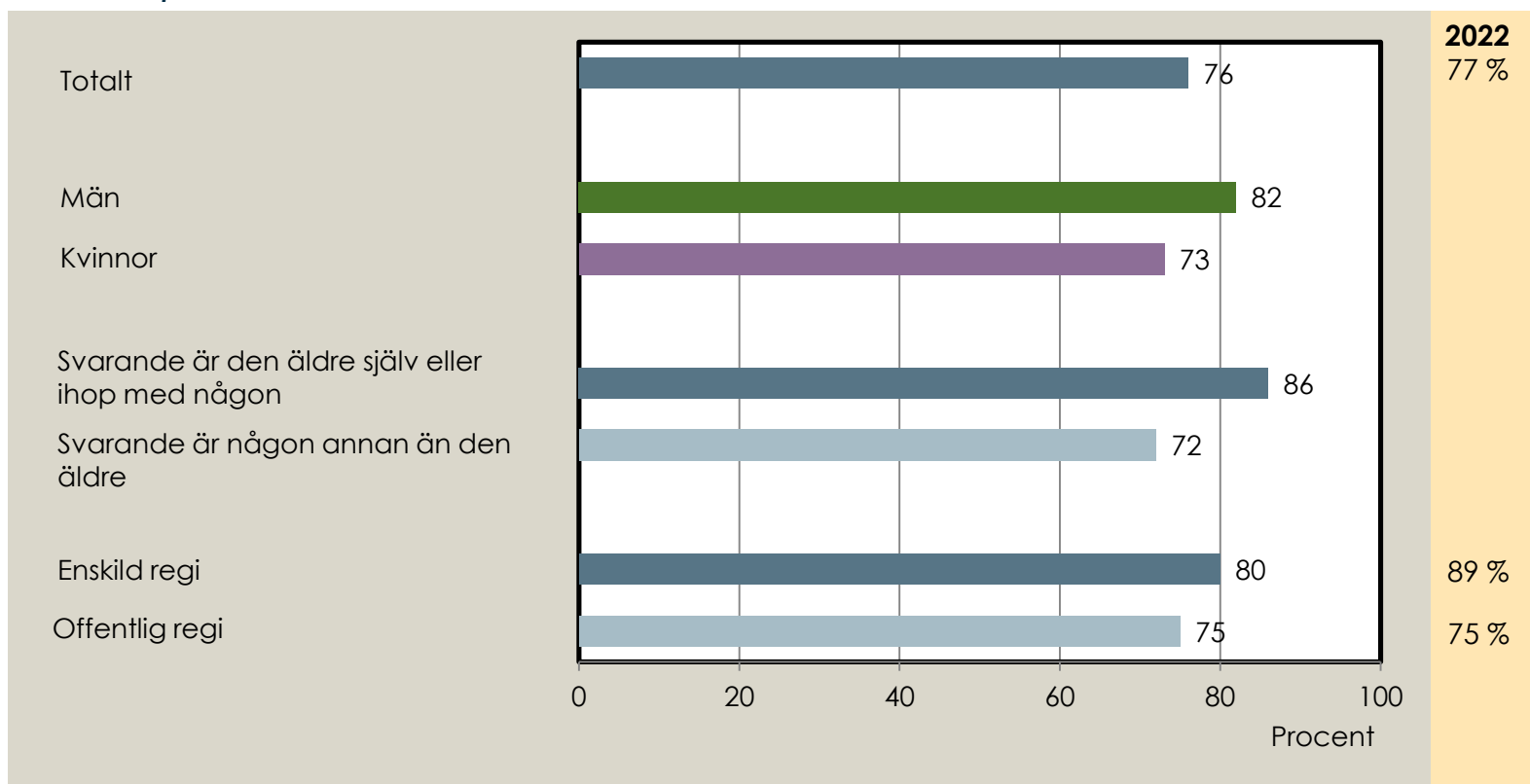
Resultatöversikt år 2023

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd

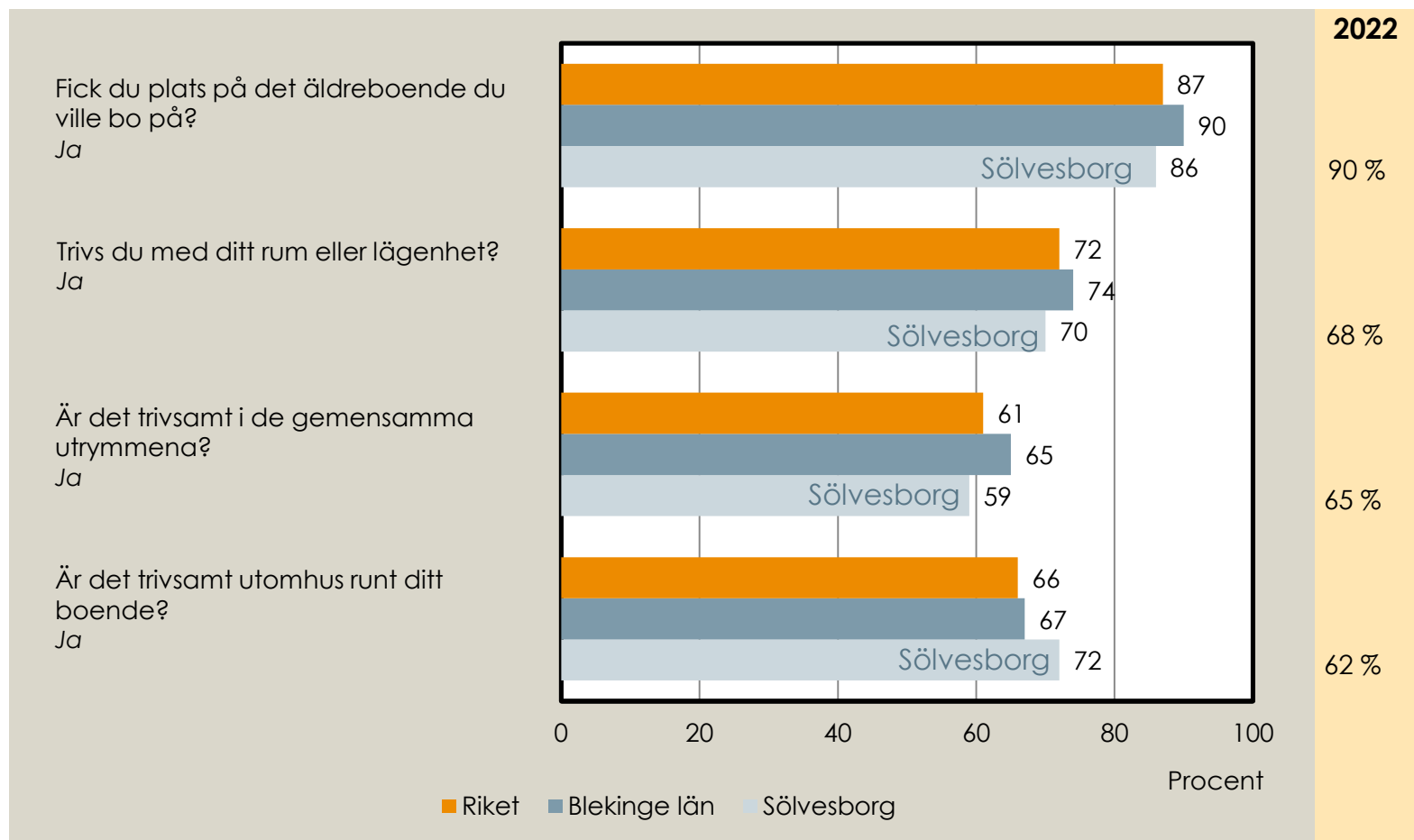
Andel positiva svar i kommunen

Boendemiljö

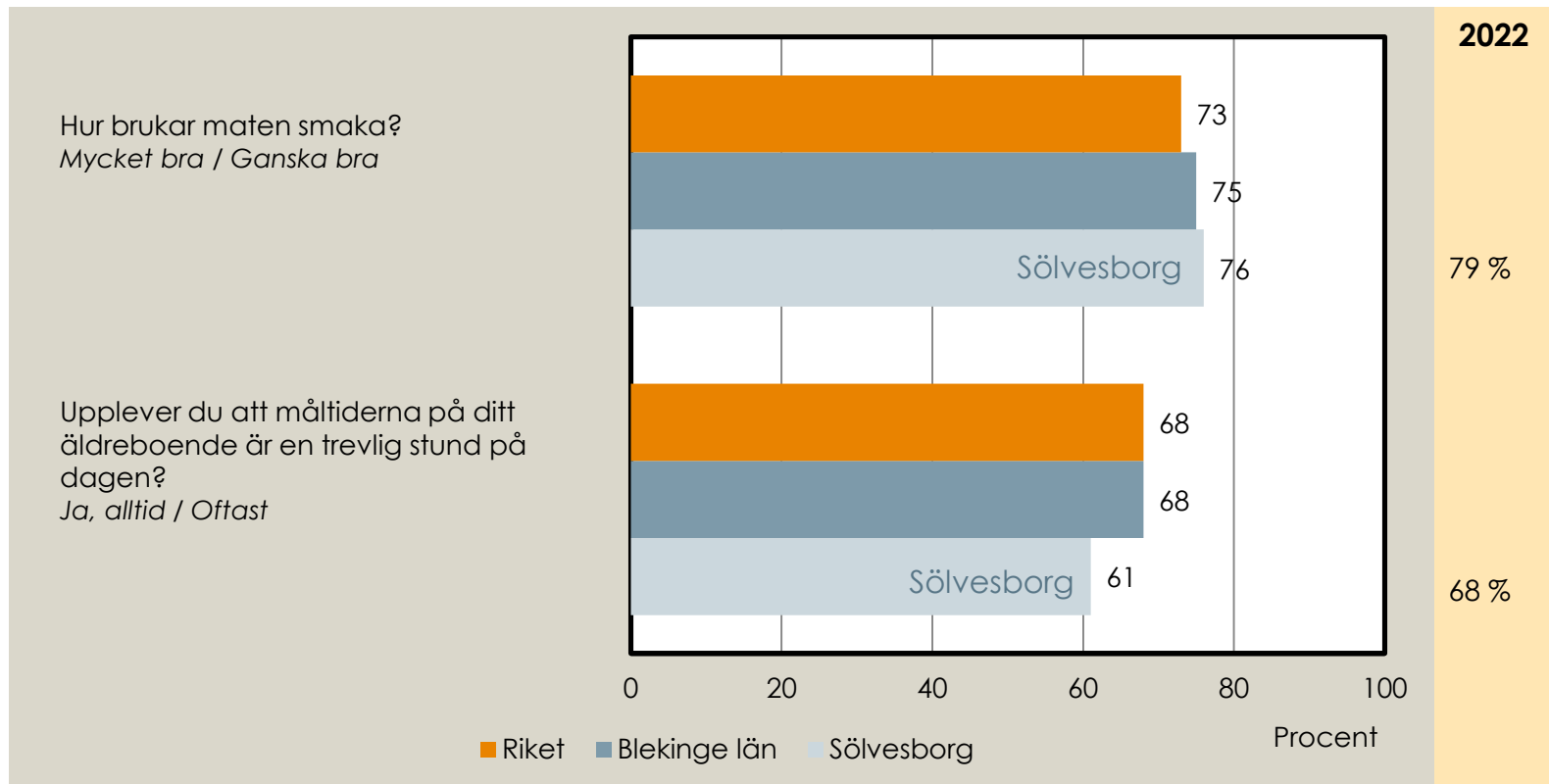
Positiva svar = Ja

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Mat och måltidsmiljö

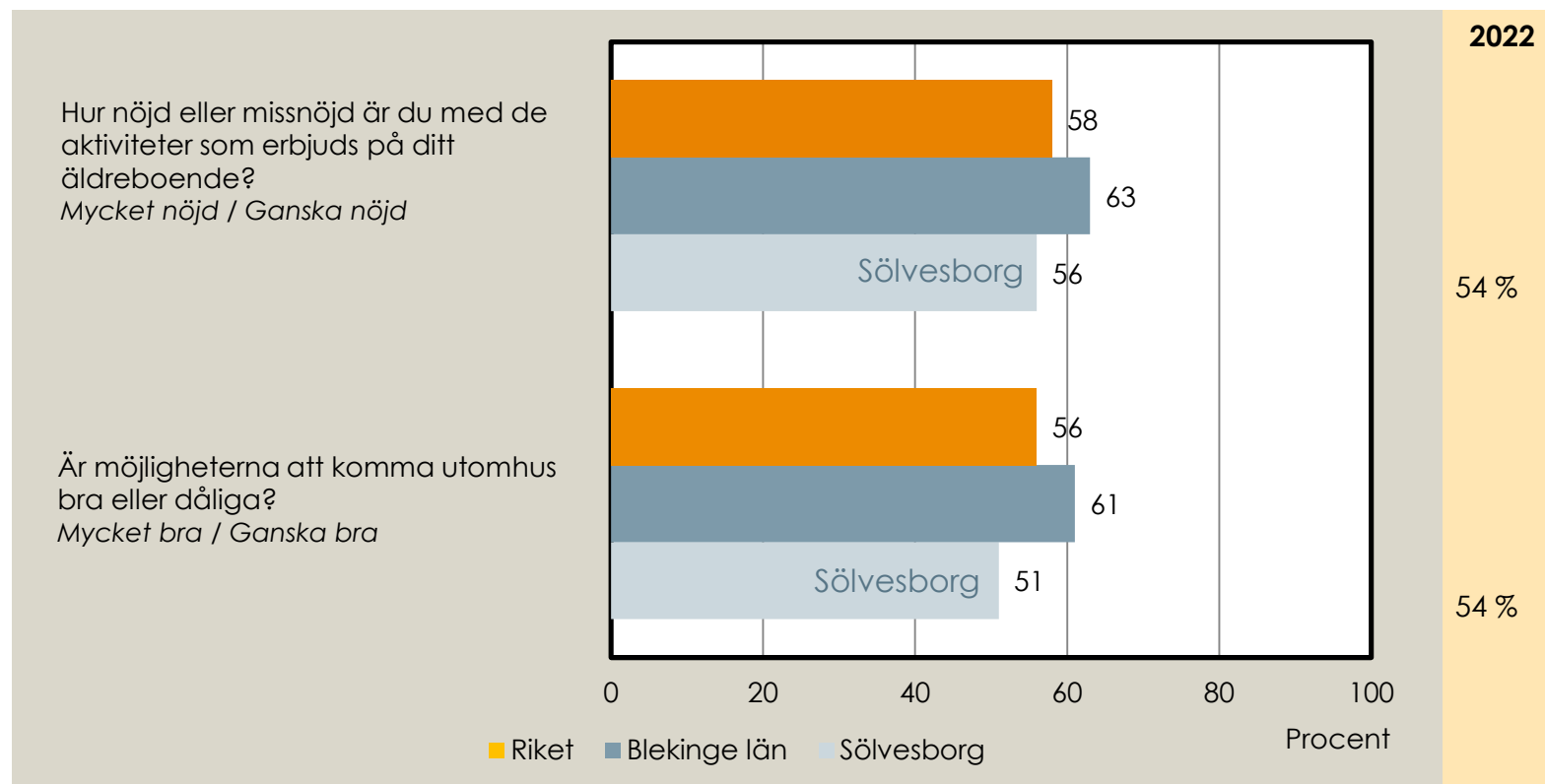
Positiva svar = Mycket bra eller Ganska bra och Ja, alltid eller Oftast
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Aktiviteter och möjlighet att komma utomhus

Positiva svar = Mycket nöjd/bra eller Ganska nöjd/bra

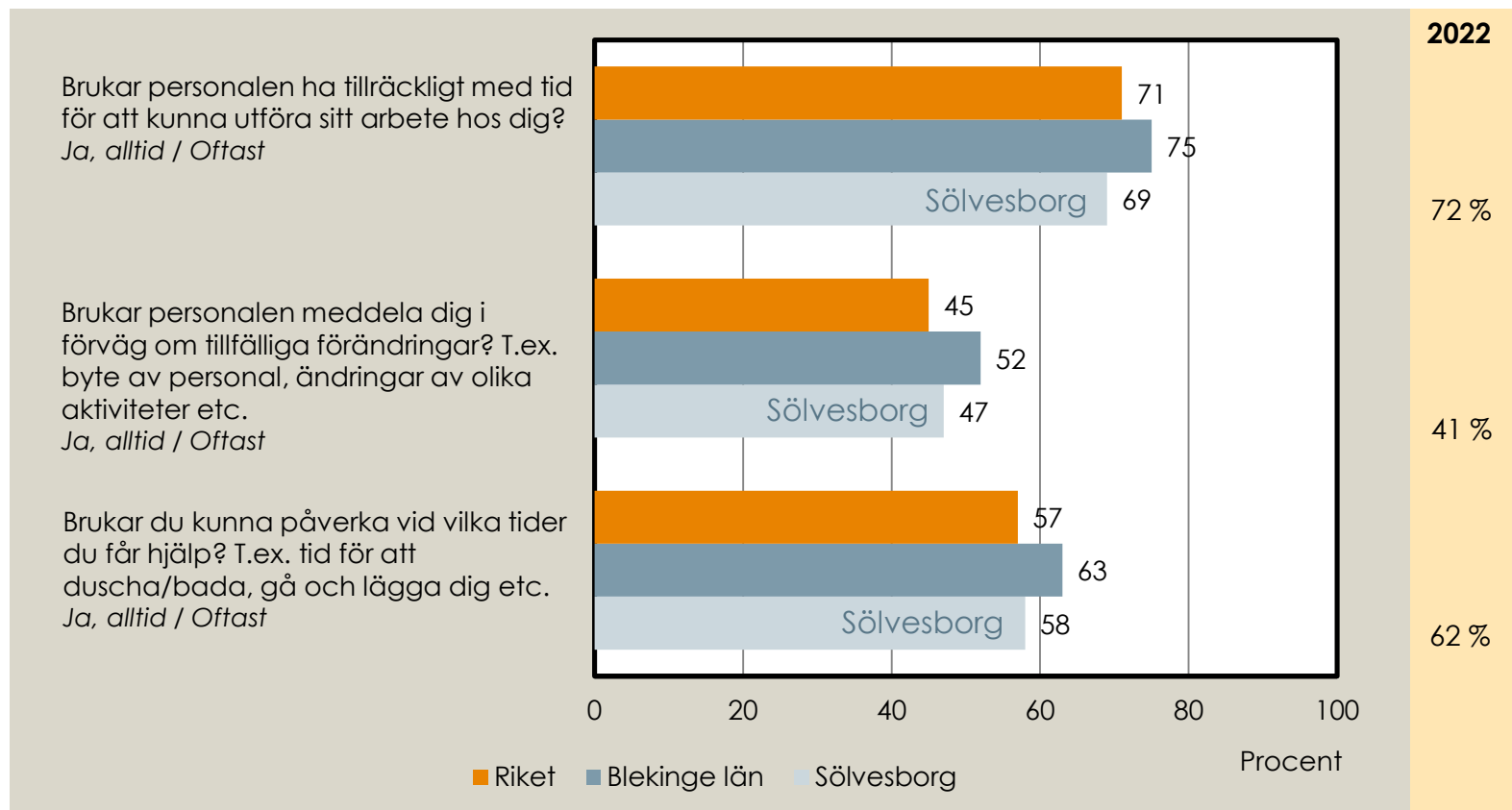
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Hjälpens utförande

Positiva svar = Ja, alltid eller Oftast

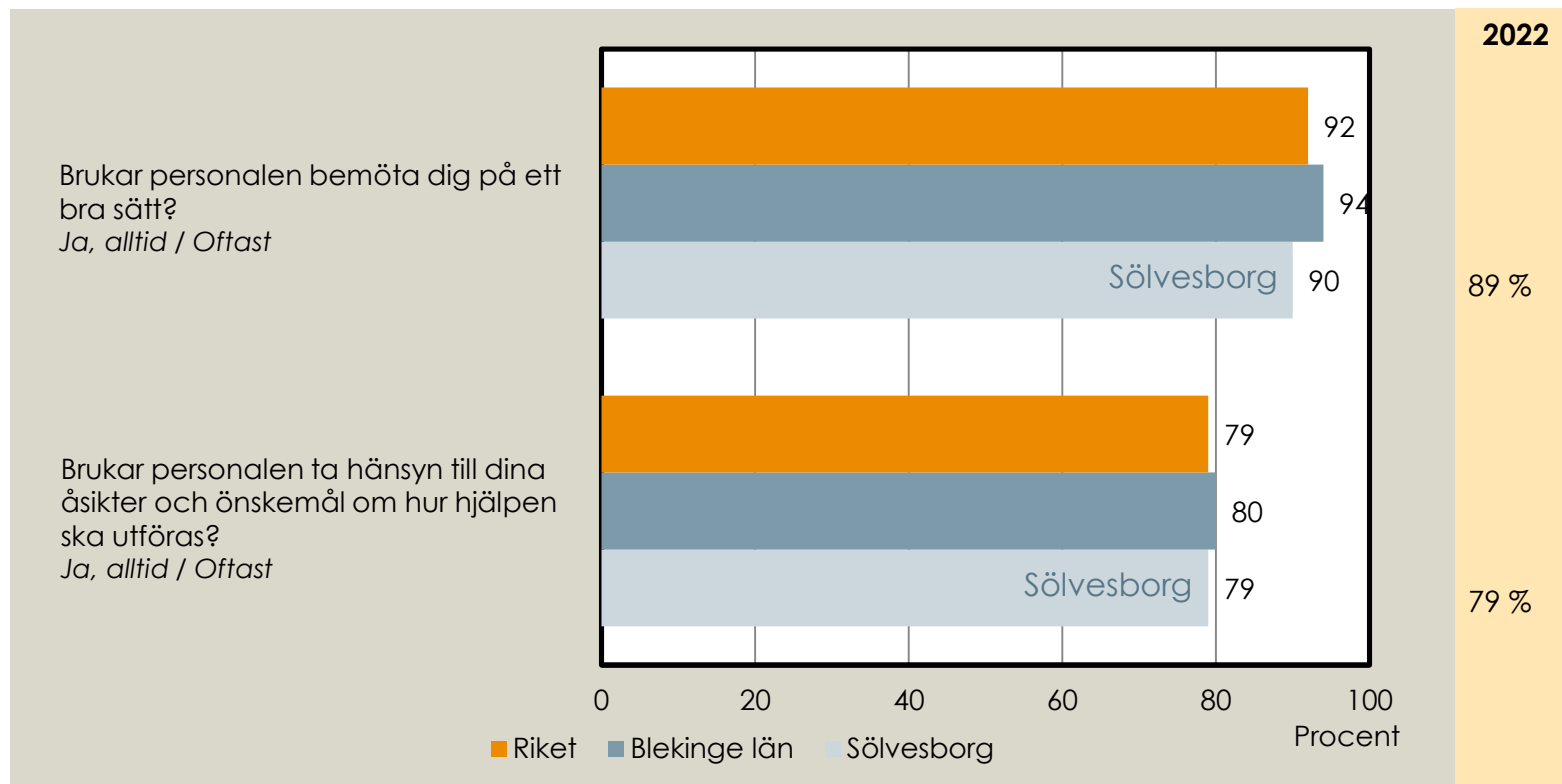
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Bemötande och inflytande

Positiva svar = Ja, alltid eller Oftast

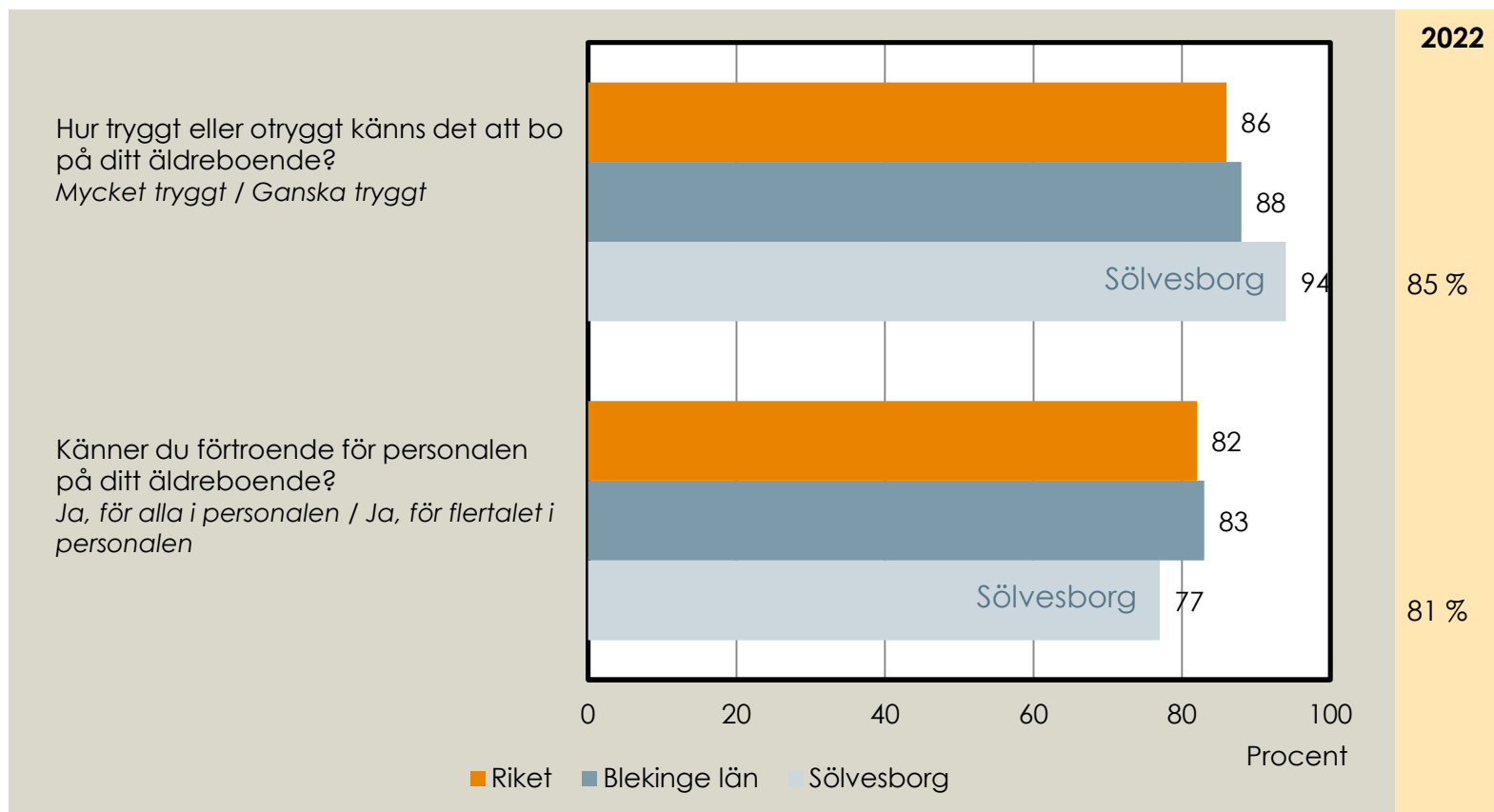
Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

Trygghet och förtroende

Positiva svar = Mycket tryggt eller Ganska tryggt och Ja, för alla eller Ja, för flertalet

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

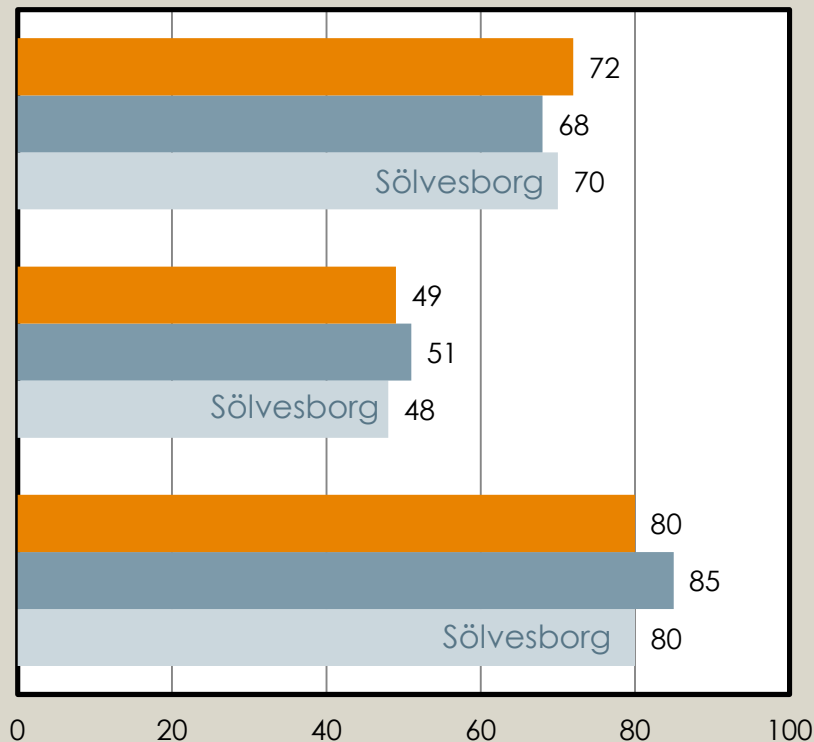
Tillgänglighet

Positiva svar = Mycket lätt eller Ganska lätt

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

2022

Hur lätt eller svårt är det att få träffa
sjuksköterska vid behov?
Mycket lätt / Ganska lätt

63 %

50 %

76 %

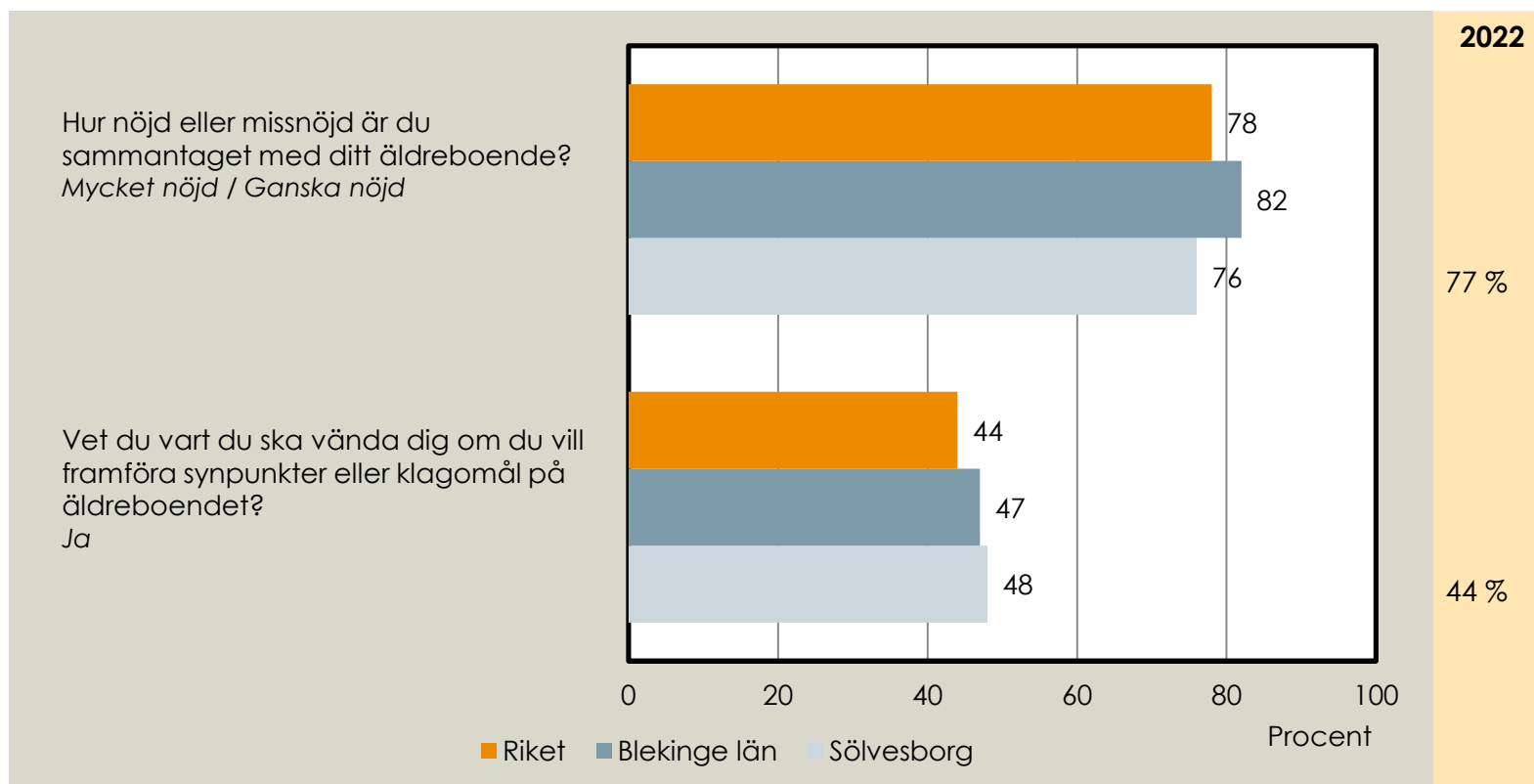
■ Riket ■ Blekinge län ■ Sölvesborg

Procent

Hjälpen i sin helhet och synpunkter

Positiva svar = Mycket nöjd eller Ganska nöjd och Ja

Andel positiva svar i kommunen jämfört med länet och riket

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se**

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 73 Dnr 2023/30

Kö- och beläggningsstatistik 2023

BESLUT

Informationen tas till handlingarna.

Ärendet i korthet

Information av nämndsekreterare Camilla Eriksson angående disponibla platser/lägenheter i särskilda boende, antal sökande samt kostnader för institutionsplacerade och utskrivningsklara under september 2023.

Beslutsunderlag

Köstatistik september 2023

Beläggningsstatistik september 2023

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 74 Dnr 2023/6

Anmälan av delegationsbeslut

BESLUT

Anmälningarna läggs till handlingarna.

1. 286 st meddelade delegationsbeslut rörande hemtjänst och särskilda boenden under september 2023.
  - o Biståndshandläggare – 281 bifall och 3 avslag.
  - o Enhetschef – 1 bifall
  - o Extern beslutsfattare – 1 bifall
2. Av Annelie Kjellström, förvaltningschef, meddelade delegationsbeslut gällande 4 st lex Sarah-utredningar enligt 14 kap 6 § SoL om missförhållande eller en påtaglig risk för missförhållande.

Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg görs inte då missförhållandena inte är allvarliga.

Nr 1021 – Dnr 2023/82.

Nr 1026 – Dnr 2023/83.

Nr 1036 – Dnr 2023/84.

Nr 1042 – Dnr 2023/88.

3. Av Lina Jörnkrans, ordförande, Annelie Kjellström, förvaltningschef och Kate Olsson, verksamhetschef meddelat delegationsbeslut gällande gjord vakansprövning av tjänst som enhetschef inom särskilt boende. Dnr 2023/79.

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 75   Dnr 2023/7

Meddelanden

BESLUT

Meddelandena läggs till handlingarna.

-
1. Protokoll från Politisk samverkan vård och omsorg (PSVO) med sammanträdesdatum 2023-09-21.
-

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 76 Dnr 2023/8

Övriga frågor

BESLUT

Informationen tas till handlingarna.

Camilla Eriksson, nämndsekreterare, informerar gällande:

- Ej verkställda beslut

Antal biståndsbeslut som ej verkställts inom 3 månader ska rapporteras till vård- och omsorgsnämnden. Den 30 september 2023 fanns inga beslut som inte verkställts inom denna tid.

Lina Jörnkrans, ordförande meddelar att vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 23 november ställs in på grund av för få ärende. Nästa sammanträde är den 14 december.

Anne-Charlotte Fröberg M önskar till nästa sammanträde få en ekonomisk sammanställning per den 30/11, som en simulering av sammanställningen till delår 1.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Camilla Eriksson

Datum: 2023-10-30 15:07

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADDC3E327631E4D178E8916D85A9C920048

Namn: Lina Märta Jörnkrans

Datum: 2023-10-30 15:01

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADDC3E327631E4D178E8916D85A9C920048

Namn: Paul Johan Gottfrid Andersson

Datum: 2023-10-31 08:55

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

44CCF691D152E6B1EB5B58B4FD4A1ADDC3E327631E4D178E8916D85A9C920048